

Aralin 2: Mga Isyu sa Paggawa Dulot ng Globalisasyon

INTRODUCTION AND FOCUS QUESTION(S):

Palagi nating napanonod sa telebisyon o di kaya ay marinig sa radio ang mga balita tungkol sa ating mga manggagawang Pilipino sa ibang bansa. Kapag narinig mo ang pahayag na ito, naapektuhan ka ba? May ka pamilya ka ba na nasa ibang bansa? Ikaw ay nangangarap rin bang magtrabaho sa ibang bansa?

O anong sarap sanang mangibang bansa. Dahil uunlad ang ating buhay o katayuan sa pamumuhay. Subalit kung ito ay may magandang dulot, ito rin ay masamang epekto. At ang unang maaapektuhan nito ay ang pamilyang Pilipino. Masarap pa rin kayang mangarap na mangibang bansa?

Bakit ba nangingibang bansa ang mga Pilipino? Ano-ano ang kalagyan ng ating mga manggagawa sa kanilang pangigingbang bansa? Ano ang mga dahilan ng iba't-ibang suliranin nsa paggawa dulot ng globalisasyon, ang implikasyon nito sa pamumuhay at sa pag-unlad ng ekonomiya ng bansa, at ano ang maaaring mga mungkahi upang malutas ang iba't-ibang suliranin sa paggawa. Ito ang mga katanungan na ating mahaharap sa ating pag-aaral tungkol sa paggawa dulot ng globalisasyon.

Ang iyong mahalagang kaalaman mula sa nakaraang aralin: tungkol sa konsepto ng Globalisasyon ay makatutulong sa mas malalim na pag-unawa at pagbibigay pansin sa araling ito.

Sa araling ito, ating tutuklasin ang mga dahilan ng pagkakatron ng iba't-iang suliranin sa paggawa dulot ng globalisasyon, implikasyon ng iba't-ibang suliranin sa paggawa sa pamumuhay at sa pag-unlad ng ekonomiya ng bansa, mga mungkahi upang malutas ang iba't-ibang suliraning sa paggawa. Inaasahang sa pamamagitan ng mga gawain, babasahin, interactive activities sa modyul na ito, iyong masasagot ang mahalagang tanong na: **Paano nakakamit ang isang matatag at nakikipagsabayang maunlad na bansa sa gitna ng mga isyu at hamon ng migrasyon na dulot ng globalisasyon?**

Kaugnay nito laging isaisip, hanapin at tandaan ang mga sagot sa ating pangunahing katanungan.

LESSON AND COVERAGE:

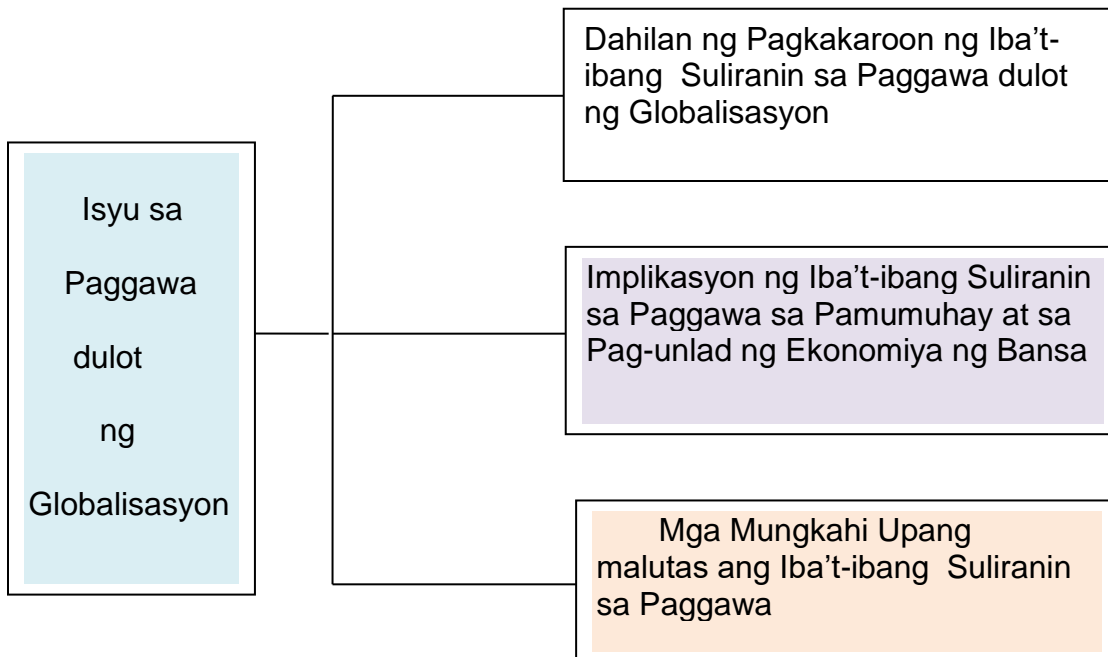
Sa modyul na ito, iyong susuriin ang nabanggit na katanugan sa susunod na aralin:

Aralin 2 – Sa Araling ito, iyong matututunan ang sumusunod:

1. Naipapaliwanag ang mga dahilan ng pagkakaroon ng iba't-ibang suliranin sa paggawa dulot ng globalisasyon.
2. Natataya ang implikasyon ng iba't-ibang suliranin sa paggawa sa pamumuhay at sa pag-unlad ng ekonomiya ng bansa.
3. Nakabubuo ng mga mungkahi upang malutas ang iba't-ibang suliranin sa paggawa.

MODULE MAP:

Narito ang simpleng mapa ng nasabing mga paksa na nasasakop ng aralin:

Inaasahang mga Kasanayan:

Upang matugunan ng maayos ang pag-aral at matapos ang modyul na ito, kailangan mong pakatandaan at gawin ang mga sumusunod:

1. Matalinong nakapasusuri ng mga pinagkuhanan ng datos upang mas may malalim na pag-unawa sa aralin.
2. Nakapagsusuri ng mga sitwasyon na maging basehan ng paggawa ng mga mungkahi upang maibsan ang suliranin sa paggawa.
3. Nakapagpapaliwanag ng mga dahilan ng pagkakaroon ng mga suliranin sa paggawa dulot ng globalisasyon.
4. Napagtitimbang ang implikasyon ng iba't-ibang suliranin sa paggawa sa pamumuhay at sa pag-unlad ng ekonomiya ng bansa.
5. Nakapagbubuo ng sariling mga mungkahi upang malutas ang iba't-ibang suliranin sa paggawa ayon sa tamang batayan.
6. Nakapagmumungkahi ng mga paraan sa tamang mga ahensya ng pamahalaan upang malabanan ang posibleng pangigingibang bansa ng mga kapamilya.

Paunang Pagtataya:

Ating alamin ang lawak ng iyong nalalaman sa paksa ng modyul na ito sa pamamagitan ng pagsagot sa Pre-test. Pindutin mo lamang ang letra ng iyong sagot at kailangan mong sagutan ang lahat ng aytem. Pagkatapos ng iyong pagsagot ay malalaman mo na agad ang iyong nakuha. Pakatandaan ang mga aytem na hindi mo nasagot ng tama sapagkat mahahanap ang kasagutan nito habang pinagpapatuloy mo ang modyul na ito.

Pre Test

A

1. Anong uri ng globalisasyon ang mabilis na lumaganap sa buong daigdig?
 - A. Pampulitika
 - B. Pang-edukasyon
 - C. Pang-ekonomiya
 - D. Pangkultura
2. Alin sa sumusunod ang pangunahing dahilan ng pangigingibang bansa o pag-migrate ng mga Pilipino?
 - A. Makapag-aral sa mga tanyag na unibersidad sa ibang bansa
 - B. Matuto ng makabagong kasanayan at kakayahan
 - C. Makapaghanap buhay na may mataas na sahod
 - D. Makapagbisita a makapaglibang sa mga makasaysayang pook

3. Alin sa mga sumusunod ang hindi nagpapakita ng mga dahilan ng migrasyon?
 - A. Ang pandarayuhan ay nangyayari sanhi ng kawalan ng trabaho sa pamayanan.
 - B. Ang pandarayuhan ay nangyayari sanhi ng mas magandang oportunidad sa ibang bansa.
 - C. Ang pandarayuhan ay nangyayari sanhi ng pagkawasak ng pamilya.
 - D. Ang pandarayuhan ay nangyayari sanhi ng digmaang sibil.

4. Mula sa larawan, ano ang positibong ipinapahiwatig nito sa ekonomiya ng bansa?

<http://ts1.mm.bing.net/th?id=HN.607988097568476000&pid=15.1&H=117&W=160>

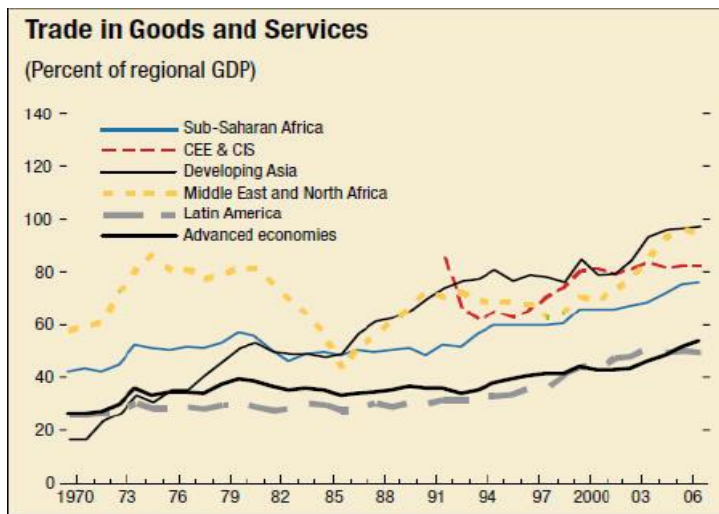
- A. Maraming produktong banyaga ang nakararating sa iba't ibang sulok ng mundo
 - B. Maraming krimen ang maaaring maganap mula sa iba't ibang bansa.
 - C. Maraming pamilya ang nawawalay sa isa't isa.
 - D. Maraming klaseng polusyon ang nangyayari sa iba't ibang sulok ng mundo.

5. Suriin ang ang larawan na nasa ibaba. Paano nakaapekto ang globalisasyon sa lokal na kultura ng mga bansa lalo na sa mga bansang papaunlad pa lamang tulad ng Pilipinas?

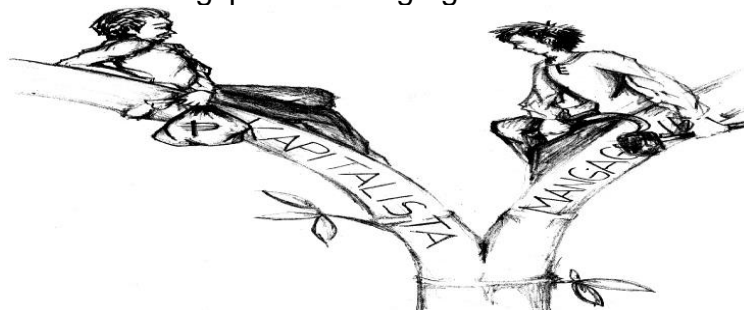
<http://www.filipinopro.com/main/wp-content/uploads/2013/07/brain-drain.jpg>

- A. Ang pandaigdigang migrasyon ay nakakapagdudulot ng brain drain sa mga bansang papaunlad pa lamang.
 - B. Ang pandaigdigang kalakalan ay nakakapagsusulong ng kamulatan sa ibat-ibanag kultura.
 - C. Ibat-ibang uri ng hanapbuhay ang napupunta sa mga bansang papaunlad pa lamang.
 - D. Ang mga katutubong kultura ay nanganganib na mawala dahil sa pag-iisa ng kultura ng mga bansa sa daigdig na bunga ng globalisasyon.
6. Isang epekto ng globalisasyon sa ekonomiya ay ang restriksiyon sa pandaigdigang kalakalan gaya ng pagsasali sa proteksyonismo na nagbibigay ng masamang epekto sa mga bansang sumasang-ayon sa ganitong polisiya. Pag-aralan ang datos sa ibaba at sagutin ang tanong.

Aling rehiyon ang nakaranas ng 60% ng GDP noong 1970, umakyat subalit lumagpak sa 40% noong 1985?

- A. Developing Asia
 - B. Middle East and North Africa
 - C. CEE & CIS
 - D. Advanced Economies
7. Isang epekto ng globalisasyon sa ating ekonomiya ay ang pagdating ng maraming kapitalista. Ano ang ipinahihiwatig ng caricature sa ibaba?

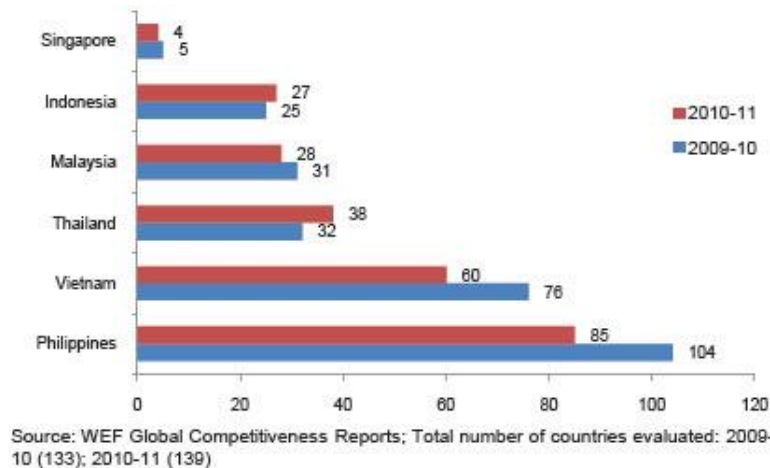

- A. May dalawang uri ng kapitalista
 - B. Ang ating lipunan ay kapitalista
 - C. Ang mga kapitalista ang nagmamay-ari ng lupa, makina at pera
 - D. Milyun-milyong Pilipino ang manggagawa sa ilalim ng iilang kapitalista
8. Marami sa mga pamilya ng OFWs ay nakakaranas ng pangungulila sa kanilang kaanak na humahantong sa pagkawasak nito. Paano kaya sila matutulungan?
- A. Makisimpatya sa kanila.
 - B. Magtayo ng isang samahan ng mga pamilya ng OFW upang gumabay sa kanila.
 - C. Bigyan sila ng load pantawag sa kanilang kaanak.
 - D. Bigyan sila ng sulat isa-isa.

M

9. Ang globalisasyon ay isang malaking hamon sa kaunlaran ng ating bansa. Tignan ang mga datos sa ibaba. Suriin ang mga datos sa ibaba. Paano kaya makakasabay ang Pilipinas sa mga hamon ng globalisasyon? Alin sa mga sumusunod na pamamaraan ang higit na makakatulong sa Pilipinas upang makasabay sa mga hamon ng globalisasyon?

DATOS 1:

<http://image.slidesharecdn.com/pnfsplandgrabbing-140605033040-phpapp01/95/public-participatory-process-in-response-to-landgrabbing-cases-the-philippine-context-4-638.jpg?cb=1401957156>

DATOS 2:

Major Agricultural Crops in the Philippines (NSCB data)

Crops	Hectares (Million) of Agricultural Lands
1. Coconut	3,066,700
2. Rice	3,651,015
3. Corn	3,005,800
4. Sugarcane	395,700
5. Mango	58,000
6. Other Crops	2,910,877

<http://image.slidesharecdn.com/pnfsplandgrabbing-140605033040-phpapp01/95/public-participatory-process-in-response-to-landgrabbing-cases-the-philippine-context-4-638.jpg?cb=1401957156>

DATOS 3:

http://farm9.staticflickr.com/8027/7180169348_8ce805ceb4.jpg

- Kailangang pasimulan ang rebelyon sa imperyalistang globalisasyon at mga dikta ng IMF-WB/WTO dahil sa kapag nanatili sunud-sunuran, lulubog at lulubog din sa krisis ang bansa.
- Kailangan ng patakaran sa industriyalisasyon ng ekonomiya upang mabawasan ang brain drain ng mga Pilipino at magkaroon modernisasyon ng agrikultura upang matugunan ang mga pangangailangan ng mga Pilipino at makapagluwas ito ng mga kalakal sa ibang bansa.
- Pigilan ang pagpasok ng mga dayuhan sa Pilipinas upang walang maging kaagawang mga Pilipino sa mga oportunidad sa ating bansa.
- Kailangang isulong ang patriotismo at nasyonalismo ng mga Pilipino upang mapigilan ang brain drain ng mga Pilipino.

10. Pag-aralan ang mga siniping bahagi ng mga artikulo tungkol sa Globalisasyon.

Unang Artikulo

SAPABKAT TAYO AY MANGGAGAWA TAYO AY SOSYALISTA

Bukluran ng Manggagawang Pilipino - NERR

Noon ang SABI NG GOBYERNO....

ang Pilipinas ay kikilalanin bilang bagong tigre sa ekonomiya sa Timog Silangang Asya. Mula sa dati ay mahirap at naghihingalo ay tatanghalin tayo bilang bansang may pinakamabilis na *ratio* ng pag-unlad at kakain sa atin ng alikabok ang mga kalapit- bansa sa nakakabulag na bilis ng ating pananagana. Magkakandarapa kasi ang mga dayuhang korporasyon sa pag-uunahang makapag-negosyo sa ating bayan. Paano ba naman eh dito sa atin matatagpuan ang pinakamasarap na **putahe** sa pagni-negosyo : murang lakas-paggawa, mababait at hindi reklamador na mga trabahador (**it's more fun in the Philippines baby!**). Wag mag-aalala ang mga kapitalista; **protektodo** kayo ng gobyerno laban sa mga magri-reklamo...may mga batas kaya na magtitiyak na hindi mabibitin si **foreign investor** sa kanyang panggagahasa sa yaman ng bansa. Nariyan ang privatization, deregulation, liberalization at kung ano-ano pang syon para wala talagang istorbo sa malayang kalakalan at negosyo. Welcome to the free trade, welcome Globalization, welcome to the World Trade Organization (WTO)!

http://bmpncrr.blogspot.com/2012_03_01_archive.html

Ikalawang Artikulo

Pinangangambahan ang Mas Nagkakabaha-bahaging Daigdig

Marahil ang pinakamalaking ikinababahala tungkol sa globalisasyon ay ang ginawa nitong pagpapalawak sa agwat ng mayayaman at mahihirap. Bagaman ang kayamanan sa daigdig ay walang-alinlangang dumami, natipon naman ito sa iilang tao lamang at sa iilang bansa. Ang neto na halaga ng mga ari-arian ng 200 pinakamayayamang tao sa lupa ngayon ay nakahihigit nang 40 porsiyento kaysa sa pinagsama-samang kita ng mga taong nabubuhay sa planeta—humigit-kumulang 2.4 bilyon katao. At habang patuloy na tumataas ang mga kita sa mayayamang bansa, nasaksihan mismo ng 80 naghihikahos na mga bansa ang *pagbaba* ng katamtamang kita sa nakalipas na sampung taon.

Ang isa pang pangunahing ikinababahala ay ang kapaligiran. Ang globalisasyon sa ekonomiya ay pinasigla ng mga impluwensiya ng pamilihan na mas interesado sa

kita kaysa sa pangangalaga sa planeta. Ipinaliwanag ni Agus Purnomo, pinuno ng World Wide Fund for Nature sa Indonesia, ang hinggil sa problema: “Tayo’y patuloy na nagkukumahog sa pagsulong. Nag-aalala ako na sa loob ng isang dekada, tayong lahat ay magiging palaisip sa kapaligiran, subalit wala nang matitira pa para pangalagaan.”

Ikinababalisa rin ng mga tao ang tungkol sa kanilang mga trabaho. Kapuwa ang mga trabaho at kinikita ay lalong nagiging di-tiyak, yamang ginigipit ng pagsasama-sama ng mga kompanya sa daigdig at matinding kompetisyon ang mga kompanya na gawing mas simple ang kanilang mga palakad. Ang pag-upa at pagsisante ng mga manggagawa ayon sa kasalukuyang pangangailangan sa pamilihan ay waring makatuwiran para sa isang kompanya na nababahala sa paglaki ng kita nito, subalit nagdudulot ito ng labis na kaligaligan sa buhay ng mga tao.

Ang globalisasyon sa internasyonal na pangangapital at dayuhang pautang ay nagharap ng isa pang salik para sa kawalang-katatagan. Maaaring magpautang sa papaunlad na mga bansa ang mga pandaigdigang namumuhunan subalit sa dakong huli ay biglang kukunin ang kanilang salapi kapag lumalala ang situwasyon sa ekonomiya. Ang gayong malakihang paglalabas ng salapi ay makapagpapabulusok sa maraming bansa sa krisis sa ekonomiya. Ang krisis sa pananalapi sa Silangang Asia noong 1998 ang nagpangyari na mawalan ng trabaho ang 13 milyong tao. Sa Indonesia, nabatid mismo ng mga manggagawang hindi natanggal sa trabaho na nabawasan nang kalahati ang halaga ng kanilang kinikita.

Kung gayon, mauunawaan na ang globalisasyon ay naghaharap ng mga pangamba at gayundin ng mga pag-asa. May dahilan ka ba para pangambahan ang globalisasyon? O inaasahan mo bang mas mapauunlad nito ang iyong buhay? Nabigyan ba tayo ng dahilan para maging optimistiko hinggil sa hinaharap dahil sa globalisasyon? Sasagutin ng ating susunod na artikulo ang mga katanungang iyan. (<http://wol.jw.org/en/wol/d/r27/lp-tg/102002361>)

Ikatlong Artikulo

Globalisasyon at pagtaas ng pamasaha

Light Rail Transit/Metro Rail Transit (LRT/MRT) at taksi ngayon; dyip, traysikel at bus naman bukas. Aba, baka pati mga nagpapatakbo ng kuliglig,de-padyak at karitela, makisali na sa napipintong pagtaas ng pamasaha.

Ito ang mga pagkakataong umiinit na lang ang ulo ng mga tao at itinaas ang kamay sa pagsuko. Alam ko na ang nasa isip mo: “Hay naku, bakit ba nagpapatuloy ang sitwasyong ito? Bakit nangyayari ito sa panahon ng daang matuwid ni Pangulong Noynoy Aquino?”

Seryoso ang iyong diskurso, pero paminsan-minsa’y nadaraan pa rin sa biro ang problema: Kailan kaya maisipan ng gobyernong magpataw ng buwis sa

paglalakad sa bangketa? Maniningil na rin kaya ang gobyerno sa mga tao habang sila'y naghihintay ng masasakyang dyip, bus o taksi sa kalsada? Aba, baka pati pagpila sa istasyon ng LRT/MRT ay pagkakakitaan na rin nila!

Siyempre, imposible naman yatang magkatotoo ang mga birong ito, bagama't hindi rin natin alam kung ano ang mangyayari bukas. Baka sa paggising sa umaga, biglang bumalaga sa atin ang mapait na katotohanan: Ang biro noon ay polisiya na ngayon!

Sa mga pagkakataong ito, iiling ka na lang ba't hahayaang mabutas ang bulsa? Tatanggapin mo na lang ba ang pagtataas ng pamasaha bilang bahagi ng ating kaawa-awang buhay sa isang naghihirap na bansa?

Kung paniniwalaan kasi ang pamahalaan, hindi maiiwasan ang pagtaas ng pamasaha. Una, tumaas ang singil sa *toll* ng mga pangunahing *expressway*. Ikalawa, patuloy ang pagtaas ng presyo ng mga produktong petrolyo sa pandaigdigang pamilihan. Ikatlo, kailangang gumastos ng mga nangangasiwa sa LRT at MRT para mapaganda ang serbisyo sa tinatayang 500,000 pasahero ng mga ito araw-araw. Alam nating lahat na ang mga salik na ito'y may direktang epekto sa singil sa pamasaha.

Hindi ko po ikinakaila ang realidad ng mga ito. Ang hindi lang katanggap-tanggap sa akin ay ang "ginagawa" ng mga nasa kapangyarihan sa gitna ng pagtaas ng pamasaha. Tila ang estratehiya lang nila ay kumbinsihin ang taumbayang tanggapin ang sitwasyong ito dahil sa mga kondisyong labas sa kontrol ninuman. Pangunahing argumento kasi ng gobyerno ang pagtaas ng krudo at mga produktong petrolyo sa pandaigdigang pamilihan, pati na ang desisyon ng mga korporasyong may kinalaman sa mga *expressway* at LRT/MRT na sa tingin nila ay may "*business sense*" naman.

Sa aking palagay, mayroon tayong pundamental na problema sa kasalukuyang pamahalaan: Tulad ng edukasyon at iba pang batayang serbisyo, tinitingnan ang pampublikong transportasyon bilang negosyo. Nagiging katanggap-tanggap tuloy para sa mga nasa kapangyarihan na ang pamasaha sa LRT/MRT ay ayon sa itinakdang halagang dapat na may kita (*profit*). Sa konteksto ng pamasaha sa bus, dyip, taksi, traysikel at iba pang moda ng transportasyon, hindi na nagiging mapanlikha ang mga nasa kapangyarihan para siguraduhing hindi lalong mahihirapan ang mga kakarampot ang kita para makarating sa pupuntahan nila. Kahit na sabihing may regulasyon sa pamasaha ng dyip, taksi at ilang linya ng bus (*deregulated* na po kasi ang pamasaha sa *provincial bus lines* noon pang dekada 90), ang pagtaas ay nangyayari pa rin dahil sa deregulasyon sa *downstream oil industry*.

Sa kontekstong ito, ang pang-matagalang solusyon sa pagtaas ng pamasaha ay hindi pagtitipid o paglalakad, o anumang kagyat na hakbang tulad ng pagbibisikleta o pag-oorganisa ng *car pool* sa eskuwelahan o opisina. Bagama't

nakakatulong ang mga ito, hindi pa rin natutugunan ang mga kontrobersiyal na polisiyang ugat ng ating problema.

At ang mga polisiyang ito'y naaayon sa globalistang tunguhin, lalo na sa usapin ng deregulasyon at pribatisasyon.

Gaya ng nabanggit kanina, ang deregulasyon sa *downstream oil industry* ay may direktang epekto sa pamasaha, kaya nararapat lang na malalimang pag-aralan ang alternatibo dito, ang pagsasabansa ng industriya ng langis. Bago pa man ang pagpapatupad ng unang Downstream Oil Industry Deregulation Act noong kalagitnaan ng dekada 90, marami nang pag-aaral na isinagawa tungkol sa *nationalization*. Hindi po ito walang-lamang retorika dahil may mga partikular na panukala't hakbang tungkol dito tulad ng pagkokontrol sa presyo at pagtatanggal ng buwis sa mga produktong petrolyo, pati na ang pagkakaroon ng *buffer fund* para masiguradong hindi tayo apektado ng mga hindi-inaasahang pangyayari sa pandaigdigang pamilihan.

Tungkol naman sa pribatisasyon, hindi dapat ibigay sa kamay ng pribadong negosyo ang pangangasiwa sa LRT/MRT at *expressways*. Parati't parating may dahilan ang mga negosyante para itaas ang mga presyo ng kanilang produkto't serbisyo, at higit na mas marami ang kanilang argumento kung bakit hindi maaaring ibaba ang mga ito. Hindi natin maaasahan sa mga negosyanteng isipin ang kabutihan ng nakararami sa pagtatakda ng kanilang sisingilin.

Sa huling pagsusuri, may kagyat na pangangailangang tutulan natin ang pagtataas ng pamasaha. Pero may pangmatagalang hamon para patuloy na tuligsain ang mga polisiyang patuloy na nagpapahirap sa atin, tulad ng konsumisyong mas kilala sa salitang globalisasyon.

- See more at: <http://pinoyweekly.org/new/2011/01/globalisasyon-at-pagtaas-ng-pamasaha/#sthash.YZDa1qnl.dpuf>
(<http://pinoyweekly.org/new/2011/01/globalisasyon-at-pagtaas-ng-pamasaha/>)

Mula sa tatlong artikulong iyong nabasa, mahihinuha mo na ang globalisasyon ay:

- A. Katanggap-tanggap sa karamihan bilang polisiyang pang-ekonomiya ang globalisasyon.
 - B. Maraming Pilipino ang naging biktima ng mga elemento ng globalisasyon.
 - C. Masama ang epekto ang dulot ng globalisasyon sa ekonomiya ng isang bansa lalo na sa mga manggagawa.
 - D. Kailangan ng pamahalaan na gumawa ng mga pamaraan upang di masyadong maramdaman ang masamang epekto ng globalisasyon sa karaniwang mamamayan
11. Ang transnational crime ay isang seryosong krimen na isinasagawa ng ng isang organisadong grupong kriminal na may layuning magkamal ng salapi. Suriing mabuti ang mga larawan sa ibaba.

Larawan 1:

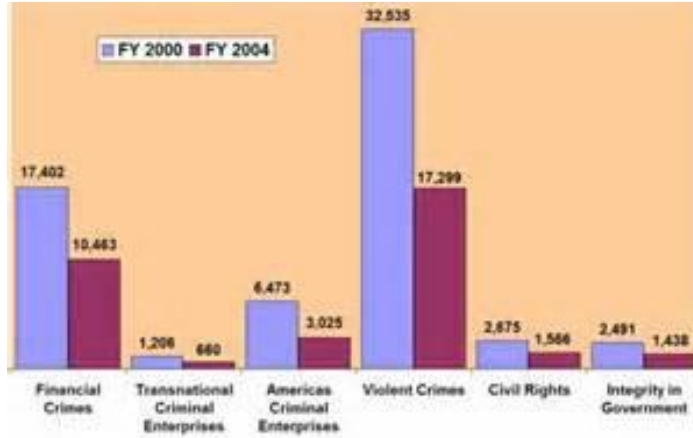
<https://sp.yimg.com/ib/th?id=HN.608048755394086737&pid=15.1&P=0>

Larawan 2:

<https://sp.yimg.com/ib/th?id=HN.607986559969263639&pid=15.1&P=0>

Larawan 3:

<https://sp.yimg.com/ib/th?id=HN.608051396799430892&pid=15.1&P=0>

Alin sa mga sumusunod na hakbang ang pinakamainam na solusyon upang malutas ang o maiwasan ang transnational crimes ng mga bansa sa buong mundo?

- A. Gumawa ng sariling polisya sa migrasyon upang maiwasan ang terorismo.
 - B. Maglaan ng pondo pansuporta sa mga nagsusulong ng taransnational crimes.
 - C. Makipagpalitan ng kaalaman at intelligence report sa ibang bansa upang maisulong ang seguridad ng rehiyon.
 - D. Isara ang bansa sa mga dayuhan upang masigurong walang terorista.
12. Ang globalisasyon ay nagdala ng mahalagang pagbabago sa mundo. Suriin ang mga datos sa ibaba. Bakit naging mahalaga ang pagbabagong dala ng globalisasyon?

DATOS 1:

http://theafricanamericanclarioncall.com/wp-content/uploads/2011/07/image_thumb2.png

- C. Hindi, dahil napakalawak ng pagkakataong binibigay at nakukuha sa kalakalan na kung saan ang parehong partido (mamumuhunan at manggagawa) ay nakikinabang.
- D. Siguro, dahil marami ngayon ang naabusong manggagawa mula sa ibang bansa.

T

15. Ayon sa POEA (Philippine Overseas Employment Administration) ngayon ay tinatayang 2,000 araw araw ang mga Pilipino na umaalis ng bansa sa pamamagitan ng ang 1600 opisyal na ahensiya sa emigration, at bawat taon ay umaabot ng 1.3 milyong Pilipino ang nagtutungo ng ibang bansa. Ano ang maaaring hakbang ng pamahalaan upang matulungan ang mga manggagawang Pilipino?
- A. Gumawa ng mga polisiyang proprotekta sa mga manggagawang Pilipino sa ibayong dagat.
 - B. Tanggapin nang malugod ang mga donasyong ibinibigay ng mga OFW at OCW sa mga nasalanta ng kalamidad.
 - C. Maging mahigpit sa mga remittances ng mga Pilipino.
 - D. Hayaan silang pagmalupitan at makulong sa ibang bansa.
16. Pinanganagambahan ng mga lider at mga mamamayan ng ibat ibang bansa ang dumarami at lumalalang kaso ng transnational crimes tulad ng terorismo. Isa sa mga sinusulong ng Kongreso ay ang paggawa ng polisiya. Bilang isang mambabatas, paano mo tatayain ang isang epektibong polisiya?
- A. Ang polisiya ay tatayain ayon sa nilalaman, pagkamalikhain, organisasyon at kaangkupan.
 - B. Ang polisiya ay tatayain ayon sa nilalaman, sistematikong pamamaraan at impak sa manonood.
 - C. Ang polisiya ay tatayain ayon sa nilalaman, organisasyon at datos o estadistika.
 - D. Ang polisiya ay tatayain ayon sa nilalaman, organisasyon, kaangkupan at sistematikong pamamaraan.
17. Magkakaroon ng pagtitipong rehiyonal ng mga kinatawan ng labor parties sa NCR. Layon ng pagtitipon ng grupong ito ang maipamulat sa mamamayan ang makatotohanang kondisyon ng mga lakas paggawa lalo na ang epekto nito dulot ng globalisasyon. Alin sa mga sumusunod na pamamaraan ang makakapagbigay ng malalim at malawak ng pag-unawa sa kondisyon ng lakas paggawa ng Pilipinas?
- A. Pagsagawa ng sarbey
 - B. Pag organisa ng kilos protesta
 - C. Paghain ng panukala o bill
 - D. Paggawa ng Case Study

18. Dahil globalisasyon, marami ang nagiging kakompetensiya ng mga karaniwang kalakal ng mga maliliit na negosyante. Bilang economic adviser ng Pangulo, ano ang maimumungkahi para matulungan sila?
 - A. Hayaan silang magbenta kahit saan nila gusto.
 - B. Huwag silang magbayad ng buwis upang lumaki ang kita sa negosyo.
 - C. Gumawa ng programang maglalaan ng karagdagang pondo upang makipagsabayan sa mga dayuhan.
 - D. Gumawa ng anunsiyo na hayaan na lamang magnegosyo ang mga dayuhan sa kanilang lugar.

19. May okasyon ng pagsasama-sama ng mga ahensya na tumutugon sa mga problema sa lakas paggawa. Inimbitahan kang maging kritiko sa isang paligsahan sa pinaka-tumpak na Labor Developmental Plan ng mga presenters. Paano mo susukatin ang isang matalino at matatag na developmental plan?
 - A. Dami ng pamamaraan ng paglutas
 - B. Dami ng mgga kasangkot na ahensya at sangay ng pamahalaan
 - C. Kaangkupan, nilalaman at organisasyon nito
 - D. Kakapalan, kagandahan at presentasyon nito

20. Ang ating bansa ay mayaman sa mga agrikultural na produkto. Ang ating pangulo ay nagnanais na paigtingin ang agrikultura ng ating bansa upang makasabay ang ating bansa sa mga hamon ng globalisasyon. Ikaw ay isang kawani ng Department of Agrarian Reform, ano ang maari mong maimungkahi sa pangulo na siyang makakatulong sa pagpapaunlad ng ating agrikultura?
 - A. Pag-aralin ang mga magsasaka upang lumawak ang kanilang kaalaman sa pagsasaka.
 - B. Magkaroon ng pangmatagalang programa para sa magsasaka na nagbibigay sa kanila ng pondo upang makabili ng sapat na pataba, butil at makabagong teknolohiya upang maparami ang kanilang ani.
 - C. Mamahagi ng lupa sa mga magsasaka upang lumaki ang kita nila.
 - D. Bigyan pa ng iba pang hanapbuhay ang mga masasaka upang magkaroon sila ng sapat na kita para sa kanilang kabuhayan.

PAGTUKLAS:

Panimula at Gabay na mga Tanong:

Ang pagkakasali ng Pilipinas sa proseso ng globalisasyon ay matatahak sa pamamagitan ng ating mahabang kasaysayan ng pananakop. Mula noong kolonisasyon ng mga Espanyol, ang local na pagpoprodyus ay naaayon sa pangangailangan ng Espanya sa pandaigdigang pangangalakal. Ito ay lumala noong panahon ng Amerikano at Hapon, at maging sa kasalukuyan.

Ang papel na ginagampanan ng Pilipinas sa Globalisasyon ay bilang pinagkukunan ng mga likas na yaman, taga-konsumo ng sobrang produkto at kapital, at taga suplay ng murang lakas paggawa.

Dahil sa mahalagang papel na ito, nagkakaroon ng mga Isyu sa Paggawa dulot ng Globalisasyon. Ito ay may mga dahilan, implikasyon sa pamumuhay at ekonomiya ng bansa at ating magiging mungkahi upang malutas ang iba't-ibang suliranin sa paggawa. Ang kaalaman ukol sa pangunahing konsepto ng Globalisasyon ay makatutulong nang malaki sa pagsasaalang alang mga mga mungkahi upang malutas ang suliranin sa paggawa..

Bilang mag-aaral, may magagawa ka upang maibsan ang mga suliraning ito sa pamamagitan ng mga mungkahi upang maibsan ang suliranin sa paggawa. Ngunit sa puntong ito, **paano nakakamit ang isang matatag at nakikipagsabayang maunlad na bansa sa gitna ng mga isyu at hamon ng migrasyon na dulot ng globalisasyon?**

Ito ang mahalagang tanong na ating sasagutin sa araling ito.

Handa ka na ba sa araling ito?

Ating umpisahan ang modyul na ito sa pamamagitan ng Unang Gawain.

Gawain No. 1: Pagtuklas ng Ating Yaman

Deskripsyon: Buksan ang website na ito. Galawin ang marker upang Makita ang taon na nais mong pag-aralan tungkol sa limang kategorya na nasa ibaba. I-click ang bansang Pilipinas upang lumabas ang graphic presentation ng datos tungkol sa ating bansa.

Website:

Nakikita mo rin ba ang mga isyung ito sa iyong kapaligiran?

<http://www.ey.com/GL/en/Issues/Business-environment/The-Globalization-Index-2011-interactive-time-line> - Ang website na ito ay nagpapakita ng lawak ng mga malalaking bansa sa buong daigdig ayon sa GDP at kunoeksyon nito sa ekonomiya. Ang mga indikasyon nito ay nahahati sa limang malalawak na kategorya.

1. Openness to trade
2. Capital movements
3. Labor movements
4. Exchange of technology and ideas
5. Cultural integration

Pamprosesong Tanong:

1. Ano ang lebel ng globalisasyon ng Pilipinas sa mga sumusunod na taon:1995, 2004, 2008 at 2014?
2. Anong indikaytor ang may pinakamataas na bahagdan ang Pilipinas sa mga 1995, 2004, 2008 at 2014?
3. Aling kategorya may pinakamataas na antas ng globalisasyon ang ating bansa?
4. Paano nakatutulong sa ating pag-unawa ang mga datos tungkol sa lebel ng globalisasyon sa pangkabuuang ekonomiya ng bansa?
5. Naaayon ba ang lebelo antas ng globalisasyon sa katatagan ng isang bansa?
6. **Paano nakakamit ang isang matatag at nakikipagsabayang maunlad na bansa sa gitna ng mga isyu at hamon ng migrasyon na dulot ng globalisasyon?**

GAWAIN No. 2: Pagsagot ng Map of Conceptual Change

Deskripsyon: Sagutin ang unang kahon ng Generalization Table

Pansamantalang Kaisipan Tungkol sa Paggawa	Aking natuklasan at Pagwawasto ng Kaisipan	Ebidensya na Nagsusupporta	Mga Kondisyon	Ang Aking pagbubuod
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				

Pamprosesong Tanong:

1. Ano ang mga pangunahin mong kaisipan tungkol sa isyu sa Paggawa?
2. Ano ang mga posibleng dahilan ng mga isyung

Submit

Kung kayo ay tapos na ay pindutin ang Submit Button.

Ating tingnan kung paano sinagot ng mga kaklase ang Generalization Table at ihambing ang kanilang ideya sa iyo. Habang ikaw ay naghahambing, matutuklasan mo na ang iyong mga ideya ay naaayon sa pamantayan.

Ang sagot mo saunang kolum ay siyang gagabay sa iyong patuloy na paglilinang ng kaalaman tungkol sa paksa. Ito rin ang tutulong sa iyo upang tuklasin ang kasagutan kung **paano nakakamit ang isang matatag at nakikipagsabayang maunlad na bansa sa gitna ng mga isyu at hamon ng migrasyon na dulot ng globalisasyon?**

Tukuyin rin natin sa pag-aaral na ito ang iba pang mahahalagang katanungan na magpapalalim sa ating kaalaman tungkol sa paksa.

Ano ang mga dahilan ng pagkakaroon ng iba't-ibang suliranin sa paggawa dulot ng globalisasyon?

Ano ang implikasyon ng iba't-ibang suliranin sa paggawa sa pamumuhay at sa pag-unlad ng ekonomiya ng bansa?

Anong mga mungkahi ang iyong mabubuo upang malutas ang iba't-ibang suliranin sa paggawa?

Pagtatapos ng Pagtuklas:

Sinubukan mong sagutin ang mga naunang katanungan. Sa ating pagtatalakay matutunan mo rin ang iba pang mga konsepto na tutulong sa iyo upang maisagawa ang isang Case Study Ukol sa Problema sa Paggawa.

PAGLINANG:

Ang iyong layunin sa bahaging ito ay pag-aralan at unawain ang mga dahilan ng pagkakaroon ng iba't-ibang suliranin sa paggawa dulot ng globalisasyon, implikasyon ng iba't-ibang suliranin sa paggawa sa pamumuhay at sa pag-unlad ng ekonomiya ng bansa, at pagsasaalang-alang ng mga mungkahi upang malutas ang iba't-ibang suliranin sa paggawa.

Ano ang paggawa? Ano ang globalisasyon? Paano nagkakaroon ng mga suliranin sa paggawa dulot ng globalisasyon, ano ang epekto nito sa pamumuhay at sa pag-unlad ng ekonomiya? Paano naman ito malulutas?

Iyo ring aalamin mula sa mga impormasyon at datos ang iba't-ibang mga mungkahi o programa ng pamahalaan upang mapangalagaan ang kapakanan ng ating lakas paggawa lalo na ang mga OFWs.

Atin ring tuklasin na may katalinuhan kung **paano nakakamit ang isang matatag at nakikipagsabayang maunlad na bansa sa gitna ng mga isyu at hamon ng migrasyon na dulot ng globalisasyon?**

Ating ipagpatuloy ang pag-aaral sa pamamagitan ng pagbasa ng mga artikulo tungkol sa paksa.

Gawain No. 3: Alamin Mo !

Pagbabasa ng artikulo

Deskripsyon: Basahin na may panunuri sa mahahalagang ideya tungkol sa aralin.

Teksto 1

Kabanata V: Sanhi at Bunga ng Pagdami ng mga Overseas Filipino Workers

A. Mga pangunahing sanhi

Maraming sanhi ng paglabas ng mga manggagawang Pilipino sa bayang sinilangan. Batay sa teorya ni David Ricardo, ang '*labor theory of value*', ang halaga ay nagmumula sa paggawa, ngunit paano nga ba gagawa kung wala rin namang posisyong nakalaan para sa mga manggagawa? Isa sa mga pangunahing salik nito ay ang "malala" nang kawalan ng trabaho dahil sa krisis pang-ekonomiya na tinatamasa ng bansa. Ayon kay Susan Ople, isang undersecretary sa '*tulay*' program at ng Ople Center, totoo nga marahil na kulang pa rin sa pondo ang inaalok ng gobyerno sa sektor ng serbisyo, industriya at paggawa. Dahil sa kawalan ng

trabaho sa bansa, natutulak na mangibang-bayan ang mahigit sa 8.3 milyong Pilipinong migranteng manggagawa o ang mga *Overseas Filipino Workers* (OFWs). Araw-araw 3,400 OFWs ang naipapadala sa ibang bansa para magtrabaho, at nakabatay naman ito sa 2009 estatistika ng DOLE ukol sa bilang ng mga umaalis na OFW sa bansa. Patunay ito na paparami pa ring manggagawa ang naghahanap ng trabaho sa ibang bansa dahil sa kawalan ng sapat na trabahong lokal. Ayon kay Romeo Lagman, kasalukuyang *undersecretary for employment and manpower development* ng DOLE, napakalaking kawalan ito sa parte ng Pilipinas dahil karamihan ng mga umaalis ay mga bagong tapos pa lamang sa kolehiyo at napipilitang magtrabaho sa ibang bansa sa pag-asang doon matatamasa ang seguridad sa trabaho. Itinuturing namang “*brain waste*” para sa mga bansang pinupuntahan nila dahil ang mga OFW ay pumapasok sa mga trabahong mas mababa sa antas ng kanilang kasanayan. Ilang halimbawa nito ay mga doktor na namamasukan bilang nars, at mga guro na ngayon ay mga *caregiver* at *domestic helper*. Ito ang masalimuot na katotohanan: hindi isinasama ng lokal na pamahalaan ang mga OFW sa pagtataya ng bilang ng empleyo at disempleyo kahit na ang penomenon ng migrasyon ng paggawa ay bunga ng kawalan ng trabaho sa bansa. Pero kung talagang susukatin ang lawak ng kawalan ng trabaho sa lokal na ekonomiya, dapat isaalang-alang na kung sana’y may mapagkukunang hanapbuhay na sumasapat sa kanilang pangangailangan ay hindi gugustuhin ng mga migranteng manggagawa na iwan ang kanilang pamilya para lang mamasukan sa ibang bansa.

Isa pang salik ng pagdami ng mga Pilipinong migranteng manggagawa ay ang mababang pasahod. Paulit-ulit na nababanggit ang realidad na kulang ang sweldo para tugunan ang pangangailangan ng mga manggagawa at pamilya nito at ito na lang ang laging idinaraing ng mga miyembro ng *Federation of Migrant Workers* sa pangunguna ng kanilang Pangulong si Francisco Aguliar Jr. Inililinaw na hindi ito pangunahing bunga ng kagustuhan ng indibidwal na maghanap ng iba pang trabaho, kundi dahil itinutulak siya ng pangyayaring mababa ang sweldo at ‘di sapat ang kinikita para mabuhay ang pamilya. Mahalagang talakayin kung bakit sa kabila ng mga batayan para sa makatwirang pagtataas ng sahod ay higit na mababa ang pinagkaloob ng pamahalaan. Sa totoo lang, sadyang pinabababa ang halaga ng paggawa sa bansa dahil ito ang esensya ng “*cheap labor policy*” ng gobyerno.

B. Disbentahe ng pagiging OFW

Marami nang masasamang epekto ang naidudulot sa mga OFW sa paglisan nila sa kanilang bayang sinilangan. Sa katunayan, sa nakalipas na anim na taon, 537 kaso na ang dumaan sa mabusising kamay ng mga opisyaes ng Kagawaran ng Ugnayang Panlabas. Dahil sa mga nakaaalertong pangyayaring ito, ilan sa mga tulong na ginagawa ng ahensiya ay ang pagtatalaga ng mga lokal na konsul at embahada ng Pilipinas na susuporta at handang umagapay sa mga kasalukuyang kondisyon ng mga OFW sa bansang pinagtatrabahuhan. May ibang nabigyan ng ‘*pardon*’ ukol sa ipinataw na *death penalty* at may ibang umuwi na lamang sa bansa na ‘*tuwid na ang paa.*’ Ayon kay Raymark Altrejo, isa sa mga propesor ng Ekonomiks sa isang paaralan, ilan sa mga kasaklap-saklap na kasong lagi na lang

kinakaharap ng mga OFW ay ang tulad ng mga pangangidnap, hindi makatwirang pagmaltrato sa kanila ng amo, iba't ibang uri ng pang-aabuso at ang matindi ay ang pamamaslang dahil sa ipinagtanggol lamang nila ang kanilang karapatan. Isa pa sa tila 'kaaway' na ng mga nangagap na maging OFW ay ang mga tinatawag na 'illegal recruiters.' Ayon sa librong *Gabay Bago ka umalis ng Bansa*, ang mga ito ay nangagako ng mga bigating trabaho at kahina-hinalang mabilis ka kaagad matatanggap gawa na rin ng mabilis na pagproseso ng iyong mga papeles, partikular na sa kontrata upang makaalis ka kaagad ng bansa. Magagawa ka pa nilang maglabas sa balsa ng mga katakot-takot na malalaking pera na lagpas na sa itinalaga ng *labor and employment* bilang paunang bayad o *loan*. Kapag napawalang bisa ang kaso o di naman kaya ay peke ang Visang ibinigay sa mga OFW ay uuwi na lamang sila sa bansang sinilangan ng luhaan. Ito ay dahil sa mahihirapan nang makabalik ang mga manggagawa dahil may rekord na ito sa kanilang pinirmhang kontrata pati na rin sa bansa kung saan nagawa krimen. Maaaring sabihin na kung lagi na lang ganito ang kahihinatnan ng mga OFW, bababa ang perang naipadadala na sumusuporta sa pagiging matatag ng ekonomiya at lubusan itong manghihina.

Ang artikulong ito ay nai-post sa :Posted by [Bulwagan ng Karunungan](#) at [8:22 AM](#)

Tunghayan mo rin ang video na ito upang mas maunawaan mo a ng isyu.

1. <https://www.youtube.com/watch?v=tpGh4ZfzEm0> –ito ay naglalaman ng pagtalakay nh isyu na: Mabuti ba o masama sa bansa ang pagdami ng OFW?

Pagkatapos mabasa ang teksto at mapanood ang video, sagutin ang sumusunod na tanong.

Pamprosesong tanong:

1. Ano-ano ang mga dahilan ng pangangibang bansa ng mga manggagawang Pilipino?
2. Ano-anong mga suliranin sa paggawa dulot ng globalisasyon ang nabanggit sa artikulo?
3. Anong mga hakbang kung meron, ang nabanggit sa artikulo upang maibsan ang suliranin ng mga manggagawang Pilipino?
4. Paano ang pangangibang bansa ng manggagawang Pilipino nakatutulong sa pagiging matatag ng ekonomiya ng bansa?
5. **Paano nakakamit ang isang matatag at nakikipagsabayang maunlad na bansa sa gitna ng mga isyu at hamon ng migrasyon na dulot ng globalisasyon**

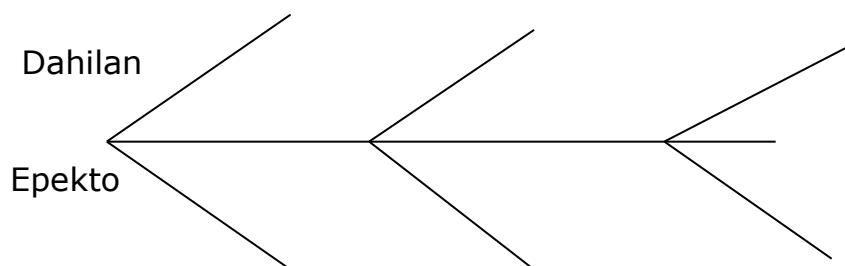
Ang pangangibang bansa ng Pilipinas ay dulot ng Globalisasyon. Dahil dito, ang manggagawa ay mas may malayang kakayahan na magtrabaho sa ibang bansa

dulot ng pangangailangan ng mga ito sa umuusbong na ekonomiya ng ibang mga bansa.

Mula sa artikulo sa itaas, ating gawan ng buod ang nilalaman nito sa pamamagitan ng isang graphic organizer sa ibaba.

Mga Dahilan ng Pangingibang Bansa ng Manggagawang Pilipino ayon kay:	Mga Dahilan
1. David Ricardo	
2. Susan Ople	
3. Romeo Lagman	
4. Francisco Aguilar, Jr.	

Gamit anf Fish Bone Strategy o map, isulat ang bunga o epekto ng mga dahilan ng Pagdami ng mga OFWs.

Tutuloy tayo sa susunod na gawain.

GAWAIN No.4: Ano ang Datos?

Pagbasa at Pagsuri ng Datos

Deskripsyon: Basahin ang teksto ng may pag-unawa.

Teksto 2

On Human Rights Day: 25 Million Filipinos Denied Right To Work *IBON Special Report / 8 December 2009 Reference: Mr Sonny Africa (IBON research head)*

As International Human Rights Day is observed this week, millions of Filipinos are deprived of the right to decent work, one of the most basic economic rights.

According to research group IBON, decent work is a vital starting point for human development. However a job in itself is not enough: workers have a right to decent wages, salaries, benefits and working conditions. If all these are considered, this means

that some 25.2 million Filipinos are either jobless or in poor quality work - the unemployed, unpaid family workers, own-account workers and non-regular wage and salary workers combined.

Even before the global crisis that erupted late last year, the Philippines was already facing the worst joblessness in its history. The final quarterly Labor Force Survey (LFS) results for 2009 will be released on December 15: these will likely show that things have gotten even worse.

In 2008, there were some 4.4 million unemployed with a true unemployment rate of around 11.5%, the most number of jobless Filipinos in the country's history. These estimates try to correct for the government's change in definition of "unemployed" in April 2005 which reduces the number of unemployed by around 1.5 million and the unemployment rate by around 3.5 percentage points.

The average unemployment rate for the period 2001-2008 is 11.3% which is the worst eight-year period of sustained high joblessness since 1956 or as far back as records go back to. Unemployment rates were much lower in 1956-1960 (8%), 1961-1970 (7.3%), 1971-1980 (5.4%), 1981-1990 (10.2%) and 1991-2000 (9.8%).

This trend is unchanged even if we consider two major changes in methodology: the change in labor force coverage in 1976 (when the threshold age for being considered part of the labor force was raised from ten years old to 15 years old) and the change in the reference period in 1976-1987 (when the past quarter was used, instead of the past week reference period used before 1976 and from 1987 until today). The current crisis of joblessness would probably be even more pronounced without these two changes.

The figure of 4.4 million unemployed however still grossly understates the seriousness of the country's jobs crisis. There is also the poor quality of so many jobs created with millions more in insecure, unprotected, and poorly or non-earning work. In 2008 among those considered employed were 4.2 million "unpaid family workers" and 12.1 million "own-account workers" stereotypically covering those in informal sector work.

To this can also be added 4.5 million non-regular wage and salary workers or those with casual, contractual, probationary, apprentice or seasonal status. This is estimated by extrapolating the finding of the 2007/2008 BLES Integrated Survey (BITS) of the Bureau of Labor and Employment Statistics (BLES) that some one in four workers in non-agricultural establishments with 20 or more workers had non-regular status.

This poor quality of much work is already partly reflected in the underemployment figure in 2008 of 6.6 million which covers those employed but nonetheless still looking for more work and income. Also, in 2008 around 11.9 million or over one in three jobs (35.5%) were in just part-time work.

The 25.2 million Filipinos denied of decent work is equivalent to 65.4% of the country's labor force of some 38.5 million in 2008 (the labor force figure also adjusting for the April 2005 change in definition).

The domestic jobs crisis goes far in explaining the unprecedented forced migration happening. The latest official estimate of the stock of overseas Filipinos is 8.73 million as of end-2007 consisting of 5.03 million overseas Filipino workers (OFWs) and 3.69 million permanent residents or immigrants. In 2008 1.24 million Filipinos were deployed abroad or almost 3,400 leaving per day.

While the economy is reported to be expanding with gross domestic product (GDP) growing on an average of 4.9% during the Arroyo administration, the deteriorating domestic jobs situation and record OFWs underscore that growth is distorted and the economy is failing to deliver decent work opportunities for Filipinos. These underpin the rising poverty in the country and IBON's latest October 2009 national survey already had 71% of Filipinos rating themselves as poor.

Economic policy has to be radically reoriented to building the solid and more genuinely job-creating foundations of the domestic economy. Immediate welfare improvements can also be achieved by increasing wages and benefits and intervening to ensure job security. The gross imbalance between employers and their workers also needs to be remedied by, among others, giving greater room for organizing labor and strengthening unions, which are also among of the basic rights of Filipinos.

http://www.ibon.org/ibon_articles.php?id=4

Ano naman ang ipinapakita ng video na ito?

1. <https://www.youtube.com/watch?v=ePtP787pe4c> – ito ay diskusyon ng mga eksperto tungkol sa legal na karapatan at mga benepisyo ng mga manggagawa.

Pamprosesong Tanong:

1. Ano-ano ang mga karapatan ng isang manggagawa?
2. Ano ang ibat-ibang uri ng manggagawa ang nabanggit sa artikulo?
3. Anong mga datos ang nagpapakita na ang mga Pilipino ay ipinagkakait ng disentang trabaho?
4. Anong mga datos ang nakaaalarna na magkakaroon ng malawakang unemployment sa ating bansa?
5. Ano-anong mga suliranin sa paggawa ang nabanggit sa artikulo?
6. Sa artikulong ito, ano ang mga sanhi ng di mapantayang puwersadong pangigingibang bansa ng mga manggagawang Pilipino?
7. Nakatutulong ba ito sa pambansang ekonomiya ng bansa?
8. Anong matalinong mungkahi ang maaari mong isulong upang mahinto ang ganitong mga pangyayari sa ating mga manggagawa?

9. Paano nakakamit ang isang matatag at nakikipagsabayang maunlad na bansa sa gitna ng mga isyu at hamon ng migrasyon na dulot ng globalisasyon?

Sa ating pagpapatuloy, ating pag-aralan ang isang sipi ng artikulo sa susunod na gawain.

Gawain No.5: Tukuyin Mo

Atin namang silipin ang artikulong ito ng ilang beses upang matukoy ang epekto ng pagkakamali sa patakaran.

Upang mas mabigyang pansin ang mga detalye, maaaring gumamit ng panulat na may kulay ang mga salita o pangungusap na mahalaga.

Teksto 3

Mga pagkakamali sa patakaran

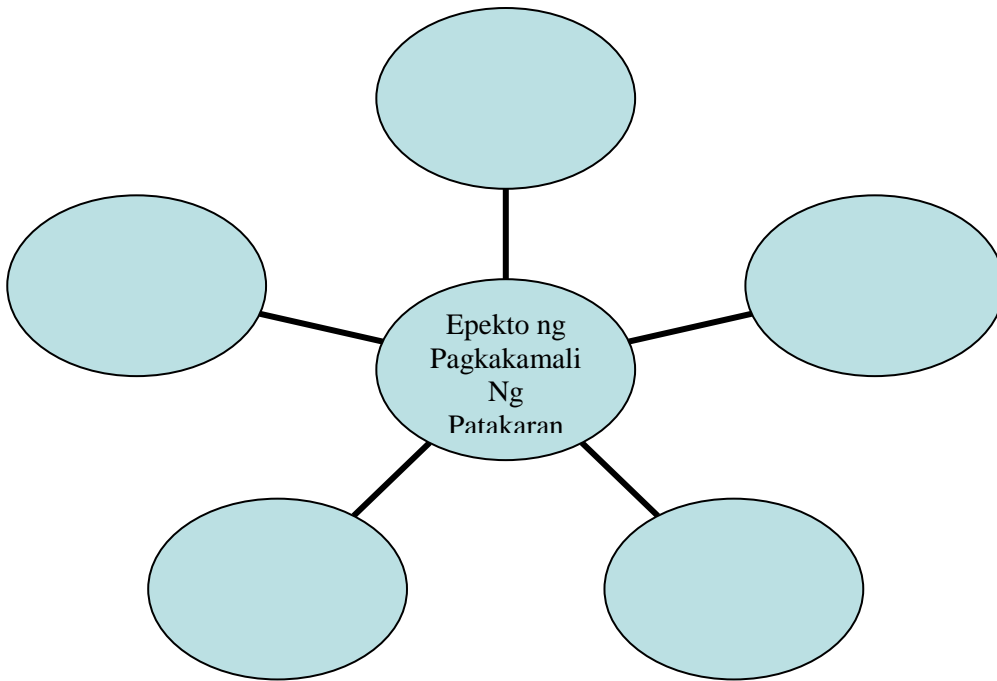
May mga pandaigdigang pangyayari nitong mga nakaraang taon na labas sa kontrol ng administrasyon. Gayunman, naroon na ang mga suliranin bago pa nito – mahinang pag-unlad sa trabaho, pagbagsak ng manupaktura, mababang kita sa kanayunan, at lumolobong impormal na ekonomyang serbisyo. Ang mga suliraning ito ay hindi pangunahing dahil sa sunud-sunod na krisis sa pagkain, langis at pinansya kundi dahil sa mga maling patakaran sa ekonomya.

Itinulak ng administrasyong Arroyo ang estratehiyang pang-ekonomya na itinindig sa mga patakarang ‘malayang pamilihan’ ng globalisasyon – pag-alis ng sagka sa kalakal, pagtanggali ng kontrol sa pamumuhunan, pagsapribado ng mga pampublikong gamit at serbisyong panlipunan, deregulasyon, at tuluy-tuloy na pagbabayad-utang. Itong masasaklaw na hakbang na ito ang pinakamalalaking salik sa likod ng masahol na suliraning pang-ekonomya ng bansa at kinakailangang mabaligtad upang magkaroon ng pag-asang madirehe ang ekonomya patungo sa tunay na pag-unlad na panlipunan. Kahit ang korapsyon, na tunay naming lumala, ay hindi nakalikha ng gayong kapinsalaan.

Agresibong niligawan ang mga dayuhang mamumuhunan at inengganyo ng galanteng mga insentiba, pati ng kalayaang kumilos nang halos walang obligasyong mag-ambag sa pag-unlad ng pambansang ekonomya. Ang mga imprastruktura sa transportasyon, kuryente at tubig ay itinatag pangunahin para pagsilbihan ang pangangailangan ng malalaking dayuhan at lokal na interes sa negosyo.

Hango mula sa: http://www.ibon.org/ibon_features.php?id=86

Mula sa pagbasa sagutin ang Cluster Map upang matukoy sa maikling buod ang pangunahing kaisipan tungkol sa artikulo.

Sa ating pagpapatuloy, ating busisiin ang isa pang artikulo.

Gawain No.6:Ano ang Epekto?

Pagsusuri ng Epekto

Basahin ang artikulo sa ibaba. Bigyang diin ang pagpapaliwanag ng mga epekto ng krisis.

Teksto 4

Migrasyon sa gitna ng krisis pandaigdig

by Ilang-Ilang D. Quijano

Apektado ng krisis pang-ekonomiya ang remittances na ipinapadala ng OFWs: bumababa ang kanilang sahod at ang halaga nito (Larawan mula sa Bulatlat.com)

Natatandaan ni Garry Martinez ang pagputok ng Asian Financial Crisis noong 1997 bilang isang malagim na yugto ng kanyang buhay. Dahil sa paghina ng Korean Won kontra dolyar, ang sahod niya bilang *factory worker* sa South Korea na dating katumbas ng 1,500 USD (US Dollar) ay naging 600 USD na lamang.

Para hindi mabawasan ang pera na ipinapadala sa kanyang pamilya, sa kanyang libreng oras ay naghahanap siya ng dagdag na mapagkakakitaan. Imbes na magpahinga mula sa 12 oras na pagtatrabaho sa pabrika, nagkakangador siya sa lipat-bahay o tumutulong sa anihan ng pechay. Sakripisyo ang katumbas ng krisis. Ito ang reyalidad para sa Overseas Filipino Workers (OFWs) noon, at lalong higit pa ngayon.

Pinaniniwalaang papasok o nasa *recession* na ang ekonomiya ng daigdig. Isang *debt crisis* o krisis sa utang ang tumampok sa Estados Unidos at mga bansang Europa. Lumobo ang utang ng mga nasabing bansa dahil sa ginastusang *bailout* ng malalaking korporasyon at bangko na bumagsak sa krisis pampinansiya noong 2008.

Tuluy-tuloy ang pagbagsak ng pandaigdigang ekonomiya. Maisisipi ito sa tinatawag na “krisis ng sobrang produksiyon” at pagkamal ng supertubo sa ilalim ng monopolyo kapitalismo. Resulta ng pinakahuling krisis sa utang at pinansiya ang ibayong kawalan ng trabaho at pagtitipid (*austerity measures*) sa mga bansang kapitalista.

Malaki ang epekto ng krisis para sa Pilipinas, na isa sa mga nangungunang bansa sa pag-e-eksport ng lakas-paggawa. Sa tuwing pagputok ng krisis, nakataya ang hanapbuhay ng milyun-milyong OFW, ang mga pamilyang umaasa sa kanila, at ang ekonomiya ng bansa na ang tanging kinakapitan ay ang ipinapadalang *remittances* ng mga migranteng manggagawa.

Pagtumal ng paglago ng remittances

Patuloy ang paglaki ng *deployment* ng mga manggagawang Pilipino sa iba’t ibang bansa. Noong nakaraang taon, umabot sa 1,470,826 na manggagawa ang nangibang-bansa o katumbas ng 4,000 na Pilipino araw-araw. Dahil lumalaki ang *deployment*, patuloy din ang paglaki ng *remittances*: umabot ito sa 18.76 Bilyon USD noong 2010.

Ngunit may bagong napupuna ang mga ekonomista. Tumataas man ang halaga ng *remittances*, lumiliit ang *growth rate* o antas ng paglago nito. Sa naunang mga dekada at maging sa mga taon bago ang 2008 na krisis pampinansiya, nasa *double-digit* ang *growth rate* ng *remittances*. Ngayon, nasa *single-digit* na lamang ito. (*Tingnan ang graph*)

Bumagsak na rin ang share o bahagi ng OFW *remittances* sa Gross Domestic Product (GDP) ng bansa. Mula sa pagiging 10.4 porsiyento ng GDP noong 2006, ngayon ay nasa siyam na porsiyento na lamang ng GDP ang *remittances*.

Ayon mismo sa Asian Development Bank sa pag-aaral na *The Global Crisis and the Impact of Remittances on Developing Asia*, “May pagtumal sa antas ng paglago ng *remittances* sa buong rehiyon, na tatagal nang ilan pang

taon.” Dahil nakaasa sa *remittances* ang malaking bahagi ng ekonomiya, tinatayang magdudulot ito ng mas matumal na ekonomiya at paggasta.

Gayunpaman, nananatiling malaking bahagi ng GDP ang OFW *remittances*. Kaya naman lalong pinaiigting ng administrasyong Aquino ang pag-eksport ng lakas-paggawa — kahit pa nangangahulugan ito ng ibayong pagsasamantala sa mga manggagawang Pilipino.

Pagbarat sa sahod, pagtanggap sa trabaho

Matindi ang kompetisyon sa panahon ng krisis pang-ekonomiya, na nagdudulot ng tanggalan at lalong pagbarat sa sahod ng mga manggagawa. Isa ito sa mga dahilan ng matumal na paglago ng OFW *remittances* sa nakaraang mga taon.

“Hindi katulad noong *early 80s* na dominante tayo sa *overseas employment*, ngayon sumisikip na talaga ang *labor market*. Ang ginagawa ng mga kompanya, tatanggalin ka sa trabaho para *i-rehire* ka, pero sa mas mababang sahod. Wala namang magawa ang mga Pilipino dahil yung ibang lahi, *willing* tumanggap pa ng mas mababa,” ayon kay Martinez, ngayo’y tagapangulo ng Migrant International.

Sa mga pabrika gaya ng kanyang dating pinagtatrabahuan sa South Korea, halimbawa, nasa 300 USD na lamang ang karaniwang buwanang sahod. Samantalang may mga *domestic helper* (DH) sa Gitnang Silangan na nakatanggap ng 150 USD lamang, kahit pa 400 USD ang minimum na sahod ng DH na itinakda ng gobyerno ng Pilipinas.

Lalo pang lumiliit ang halaga ng kanilang sahod sa paghina ng dolyar kontra piso, na inaasahang magpapatuloy sa gitna ng krisis sa US.

Lalong ramdam ng mga migranteng Pilipino sa US ang krisis sa nasabing bansa. Isang Certified Nursing Assistant (CNA) si Justine Pahati, 26, ngunit nagtatrabaho sa airport ng Los Angeles dahil sa umano’y mababang sahod ng mga CNA. Aniya, dahil sa mga *budget cut* ng administrasyong Obama, wala siyang tulong na natatanggap para sa pangangalaga ng anak (*child care*). “Kahit may trabaho ka, mahirap ang buhay dito. Paano pa kaya ang mga walang trabaho?” sabi ni Justine.

Apektado rin ng mas mababang *exchange rate* ang mga OFW sa US. “Kung dati 400 (USD) ang ipinapadala ko, ngayon 500 na. Umaasa kasi sa akin ang pamilya ko sa Pilipinas,” ayon naman kay Julie McGuire, tubong Oriental Mindoro at nag-migrate sa US noong 1996. Tumataas din umano ang lahat ng gastusin, gaya ng bayad sa kuryente at presyo ng mga bilingin, sa panahon ng krisis.

Samantala, mapapansin din sa datos ng Philippine Overseas Employment Agency na simula 2006, bumababa na ang bilang ng *new hires* (o bagong empleyong manggagawa), at ang tumataas na lamang ay ang bilang ng *re-hires* (o manggagawang muling inempleyo). Tila pinapatotohanan nito na dumaraming manggagawa ang nag-aagawan sa mas kakaunting trabaho.

Sa Saudi Arabia, nanganganib masisante ang marami sa 1.2 milyong Pilipinong nagtatrabaho roon dahil sa Saudization o Nitaqat. Nagaganap ang Nitaqat tuwing may matinding krisis sa Saudi. Gayundin sa ibang *host countries*, “proteksiyunismo” at paghihigpit sa mga polisiya sa migrante ang kasalukuyang tendensiya. Binibigyang-prayoridad ng host countries ang kanilang mga mamamayan na nakararanas ng kawalan ng trabaho at akses sa batayang mga serbisyo.

Ayon sa ulat ng Migrante-Middle East, sinimulan na ng gobyernong Saudi ang *color-coding* ng mga kompanya. Oobligahin ang mga kompanyang nasa kategoryang *red* at *yellow*, simula Enero 2012, na tanggalin ang mga migranteng nagtatrabaho roon ng mahigit anim na taon.

“Binabaha na kami ng tawag mula sa mga OFW na nais malaman ang kategorya ng kanilang kompanya. Ngunit walang binibigay na datos ang gobyerno at mga HR (*human resources*) manager nila,” sabi ni John Leonard Monterona, *coordinator* ng Migrante-ME.

Lokal na ekonomiya, dapat palakasin

Pinapatotohanan ng krisis pandaigdig na hindi dapat iasa ang kabuhayan ng mga Pilipino sa pangingibang-bansa, at ang ekonomiya ng Pilipinas sa dolyar na kanilang ipinapadala.

Ayon sa Migrante, pagpapalakas ng lokal na ekonomiya ang tanging pangmatagalang solusyon sa krisis. “Kahit kalahati pa ng populasyon ang mag-*abroad*, hindi lalakas ang ekonomiya hangga’t walang pambansang industriyalisasyon at reporma sa lupa na lilikha ng trabaho,” sabi ni Martinez.

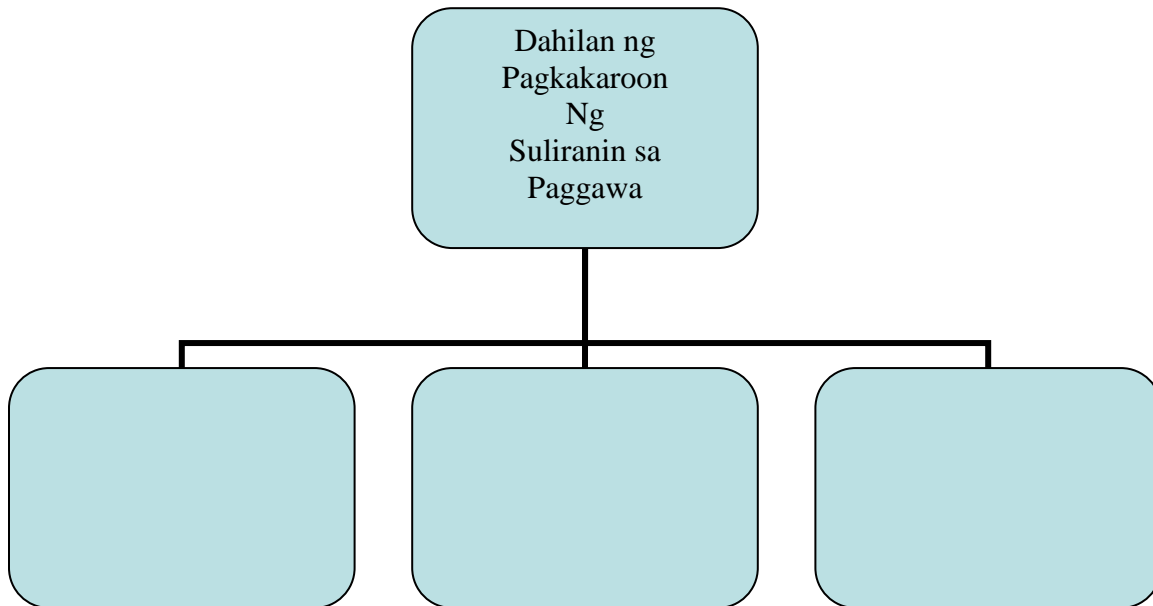
Inaasahang titindi pa ang krisis ng kapitalismo. Magpapatuloy ang pagtumal ng ekonomiyang lokal at pandaigdig. Nasusukat at naipapakita ito ng mga estadistika. Ang hindi kailanman masusukat ay ang mga sakripisyo ng milyon-milyong migranteng Pilipino na lalong walang seguridad, at lalong pinagsasamantalahan, sa gitna ng krisis.

<http://pinoyweekly.org/new/2011/10/migrasyon-sa-gitna-ng-krisis-pandaigdig/>

② Mga Pamprosesong Tanong:

1. Bakit nangingibang bansa ang manggagawang Pinoy?
2. Ano ang pangunahing suliranin ng mga OFWs?
3. Ano-ano ang mga epekto ng krisis sa kalagayan ng mga OFWs?
4. Ano ang naidudulot nito sa kanilang pamilya? At maging sa kabuuang ekonomiya ng bansa?
5. Ano ang maaaring gawin ng ating pamahalaan sa hamon na ito?
6. **Paano nakakamit ang isang matatag at nakikipagsabayang maunlad na bansa sa gitna ng mga isyu at hamon ng migrasyon na dulot ng globalisasyon?**

Upang mas maging malinaw ang pag-unawa sa mga artikulo, maaari mong ilagay sa isang Tree Map ang mga nakalap na impormasyon na tumutukoy sa mga dahilan ng pagkakaroon ng suliranin sa paggawa dulot ng globalisasyon.

Ngayon ay natukoy mo na ang mga dahilan ng pagkakaroon ng suliranin sa paggawa dulot ng globalisasyon, ano ang iyong pagka-unawa sa salitang globalisasyon? Ano ang ibig sabihin ng globalisasyon?

Maari mong bigyang katuturan ito sa pamamagitan ng pagbigay ng sarili mong depinisyon.

Sa susunod na gawain, ating tatalakayin at paghambingin ang iiba't-ibang kahulugan ng salitang Globalisasyon. Ito ay ating simulan sa pamamagitan ng depinisyon.

Gawain No. 7: Pakahulugan Mo

Narito naman ang depinisyon na hinango mula sa

Globalization: A Brief Overview

By IMF Staff <https://www.imf.org/external/np/exr/ib/2008/053008.htm>

What is Globalization?

Economic "globalization" is a historical process, the result of human innovation and technological progress. It refers to the increasing integration of economies around the world, particularly through the movement of goods, services, and capital across borders. The term sometimes also refers to the movement of people (labor) and knowledge (technology) across international borders. There are also broader cultural, political, and environmental dimensions of globalization.

The term "globalization" began to be used more commonly in the 1980s, reflecting technological advances that made it easier and quicker to complete international transactions—both trade and financial flows. It refers to an extension beyond national borders of the same market forces that have operated for centuries at all levels of human economic activity—village markets, urban industries, or financial centers. There are countless indicators that illustrate how goods, capital, and **people**, have become more globalized.

- The value of trade (goods and services) as a percentage of world GDP increased from 42.1 percent in 1980 to 62.1 percent in 2007.
- Foreign direct investment increased from 6.5 percent of world GDP in 1980 to 31.8 percent in 2006.
- The stock of international claims (primarily bank loans), as a percentage of world GDP, increased from roughly 10 percent in 1980 to 48 percent in 2006.¹
- The number of minutes spent on cross-border telephone calls, on a per-capita basis, increased from 7.3 in 1991 to 28.8 in 2006.²
- The number of foreign workers has increased from 78 million people (2.4 percent of the world population) in 1965 to 191 million people (3.0 percent of the world population) in 2005.

Hango mulas sa artikulo na : **Globalization: A Brief Overview**

By IMF Staff <https://www.imf.org/external/np/exr/ib/2008/053008.htm>

Bisitahan naman ang website sa ibaba at panoorin ang video clip tungkol sa globalisasyon.

<https://www.youtube.com/watch?v=3oTLyPPrZE4> – globalization

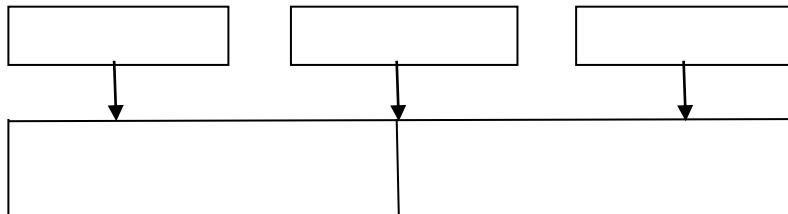
Ano naman ang isinasaad ng kaisipang ito?

Ang salitang globalisasyon ay pinatanyag ni Theodore Levit isang ekonomistang Amerikano noong 1983. Ngunit ang salitang ito ay bukambibig na noon pang 1944. ang katawagang ito ay ginamit ng mga ekonomista mula 1981, subalit ang konsepto nito ay di-gaanong binigyan ng sapat na pansin hanggang sa huling bahagi ng 1990.

<https://www.google.com.ph/search?biw=1008&bih=542&source=Inms&tbm=isch&>

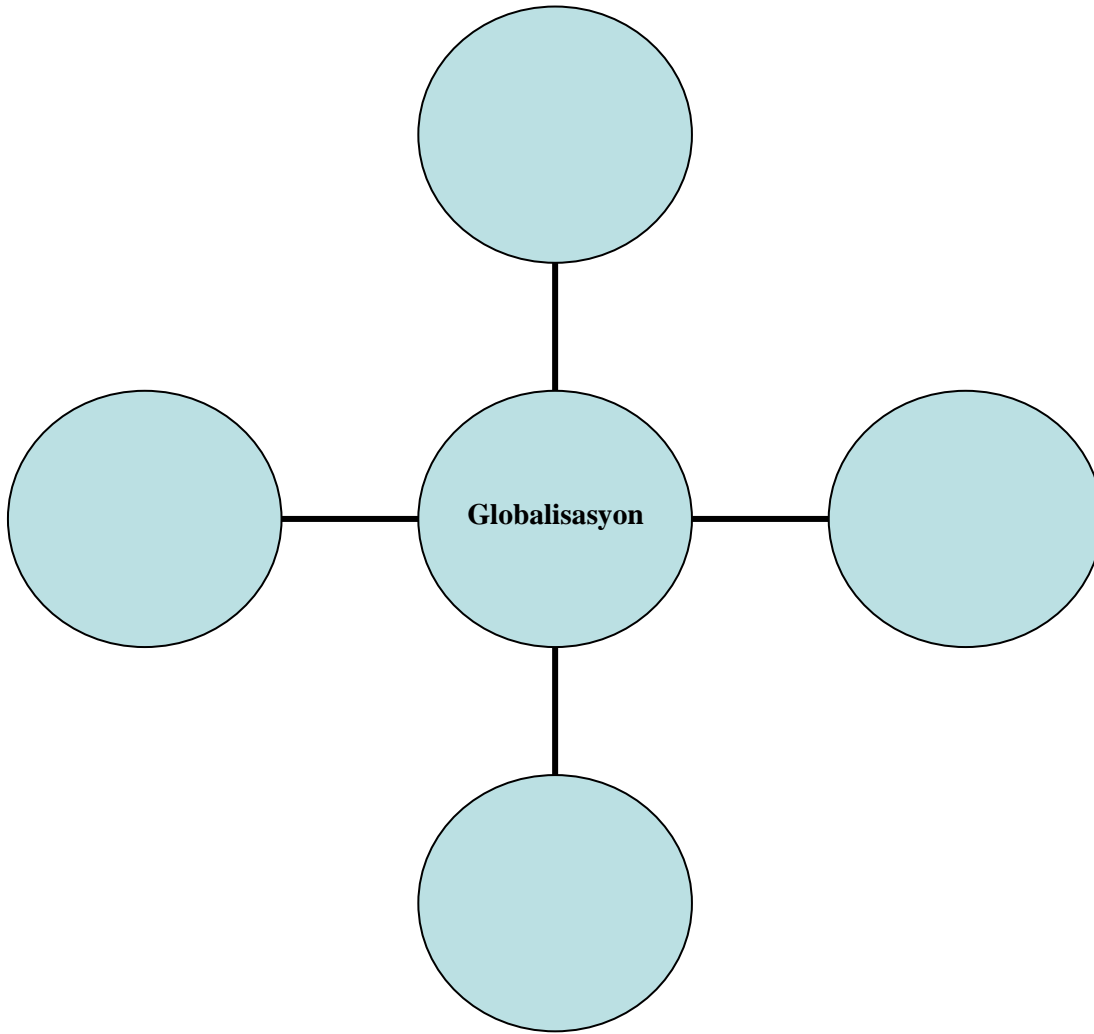
Sa bandang ito, gawan ng simpleng Continuum Map ang nilalaman ng slide sa itaas.

Ano ang mga mahahalagang konsepto ang iyong natuklasan tungkol sa globalisasyon?

Ano ang koneksyon ng mga depinisyon na ito sa ating pag-aaral tungkol sa paggawa?

Isulat ang mga ito sa isang bubble map.

Ano nga ba ang mga proseso meron sa globalisasyon?

Ikaw ba ay sang-ayon sa ideya ng globalisasyon.? Ano ang pananaw ng ibang sector sa usaping ito? Ating tingnan ang artikulo sa ibaba tungkol sa globalisasyon sa artikulong pinamagatang: An gaming Paninindigan Laban sa APEC at Globalisasyon.

Sa iyong pagbabasa ng teksto, gagamitan mo ng **Paraphrasing Strategy (RAP-Read, Ask and Put)** Sundin ang panuto.

Step 1: Read the passage silently

Basahin ang talata ng walang ingay. Habang nagbabasa, siguraduhin ang kahulugan ng salita.

Step 2: Ask yourself of the following questions.

Tanungin ang sarili ng mga sumusunod na tanong.

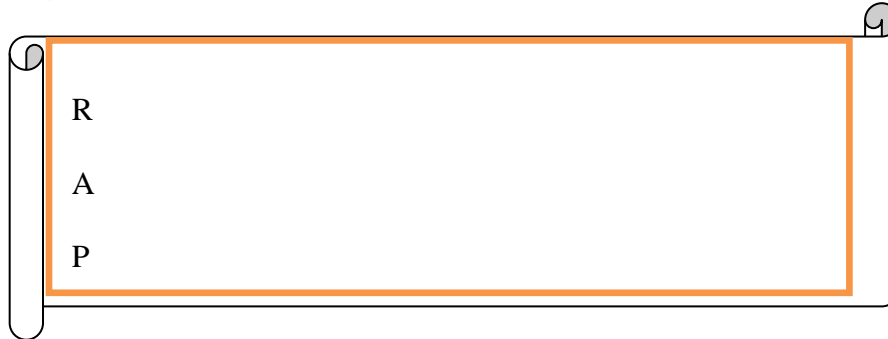
a. Ano ang pangunahing ideya at detalye ng bawat talata?

Sagutin ito:

Ang talatang ito ay tungkol sa _____.

Step 3: Put the main idea and details in your own words.

Isulat sa sariling salita ang pangunahing ideya at detalye at ito ay magiging iyong ideya.

R
A
P

Gawain No. 8: Ano nga Ulit?

Ano naman ang globalisasyon sa pananaw ng ibang sector? Magkapareha ba ang pag-unawa nila? Paano ito magiging iba sa pananaw mo?

Alamin mo nga sa paninindigan ng grupong ito.

Teksto 5

Ang Aming Paninindigan Laban sa APEC at Globalisasyon

1. Ano ba ang globalisasyon?

Simulan natin ang pagsusuri sa globalisasyon sa malinaw na pag-unawa sa kahulugan ng salitang ito. Sa pinakasimple pero pinakaesensyal na kahulugan, ang globalisasyon ay ang integrasyon ng mga pambansang ekonomiya sa iisang pandaigdigang ekonomiya. Tinutukoy nito ang proseso ng internasyunalisasyon ng produksyon at distribusyon ng mga produkto at serbisyo na kailangan ng lipunan. Ang tinatawag na globalisadong ekonomiya ay ang kabuuan ng kawing-kawing na mga ekonomiyang nag-uugnayan.

Ang pangkaraniwang produkto sa panahong ito ng globalisasyon ay nililikha hindi sa iisang bansa kundi sa maraming bayan at ibebenta ito sa iba pa ring mga bansa. Halimbawa, ang pagdidisenyo ng mga semiconductor chip at pagmamanupaktura ng mga basic wafer ay maaring gawin sa headquarters ng Motorola sa US. Ang cutting ng mga wafer at assembly ng mga computer chip ay magaganap sa mga planta nito sa Malaysia. Dadalhin pa muna ang mga ito sa Singapore para i-testing bago tuluyang

iluwas ang mga yaring computer chip sa mga pagawaan ng Acer sa Taiwan upang ikabit sa buong mga computer kasama ang iba pang mga pyesa na nagmula sa sari-saring bansa. Ang kumpletong mga computer naman ay maaring ibyahe sa Amerika o dalhin sa iba pang bansa upang doon ibenta.

Ganito ang sistema sa panahon ng globalisasyon. Ito ang takbo ng tinatawag na globalisadong ekonomiya. Ang assembly line ay mistulang nakalatag sa apat na sulok ng daigdig. Ang pamilihan ng mga kalakal ay ang buong mundo. Hindi kalabisan ang sabihing ang mga kalakal ay likha ng kolektibong paggawa ng uring manggagawa ng daigdig.

Bunga ng globalisasyon, maaring sabihing napakahirap kundi man imposibleng umiral nang nag-iisa at nakahiwalay ang isang bayan sa iba pang bansa at sa kabuuang pandaigdigang ekonomiya. Iniimport ng bawat bansa ang marami sa kanyang mga pangangailangan at inieksport naman ng mga produkto at serbisyo na kailangan ng ibang bayan. Ang kapital ay madaling pumasok sa isang bansa para ipuhunan at maluwag din naman na lumikas para inegosyo sa ibang bayan.

Ang mga bansa bago sumulpot ang globalisasyon ay gaya ng isang dating magbubukid na nabubuhay sa nakasasapat-sa-sariling pagsasaka. Sa ganitong sistema ng pamumuhay, ang kalakhan ng mga nesesidad sa buhay ng magsasaka—gaya ng pagkain at damit—ay mismong siya ang gumagawa. Ang kaniyang ani ay kinokonsumo ng kanyang pamilya imbes na ibinebenta. Ang isang modernong magsasaka ay hindi na ganito ang pamumuhay. Ang mga materyales mismo sa pagsasaka ay kinukuha sa pamilihan—punla, abono at traktora. At ang ani ng magsasaka ay ibinebenta sa palengke para may ipambili naman ng sari-saring pangangailangan niya sa buhay. Ganito na rin maihalintulad ang ekonomiya ng isang bansa sa panahon ng globalisasyon.

Totoong ang pandaigdigang pangangalakal at pamumuhunan ay matagal nang umiiral bago pa ang panahong ito ng globalisasyon. Kahit noong kapanahunan ni Hesu Kristo at Marco Polo ay mayroong kalakalan sa malawak na bahagi ng daigdig. Gayunman, iilang produkto lang ang ikinakalakal at mismong eksepsyon ang magbenta't bumili ng mga pangangailangan sa buhay. Dagdag pa, may kalakalan pero walang pamumuhunan, may mga alipin pero walang mga manggagawa noong panahong iyon. Pero kahit pa noong naitatag na ang makabagong lipunan, ang sistemang kapitalista, ang saklaw ng kalakalan at pamumuhunan ay di pa rin gaya ngayon. Hanggang dekada 1970, karamihan ng mga produktong kinokonsumo sa isang bansa ay nilikha sa mismong bansa. Pero sa dekadang ito, unti-unti nang nagsimula ang proseso ng globalisasyon ng mga ekonomiya.

Hango mula sa:

<http://popoylabansagloba.blogspot.com/2008/06/paninindigan-laban-sa-globalisasyon-ni.html>
Paninindigan Laban sa Globalisasyon - ni Ka Popoy Lagman -

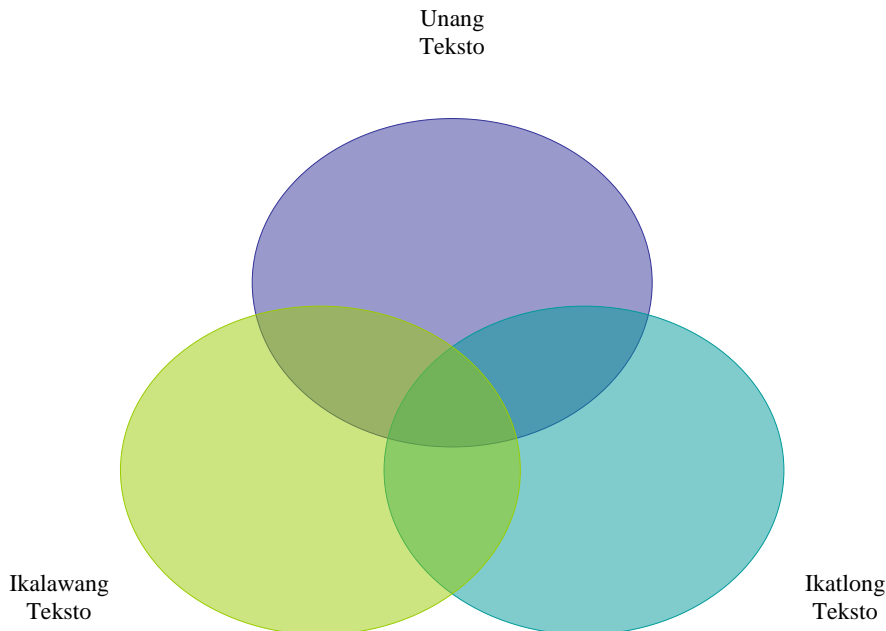
Pamprosesong Tanong:

1. Anong mga produkto ang halimbawa ng dulot ng globalisasyon?
2. Paano ipinapakita ng globalisasyon sa isang produkto?
3. Paano ang globalisasyon nakaaapekto sa isang payak na pamumuhay?
4. Paano makasabay sa globalisasyon ang isang papaunlad ba bansa tulad ng Pilipinas?
5. Paano matatamo ang katatagan ng isang ekonomiya upang makapagsabay sa iba pang mga bansa?

Naging malinaw ba sa iyo ang ilang proseso ng globalisasyon?

Ano ang magkakaparehong konsepto ang iyong nakasalamuha sa mga impormasyon na nakalap?

Isulat ito sa isang Venn diagram

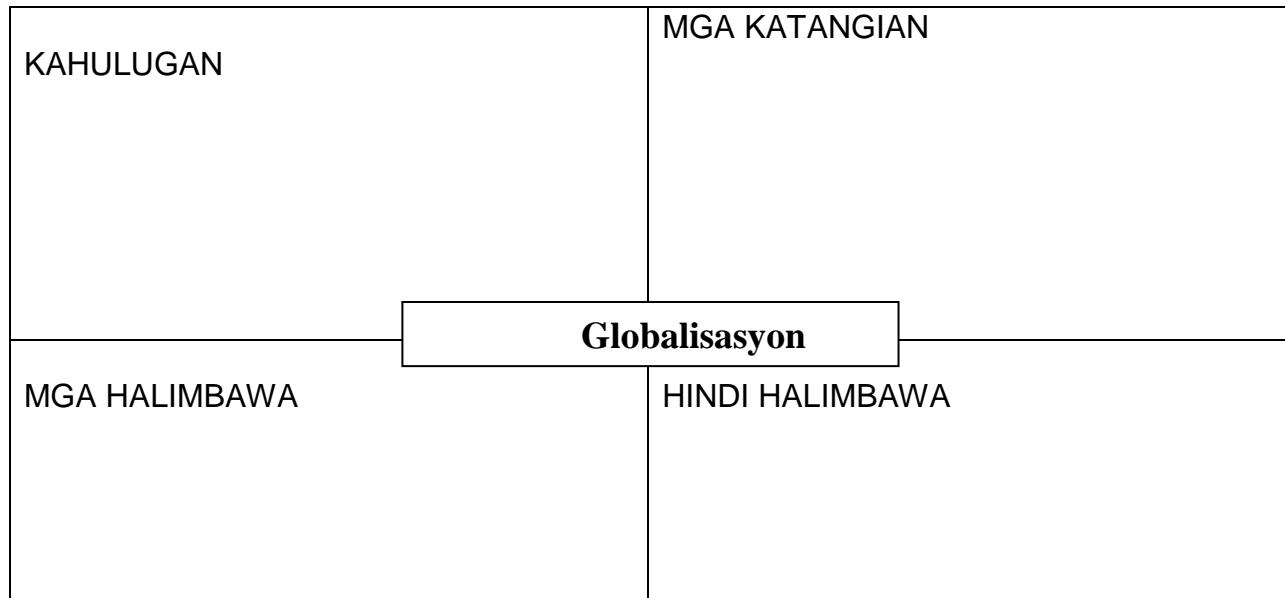
Alin sa mga salitang ito o ideya ang mahalaga upang lalong mapalalim ang kaalaman tungkol sa paksa?

Ngayon, tayo ay kukuha ng mga salita o parirala na may koneksyon sa pangunahing konsepto.

Mula sa mga grupo ng salitang nalipon, isulat sa nararapat na kahon sa Frayer Model ang mga salitang inyong nalipon.

Maaari mo pang dagdagan ang mga salitang nabuo o nakuha mula sa mga artikulo lalo na sa kahon ng Di-halimbawa.

Punan ang Frayer Model sa ibaba.

Ang inyong kaklase o guro ay maaaring magtanong ng karagdagan upang mas lalong maunawaan ang mga termino.

Maaaring pumili ng miyembro na siyang mag-uulat ng inyong model.

(Pagkatapos nito ay pag-uusapan ng buong klase ang mga konsepto sa sa bawat kahon pamamagitan ng pag-unawa ng mga DI-HALIMBAWA Maaari ring mag-aassign ng indibidwal na Frayer Model na maaaring ipaskil para sa buong klase. Sa pagpapatuloy ay maaaring gamitan ng ibang kulay ng pen kung merong maidagdag na bagong konsepto sa Frayer Model. Sa loob ng klase ay gumawa ng Four Corners at ipaskil ang outputs ng mga kaklase.

Malamang mas marami ka nang nalaman tungkol sa paksa. Maaari ring may pagkakaiba na rin sa iyong pananaw tungkol sa mga isyu na pinag-uusapan. Bago pa man tayo tumuloy sa susunod na gawain, muli nating balikan ang iyong Gneralization Table at punan ang pangalawa at pangatlong kahon.

Pansamantalang Kaisipan Tungkol sa Paggawa	Aking natuklasan at Pagwawasto ng Kaisipan	Ebidensya na Nagsusupporta	Mga Kondisyon	Ang Aking pagbubuod.
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				

Pagtatapos ng Paglilinang

Sa bahaging ito ay nalaman mo na ang mga isyu sa paggawa dulot ng globalisasyon.

Nabibigyang halaga ang malalim na pag-unawa nito upang matataya ang implikasyon ng iba't-ibang suliranin sa paggawa sa pamumuhay at sa pag-unlad ng ekonomiya ng bansa. Mula sa paglilinang na ito, ikaw ay makabubuo ng mga mungkahi upang malutas ang iba't-ibang suliranin sa paggawa.

Malinaw na rin ba kung alin sa mga pansamantala mong kaisipan tungkol sa paggawa ang tama o mali? Ano ang iyong bagong tuklas? Naiwasto mo na ba ang mga kaisipang ito? Maaari ring mailapat mo na ang mga ebidensyang magsusuporta sa mga kaisipang ito. At maaaring pagyamanin pa habang tayo ay magpapalalim sa paksa.

Ngayong alam mo na ang mahahalagang konsepto tungkol sa aralin, samahan mo akong palalimin ang iyong mga kaalaman tungkol sa mga isyu sa paggawa dulot ng globalisasyon.

Pagpapalalim:

Ang hangarin mo sa bahaging ito ay magkakaroon ng kritikal na pagsusuri sa mga mahahalagang aspeto ng ating paksa. Paano makakamit ang isang matatag at nakikipangsabayang maunlad na bansa sa gitna ng mga isyu at hamon ng migrasyon na dulot ng globalisasyon?

Ating pag-aralan ang iba't-ibang uri ng datos mula sa mga videos, websites at mga artikulo. Mula sa mga ito ay mahuhugot ang mga mahahalagang impormasyon na magpapalalim ng iyong kaalaman tungkol sa paksa. Handa ka na ba?

Sa ating pagpapatuloy, ating panoorin ang isang panayam kay Roy Seneres.

Gawain No. 9: Pakinggan at Palawakin Mo.

I click ang website sa ibaba at kunin ang mahahalagang impormasyon

http://www.youtube.com/watch?v=DLs3_CpWjQ8

Panayam kay Roy Seneres- OFW partylist

Mula sa panonood ng video, ating palawakin ang kaalaman sa pamamagitan ng pagbasa ng artikulo sa ibaba.

Teksto 6

MGA SULIRANIN SA PAGGAWA

MARAMI ang tao; MALAKI ang pangangailangan; KAUNTI ang nagkakatrabaho.

PANGUNANG SALITA:

Ang mga polisiya ng ating lakas-paggawa ay patuloy na gumugulo dahil sa napakaraming malubhang suliranin na ating kinahaharap ngayon. Ang ating mga polisiya ay sumusunod lamang sa mga polisiya ng mga mauunlad na mga bansa. Ang mga polisiyang iyon ay sadyang ginawa para sa merkado ng mga bansang mga pagkukulang sa lakas-paggawa o ang bilang ng mga walang trabaho ay hindi tinuturing na suliranin.

Ang mga trabahong nalikha dahil sa kasalukuyang ekonomiya ay hindi sapat kung

kaya't kailangang lumikha ng mga panibago. Ang mga trabahong iyon ay nangangahulugang maayos at napapanatili ang magandang kalidad ng patrabahuhan ng ekonomiya.

Ngunit ang mga polisiya ay nangngailangang mapalitan at maisaayos. Ang mga ito'y kailangang sumasaalang-alang sa kawanihan at hindi pumapabor sa mga taong nagtatrabaho. Ang mga ganitong mga polisiya ay napatunayan ng nakatulong na mapataas ang antas ng produktubidad ng ating lakas-paggawa.

ANG SULIRANIN SA KAWALAN NG TRABAHO (UNEMPLOYMENT) AT NG NAGTATRABAHO NG DI PART-TIME (UNDEREMPLOYMENT)

Noong taong 2002, mayroon tayong 33.6 milyong manggagawa sa pangkabuuang lakas-paggawa mula sa kabuuang 80.1 na populasyon. Sa bilang na ito, 3.4% (10.2% ng lakas-paggawa) ay walang trabaho. Sa bilang na ito, 15.3% ay (o 4.8 milyong manggagawa) iniisip na sila'y kabilang sa mga underemployed o di nagagamit ang kanilang buong kapasidad sa paggawa. Isa pang suliranin ay ang ating lakas-paggawa ay masyadong sumasandal sa mga kabataan. Ang mga iyon, noong 2002, ay wala pang gulang na 15 (lahat ng lalampas sa gulang na ito ay itinuturing ng kabilang sa lakas-paggawa). Mayroong 29.3 milyong kabataang nasa 15 taong gulang pababa. Ibig sabihin, ang mga dapat mapabilang sa lakas-paggawa sa susunod na 14 taon ay naipanganak na ng maaga.

Ipagpalagay natin na ang partisipasyon ng ating populasyon na nasa hustong gulang na ay nasa 65%, samakatuwid ang bahagdang ito'y nadargdagan ng 18 milyon sa bawat 14 na taon kung kaya't nangangailangang magdagdag ng karagdagang 1.5 na trabaho.

ISANG ESTADISTIKA:

Matatandaan na sa kanyang unang State of the Nation Address noong Hulyo 2001, ipinangako ni Pangulong Gloria Macapagal-Arroyo ang pagkakaroon ng disente at produktibong trabaho para sa sa bawat manggagawang Pilipino. Sa pamamagitan umano ito ng "pagpaparami ng trabaho, pagpapanatili ng empleyo, pagpapahusay ng trabaho, at pagpapadali ng empleyo."

Tatlong taong nakalipas, sa kanyang pinakahuling State of the Nation Address na talumpati noong nakaraang linggo, Hulyo 26, binanggit muli ng pangulo ang tungkol sa empleyo. Ngunit kasabay ng umano'y paglikha ng isang milyong trabaho taon-taon, inanunsyo rin ng pangulo na magkakaroon ng serye ng tanggalan sa hanay ng mga kawani sa pamahalaan. Batay na rin sa mga nulat na pahayag ni Budget Secretary Emilia Boncodin at Civil Service Commission chair Carina David, aabot sa 50,000 ang bilang ng mga kawaning nakatakdang tanggalin sa trabaho sa lalong madaling panahon.

Hindi pa man nakakalikha ng trabaho, marami na ang tinanggalan ng trabaho at nagdagdag sa mataas nang unemployment rate.

Sa kasalukuyan 4.989 na milyong Pilipino ang walang trabaho. Batay na rin sa pinakahuling ulat ng National Statistics Office, tumalon ang unemployment rate sa 13.7% nitong Abril kumpara sa 12.2% noong Abril 2003. Noong Enero lamang, 3.9 na milyon ang walang trabaho. Sa loob ng ilang buwan lang, umakyat ito sa halos 5 milyon.

Ang masaklap, hindi pa dito nagtatapos ang kuwento. Hindi kasama sa komputasyon ng NSO ang 431,872 na Pilipinong hindi nakakuha ng trabaho sa Pilipinas kaya't nakipag-sapalaran bilang mga OFW sa ibang bansa. Sa kabilang banda, binibilang ng NSO ang milyon-milyong Pilipino na kontraktwal ang kontrata, at karaniwang limang buwan lang kada taon na may maasahang trabaho. Kung sa ulat ng gobyerno ay may limangmilyong Pilipinong walang trabaho, dapat na i-multiply ang bilang na ito ng tatlo hanggang apat na beses dahil ito ang bilang ng mga apektadong pamilya. Idagdag pa ang 6 na milyong may trabaho ngunit di sapat ang kinikita kaya't naghahanap pa ng "karagdagang trabaho" (i.e. underemployed), lalabas na may 16-19 milyon ang Pilipinong walang mahanap na trabaho sa loob ng bansa sa kasalukuyan o halos 40% ng potential labor force.

Mismong ang Employers Confederation of the Philippines o ECOP na ang nagsabi na ang ekonomya ng Pilipinas ay "employment distressed" nitong huling apat na taon. Patuloy na nangaganib ang kabuhayan ng 31.52 milyong may trabaho. Patuloy na sinasalanta ang kanilang job security ng kontraktwalisasyon, kaswalisasyon, pagbawas ng benepisyo, tanggalan at mababang pasahod.

Samantala, ang bilang ng nalilikhang trabaho sa bansa taon-taon ay aabot lang ng 1 milyon. Ibig sabihin, kahit ipagpalagay nating hindi na dadami ang bilang ng naghahanap ng trabaho, aabot pa sa 20 taon bago mabigyan ng trabaho ang kasalukuyang bilang ng mga Pilipinong walang trabaho. Kaso nadaragdagan pa ng 800,000 ang labor force kada taon dahil, sa biro-biro, masipag umano gumawa ng bata ang Pilipino.

Tapos, doon sa 1 milyong trabahong nalikha sa nakaraang tatlong taon, , mahigit kalahati ay "own-account" worker at unpaid family worker. Halimbawa ng mga "own-account worker" ay vendor, labandera, pedicab driver, atbp. Unpaid family worker naman yung mga nagbabantay sa sari-sari store ng pamilya o magsisilbi sa turo-turo ng nanay na di pinapasahod. Samantala, 34 na libo lang ang inilaki ng empleyo sa industriya na syang dapat lumalaki kung umuunlad o nag-iindustriyalisa ang ating ekonomya; at lumiit pa nga ng 8 libo ang empleyo sa manupaktura.

Hango mula sa :

<http://4dagohoyonline.tripod.com/dagohoystudentsnotebook/suliraninsapaggawa.html>

Ating tiyakin ang iyong galling sa pag-unawa ng mga artikulo gamit ang **Rule-Based Summarizing** ay sumulat ng sariling pagbubuod “Write Your Own Summary” ayon sa sumusunod na alituntunin.

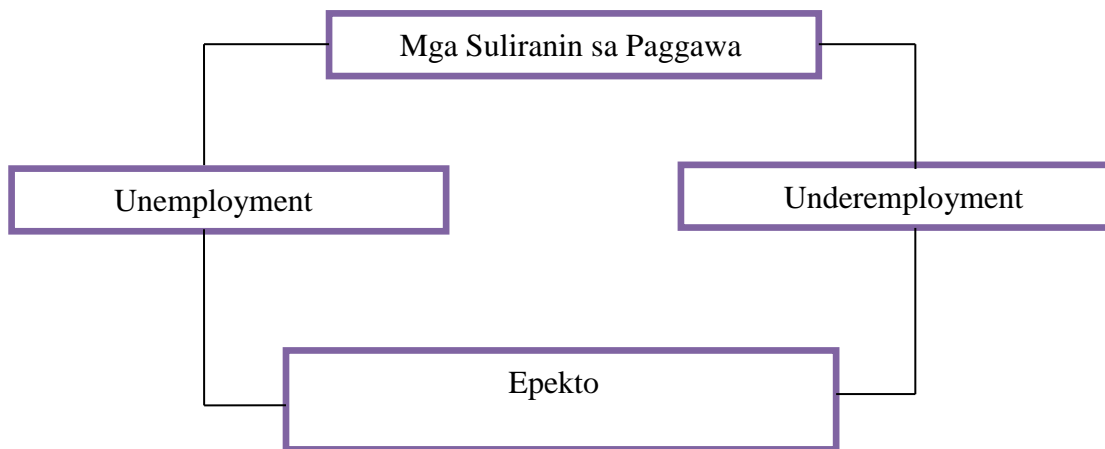
Summary Rule #1 Gamitin ang ~~Single Strike Out~~ upang kunin ang materyal na hindi mahalaga sa iyong pag-unawa.

Summary Rule # 2 Gamitan ng ~~Double Strike Out~~ upang kunin ang impormasyon na inulit

Summary Rule# 3 Palitan ang listahan ng mga bagay ng isang salita na nag **describe** ng mga bagay sa lista. Kulayan ito ng pula.

Summary Rule #4 Hanapin ang topic sentence at palitan ang kulay nito ng berde. Kapag hindi nakita, gumawa at palitan ng kulay berde.

Mula sa nabuong Rule-Based Summary, punan ang Network Tree. Isulat sa loob ng kahon ang implikasyon o epekto ng iba’t-ibang suliranin sa paggawa.

Napakagaling mo sa pagpili ng mahalagang impormasyon na may koneksyon sa paksa. Ngayon, patuloy nating pagyamanin ang kaalaman tungkol sa paksa sa pamamagitan ng susunod na gawain.

Gawain No. 10: Tuklasin ang Suliranin, Busisiin ang Datos!

Tingnan ang mga sumusunod na videos sa nakasaad na mga websites:

May Isang Tanong:

1. <https://www.youtube.com/watch?v=YXo6v9jVDZY> -" Maikling Paliwanag sa Krisis sa Trabaho"
2. <https://www.youtube.com/watch?v=rPY52GnJOGA-> Maikling Paliwanag sa Epekto ng Pandaigdigang Krisis sa mga Manggagawang Pilipino"
Panayam kay Anna Leah Colina
Deputy Executive Director, EILER
Ecumenical Institute for Labor Education and Research, Inc.

Ano naman ang masasabi mo sa mga datos na ito?

Yearend 2009: Economic Shocks, Political Ambitions and Challenges for the People in 2010

Global crisis update

- The world economy is in a new period of lower economic activity with false or otherwise shallow recoveries.
- Another global slump and renewed economic downturn is likely in the coming years and possibly even in 2010.
Impact on the Philippines
- The Philippine economy's "globalized" sectors have been deeply affected by the worldwide economic crisis and it has effectively been in recession since the start of 2009.
- The economy has not been "resilient" but rather developmentally inert - "free market" policies of globalization since the 1980s have particularly weakened the economy, distorted its growth, made it more vulnerable to external shocks and increased joblessness.

State of people's welfare

- The people's welfare has worsened with rising joblessness and growing poverty aggravated by militarization and other man-made disasters following natural disturbances and militarization.
Migration and underdevelopment
- The economy's unprecedented dependence on overseas work and remittances is a sign of the domestic economy's backwardness and underdevelopment.
- The limits of overseas work as a lifeline for the economy are being reached with adverse affects on the welfare of individual OFWs and their families and creating greater problems for the economy as a whole.

Renewed fiscal crisis

- The descent into fiscal crisis will accelerate in 2010 with drastic implications on social services, portending greater tax burdens on the people, and leading to greater instability.

Land and livelihoods

- The deepening rural poverty and the lack of agrarian reform have spurred a national resurgence in peasant struggles for land, livelihood and social justice. Like previous land reform laws, the recently-passed Comprehensive Agrarian Reform Program with Reforms (Carper) fails in addressing the problem of landlessness and poverty in the countryside.

http://www.ibon.org/ibon_birdtalk.php?page=&id=17

Mga Pamprosesong Tanong:

1. Ano-ano ang mga dahilan ng krisis sa trabaho?
2. Ano ang epekto ng Pandaigdigang Krisis sa pamumuhay ng manggagawang Pilipino at sa ekonomiya ng bansa?
3. Paano ang pangingibang bansa ng mga manggagawang Pilipino nakatutulong sa ekonomiya ng ating bansa?
4. Ano ang maaaring gawin sa mga suliraning ito bilang isang namamahala ng bansa? O maging isang kasapi ng pamilya? Ano ang mga kagyat at pangmatagalang solusyon sa krisis sa trabaho upang masiguro ang patuloy na pag-unlad ng mga pamilya?
5. **Paano nakakamit ang isang matatag at nakikipagsabayang maunlad na bansa sa gitna ng mga isyu at hamon ng migrasyon na dulot ng globalisasyon?**

Paghambingin ang iyong bagong kaalaman tungkol sa usapin na ito sa pamamagitan ng pagbasa ng masinsinan ng seleksyon mula sa isang batayang aklat; Asya: Kasaysayan at Kabihasan. Ang gawaing ito ay maaaring gawing isang Homework at gagamitan ng Reciprocal Teaching Strategy Worksheet. Maaari rin itong maging alternatibong Library work.

Teksto 7

Mga Suliraning Dulot ng Globalisasyon (pp. 486-490)
(Asya: Kasaysayan at Kabihasan)

Isa sa mga karanasang kaugnay ng globalisasyon ay ang mga suliraning naraaranasan ng mga bansang papaunlad pa lamang. Matapos ang Ikalawang Digmaang Pandaigdig,

lumala ang suliranin sa kahirapan at naging mabagal ang pag-unlad sa mga bansang dating kolonya ng mga makapangyarihang bansa sa Europa at ng estados Unidos ng Amerika. Isa sa mga dahilan sa pangyayaring ito ang palagiang pag-asa (dependence) sa dayuhang maumumuhunan, teknolohiya, at kakayahan. Nagbunga naman ito ng mabagal na pag-unlad ng maraming bansang Asyano dahil sa kawalan ng tiwala sa sariling kakayahan ng mga ito. Laging umaasaang ang mga pinunong pulitikal sa tulong mula sa mas mayayamang bansa. Ang palagiang pag-asa ng mga bansang dating sakop ang sinasabing sanhi ng kahirapan, isang katotohanang dapat kilalanin ng mga nag-aaral ng kasaysayan at kabihasan ng Asya na may nanatili pa ring interes ang mga makapangyarihang bansa sa kabila ng sinasabing kalayaan.

Sa kabilang dako, may mga nananatiling naniniwala na kinakailangang humingi ng tulong ang mahihirap na bansa sa mayayamang bansa sapagkat ang huli di-umano ang sentro ng kaalaman at pag-unlad ng kabuhayan. Sa ganitong pagtingin mahalagang manghimasok ang mayayamang bansa sa mahihirap na bansa sapagkat ang huli ang magiging tagapaghatid ng pagbabago at pag-unlad. Halimbawa, sa pamamagitan ng “pagpapahiram” ng ideolohiya ng industrialisasyon na makapapasok sa pamamagitan ng pananakop, mass media, at mga ugnayang pormal (diplomatiko) at di-pormal (kalakalang walang malinaw na limitasyon), inaakalang ang mga “tradisyunal na lipunan at ekonomiya” ng papaunlad na bansa ang pamantayan ng kaunlaran. Sa isang pananaw na tulad nito, mangyari pa, medaling maniwala ang sinuman na makikinabang nga siguro ang mga bansang tatanggap. Ngunit depende ang pasiya sa bawat kaso o okasyon. Kung kaya’t hindi makasasama ang mag-ingat, pamahalaan man o indibidwal.

Ang muling pagbuhay ng mga pagtatangkang palawakin ang diplomatiko at ekonomikong relasyon ng mga bansang dating sakop at ng mga mananakop ng mga ito ay naisakatuparan sa pamamagitan ng mga kasunnduan at nabuong mga organisasyon. Lubos na naapektuhan ng pandaigdig na proseso ng globalisasyon ang mga bansang Asyano sa pamamagitan ng pagwasak ng cultural, ekonomiko, at pulitikal na mga hadlang sa pagitan ng mga bansa upang malayang makalabas-masok ang mga kaalaman, impormasyon, puhunan, produkto, teknolohiya, kultura, at mamamayan. Naging maluwag ang mga batas at nabigyan ng pagkakataon ang mga dayuhan na makilahok sa mga gawaing pulitikal at pangkabuhayan. Inaasahang makahihikayat ng kompetisyon at pagpapahusay ng mga produkto at serbisyong ipinagbibili, nagkaroon ng tuwirang pakikialam ng pamahalaan sa mga bagay na may kaugnayan sa kalakalan. Maliban dito, nagkaroon din ng mga hakbang upang gawing pribado ang mga ahensya, negosyo, at kumpanyang pag-aari ng pamahalaan. Sa pamamagitan nito, inaasahang lalong tataas ang kita ng pamahalaan. Gayunpaman, taliwas sa inaasahan ang nagyari, sapagkat hindi naman nahadlangan ang pagsasamantala sa mga mamimili (consumer), dahil inalis na sa control ng pamahalaan ang pagtatakda ng halaga ng mga ipinagbibiling produkto at iniaalok na serbsiyos. Isa pang suliraning dulot ng deregulasyon at pagsasapribado ang korupsiyon. May mga pagkakataon ding ang pribadong organisasyon at kumpanyang namamahala sa mga negosyo ay walang sapat na kasanayan at ang tanging inaasahan ng mga ito ay ang maibalik ang kanilang puhunan at makinabang.

Isa sa mga lumalalang suliranin ng hiwa-hiwalay na bansa sa Asya sa kasalukuyan ay ang iba't-ibang anyo ng korupsiyon at pagsasamantala gamit ang mga kapangyarihang pulitikal at pangkabuhayan. Isang halimbawa nito ay ang money laundering na madaling maisasagawa dahil sa globalisasyon. Ibinibilang sa mga tinatawag na white collar crime ang money laundering sapagkat itinuturing na ang mga salarin sa krimeng ito ay kabilang sa panggitna hanggang pinakamataas na antas ng lipunan. Dito matututunghayan ang paggamit ng impluwensiya at kapangyarihan ng mga taong nabanggit upang pagtakpan ang kanilang nagawang krimen. Karaniwang nagaganap ang malawakang money laundering mula sa sari-sariling bansa tungo sa labas sa pamamagitan ng pagdaan sa mga legal na transaksyon sa mga bangko. Sa pamamagitan nito, napagtatakpan ang mga katiwalian sapagkat mahirap matunton kung saan naitatago ang mga salaping nakuha sa illegal na paraan.

Maliban sa korupsiyon, lumala rin ang kahirapan dahil sa globalisasyon. Ang maraming bansa sa Asya, bukod sa panloob na mga suliraning pulitikal at pangkabuhayan, ay labis na naapektuhan ng pandaigdig na pamantayan ng kaunlaran at mataas na antas ng pamumuhay. Naaapektuhan nito ang personal at panlipunang pananaw ng mga mamamayanna hindi makasabay o hindi makaabot sa pamantayan ng kaunlaran. Sa malimit na pagkakataon, maaaring humantong ang ganitong kalagayan sa pagkaawa sa sarili o kaya'y kawalan ng tiwala sa sariling kakayahan.

Nabanggit na sa panimulang bahagi ng kabanatang ito na ang mabilisang paglipat ng mga mamamayan sa iba't-ibang lugar sa daigdig ay isa sa mga pangyayaring kaugnay ng globalisasyon. Mula sa Asya, karamihan sa mga taong umaalis sa kani-kanilang bansa ay mga manggagawang naghahanap ng mas malaking kita. Isa sa mga katangian ng migrasyon ng mga manggagawa ay ang lumalaking bilang ng kababaihan. Pinatutunayan ng maraming pag-aaral na may malaking epektong panlipunan ang ganitong uri ng migrasyon. Ang isa mga suliranin nito ay ang panghihina kung hindi man pagkawasak ng mahahalagang institusyong panlipunan tulad ng pamilya. Ang pamilyang naiwan ng mga migrante ay dumaranas ng malaking kawalan, pisikal man o emosyonal, sa kabila ng ibinabalik na mag material na kapakinabangan tulad ng salapi.

Yamang walang tiyak na pamaraan upang mapigilan ang paglipat ng tao sa iba't-ibang lugar, kaugnay rin nito ang suliraning pang kalusugan. Madaling kumakalat ang mga sakit. Naranasan ng mga bansang Asyano ang takot sa iba't-ibang sakit tulad ng AIDS (acquired immunodeficiency syndrome), avian influenza/ bird flu; anthrax, at iba pa.

Nararanasan ng mga Pilipino sa kasalukuyan ang malawakang pagbabago dulot ng pandaigdig na proseso ng globalisasyon. Makikita ito sa pamamagitan ng mga hindi maiwasang bunga ng pagpapalitan ng kaalaman gamit ang makabagong teknolohiya, migrasyon at maging ng pagkalat ng mga sakit o karamdaman. Maraming suliraning hatid ang pangyayaring ito tulad na lamang na hindi pantay na oportunidad para sa pag-unlad ng mga lipunang napapaloob sa globalisasyon. Ang panghikayat para sa isang kulturang konsumerista ay may

nakaabang na panganib sa mga bansang hindi kayang makipagsabayan sa mga agresibong bansa.

Pagkatapos ng mataimtim na pagbasa at pag-unawa sa mga impormasyon sa nasabing artikulo, gawin ang Reciprocal Teaching Strategies Worksheet.

Reciprocal Teaching Strategies Worksheet

Student's Name: _____

Reading Assignment: _____

Date: _____

Prediction: Before you begin to read the selection, look at the main title, scan the pages to read the major headings, and look at any illustrations. Write down your prediction about what the story or article will cover.

<p>List Main Ideas. As you finish reading each paragraph or key sections of the passage, summarize the main idea of the paragraph or section in one or two complete sentences.</p>	<p>Generate Questions. For each main idea listed, write down at least one question that the main idea will answer. Good questions should include words like "who", "where", "when", "why", and "what".</p>
<p>Main Idea 1: _____ _____</p>	<p>Question 1: _____</p>
<p>Main Idea 2: _____ _____</p>	<p>Question 2: _____</p>
<p>Main Idea 3: _____ _____</p>	<p>Question 3: _____</p>

Clarifying: Copy down any words, phrases, or sentences in the passage that are unclear _____

Mas malalim na ba ang iyong kaalaman? Mas mapanatag na ba ang loob mo o kinakailangan pa ng mas mahaba-habang usapan? Gumawa ng lista. Ang isa ay ang iyong comfort zone (Mga kaisipan na ikaw ay komportable na at ang kabila ay ang Stretch (Mga kaisipan na nagangailangan pa ng pag uunat).

Comfort Zone	Stretch

Gawain No. 11: Ihambing Mo Nga?

Ngayong nabasa mo na ang iba't-ibang artikulo, ihambing ang iyong mga natuklasang mga sagot tungkol sa suliranin sa paggawa dulot ng globalisasyon.

Bigyang pansin ngayon ang illustration sa ibaba. May pagkakapareho ba ang iyong mga kasagutan ayon sa chart sa ibaba?

Mula sa:

<https://www.google.com.ph/search?biw=1008&bih=542&source=lnms&tbm>

Unemployment- Kawalan ng mapapasukang trabaho

Underemployment- kakulanagn ng kinikita sa pinapasukang trabaho

Under-utilization- hindi angkop ang trabaho sa pinag-aralan o pagsasanay

Brain Drain- Pagka-ubos ng lakas paggawa sa isang bansa

Ating bigyang lalim ang ating kaalaman sa mga suliraning ito at ikaw ay maaaring pumunta sa silid-aklatan o di kaya ay mag research sa internet at hanapin ang mga dahilan ng pag usbong ng mga suliraning ito.

Gawin ang Chart sa ibaba.

Suliranin sa Paggawa	Posibleng Dahilan
Unemployment	
Underemployment	
Under-Utilization	
Brain Drain	

Dahil natukoy mo na ang mga dahilan ng suliranin sa paggawa, ano naman ang magiging dulot o epekto nito sa pamumuhay ng mga manggagawang at maging sa pag-unlad ng ekonomiya ng bansa?

Mas mainam kung makukuha mo ang totoong mga pangyayari o karanasan kung ikaw ay gagawa ng panayam sa isang OFW na kakilala.

Gumawa ng tatlong minutong panayam sa isang OFW. Ang panayam ay tatagal ng3 minuto at ang pag-uusapan ay naka sentro sa kanilang hinarap na suliranin sa trabaho, pagpapatupad ng batas sa paggawa, mga paglabag sa kanilang karapatan. Maaaring mgbigay ng paunang tanong na magkakatap ng pangunahing personal na impormasyon tungkol sa interviewee.

Ang iyong panayam ay maaaring gawan ng video at i-upload sa youtube o di kaya ay ilagay sa dashboard ng iyong guro, o sa social networking sites na merong access ang iyong kklase.

Ating ipagpatuloy ang pag-aaral sa susunod na gawain.

Gawain No.12: Ano ang Koneksyon?

Gawin ang pag-aanalisa sa mga larawan, datos o piniling impormasyon.

Larawan A

https://www.google.com.ph/search?biw=1008&bih=542&source=lnms&tbn=isch&sa=X&ei=3SaEVKXKB4_18AXW6oKgBg&ved=0CAYQ_AUoATgK&q=Dahilan%20ng%20pagkakaroon%20ng%20iba%20t-

[ibang%20suliranin%20sa%20paggawa%20dulot%20ng%20globalisasyon#tbn=isch&q=OFWs+&facrc=_&imgdii=_&imgrc=oyhxbL_yprnKDM%253A%3B6blMgu429wK9DM%3Bhttp%253A%252F%252Fassets.rappler.com%252F612F469A6EA84F6BAE882D2B94A4B421%252Fimg%252F4E4CA159C1124468BB11054B69FCF890%252Fofw-20140521-](https://www.google.com.ph/search?biw=1008&bih=542&source=lnms&tbn=isch&q=OFWs+&facrc=_&imgdii=_&imgrc=oyhxbL_yprnKDM%253A%3B6blMgu429wK9DM%3Bhttp%253A%252F%252Fassets.rappler.com%252F612F469A6EA84F6BAE882D2B94A4B421%252Fimg%252F4E4CA159C1124468BB11054B69FCF890%252Fofw-20140521-)

[rappler.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.rappler.com%252Fmove-ph%252Fispeak%252F58513-ofw-life%3B640%3B360](https://www.google.com.ph/search?biw=1008&bih=542&source=lnms&tbn=isch&q=OFW+life%3B640%3B360)

Ano ang epekto ng pangangibang bansa sa isang pamilya?

Ang larawang ito ay _____

Larawan B

Umuunlad na bansa bilang tagasuplay ng lakas - paggawa

- Nagiging mabenta rin ang Call Center dahil sa murang halaga ng lakas – paggawa rito.
- Ngunit may mga hindi mabuting dulot ang mga Call Center dahil sa oras ng pag-uwi nito, uri ng pagtatrabaho na lagi na lamang nakaupo pati na rin ang pagkakaroon ng “diabetesity” o ang kombinasyon ng Diabetes at Obesity.

<https://www.google.com.ph/search?biw=1008&bih=542&source=lnms&tbn=isch&>

Ang epekto sa ekonomiya bilang taga-suplay ng lakas-paggawa
Ito ay nagsasaad na _____.

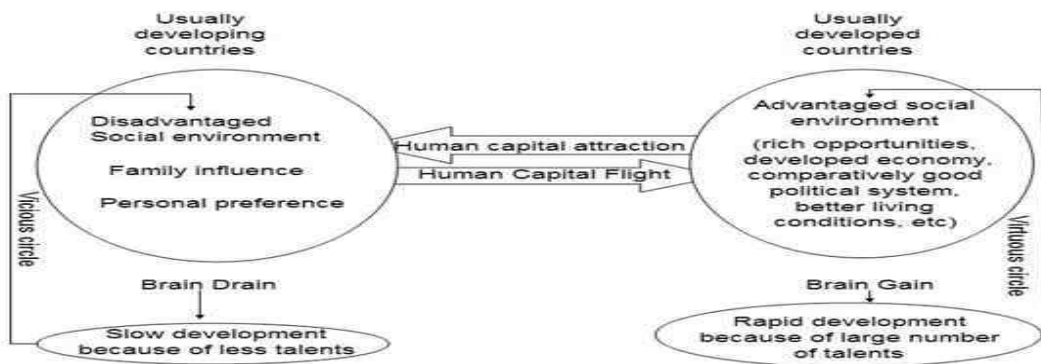
Larawan C

https://www.google.com.ph/search?q=https://www.google.com.ph/webhp%3Fbiw%3D1008%26bih%3D542%26source%3Dlnms%26tm%3D&biw=1002&bih=511&tbm=isch&source=lnms&sa=X&ei=2kKWVPX8AsKzuQT3i4DICQ&ved=0CAkQAUoAg&dpr=1#tbm=isch&q=mga+larawan+tungkol+sa+mga+suliranin+sa+paggawa&facrc=&imgdii=l-QOgrt1OxYYBM%3A%3BiZkU9tLKSMwGaM%3A%3BI-QOgrt1OxYYBM%3A&imgrc=l-QOgrt1OxYYBM%253A%3BXXS_na3CqwLIK%3Bhttp%253A%252F%252Fichef.bbc.co.uk%252Fwwtrave%252F464_259%252Fimages%252Ffive%252Fp0%252F13%252F1m%252Fp013lm58.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.bbc.com.tl.iv.gd%252Ftravel%252F203%3B464%3B259

Ang suliranin sa trabaho ay naka aapekto sa buhay ng isang manggagawa
Ang larawan ay nagpapahayag na _____.

Larawan D

https://www.google.com.ph/search?q=https://www.google.com.ph/search%3Fbiw%3D1008%26bih%3D542%26source%3Dlnms%26tm%3D&biw=1002&bih=511&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=zEGWVM2GAc1uQTawYC4CQ&ved=0CAYQAUoAQ#tbm=isch&q=brain+drain&facrc=&imgdii=&imgrc=rRbo3_u9_ARDcM%253A%3BWBNDQGC9xHqjM%3Bhttp%253A%252F%252Fupload.wikimedia.org%252Fwikipedia%252Fcommons%252F7%252F70%252FDiagram%252Fshowing%252Fthe%252Fprocess%252Fof%252Fbrain%252Fdrain.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fcommons.wikimedia.org%252Fwiki%252FFile%253ADiagram%252Fshowing%252Fthe%252Fprocess%252Fof%252Fbrain%252Fdrain.jpg%3B553%3B413in

Ang Dulot ng Brain Drain at Brain Gain
 Ang ilustrasyon ay nagpapaliwanag na _____.

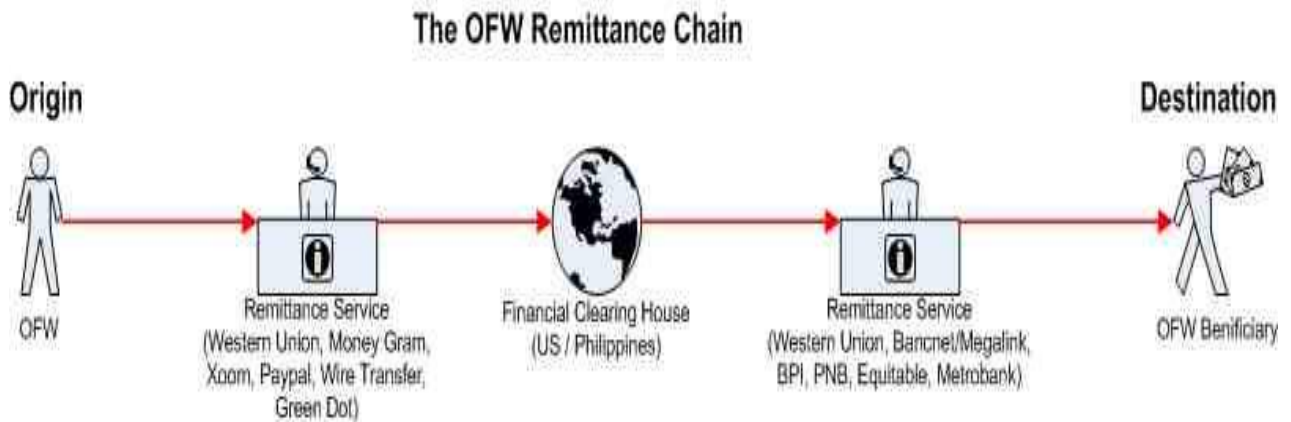
Larawan E

https://www.google.com.ph/search?biw=1008&bih=542&source=Inms&tbm=isch&sa=X&ei=3SaEVKXKB4_I8AXW6oKgBg&ved=0CAYQ_AUoATgK&q=Dahilan%20ng%20pagkakaroon%20ng%20iba%27t-ibang%20suliranin%20sa%20paggawa%20dulot%20ng%20globalisasyon#tbm=isch&q=OFWs+&facrc=_&imgdii=O3QQ8Ha2jVjRaM%3A%3BPKgblG1y

Epekto sa Manggagawa
 Ang caricature ay nagsasaad ng _____.

Larawan F

https://www.google.com.ph/search?biw=1008&bih=542&source=Inms&tbm=isch&sa=X&ei=3SaEVKXKB4_I8AXW6oKgBg&ved=0CAYQ_AUoATgK&q=Dahilan%20ng%20pagkakaroon%20ng%20iba%27t-ibang%20suliranin%20sa%20paggawa%20dulot%20ng%20globalisasyon#tbm=isch&q=OFWs+&facrc=_&imgdii=V0uLOIFx94uriM%3A%3BXqk-6jdHBE1SSM%3BV0uLOIFx94uriM%3A&imgsrc=V0uLOIFx94uriM%253A%3BIRFna84jvGOBOM%3Bhttp%253A%252F%252F4.bp.blogspot.com%252F-qHxFI3fvjSU%252FT1ac0i6BEII%252FAAAAAAAAAAQ8%252FD4tUMZcMB90%252Fs1600%252F0FW%252BRemittances%252B2011%252B%2525%252BPie%252BChart.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fsystemisbroken.blogspot.com%252F2012%252F03%252Fofw-remittances-boon-or-bane.html%3B739%3B441

Ang pagpapadala ng Remittances

Ano ang epekto ng mga remittances sa negosyo, pinansya at sa pamilya Pilipino
Ang remittances ay _____

Larawan G

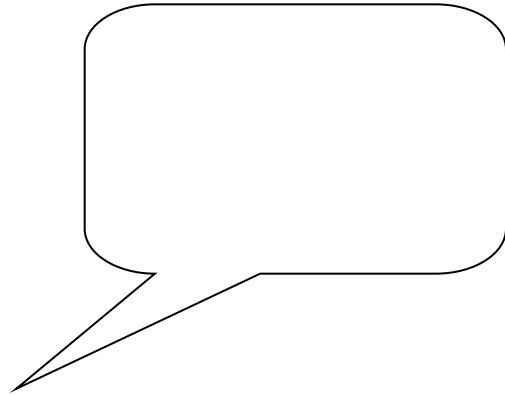
Epekto ng Globalisasyon sa Pamumuhay

Mabuting Dulot

- Pakikipagsundo ng mga bansa ukol sa kalikasan.
- Nakakapaglikha ng mga trabaho at oportunidad.
- Makakapamilya ng mga murang produkto.

Masamang Dulot

- Pagpapalala ng problemang pang-ekonomiya.
- Higit na pinalaki ang agwat sa pagitan ng mga bansa.
- Lumalala ang pagitan sa mga mayayaman at mahihirap.

https://www.google.com.ph/search?biw=1008&bih=542&source=Inms&tbm=isch&sa=X&ei=3SaEVKXKB4_I8AXW6oKgBg&ved=0CAYQ_AUoATgK&q=Dahilan%20ng%20pagkakaroon%20ng%20iba%27t-ibang%20suliranin%20sa%20paggawa%20dulot%20ng%20globalisasyon#tbn=isch&q=globalisasyonsyo n&facrc= &imgdii= &imgrc=eRyHjWtXaD_8-M%253A%3BArY1eNGXieFuuM%3Bhttp%253A%252F%252Fimage.slidesharecdn.com%252Fglobalisasyon-140328070828-phpapp02%252F95%252Fglobalisasyon-report-4th-grading-3rd-year-7-638.jpg%253Fcb%253D1396008577%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.slideshare.net%252FApHUB2013%252Fglobalisasyon-report-4th-grading-3rd-year%3B638%3B479

Mabuti at Masamang Dulot

Ano globalisasyon ay _____.

Datos 1

OFW DEPLOYMENT

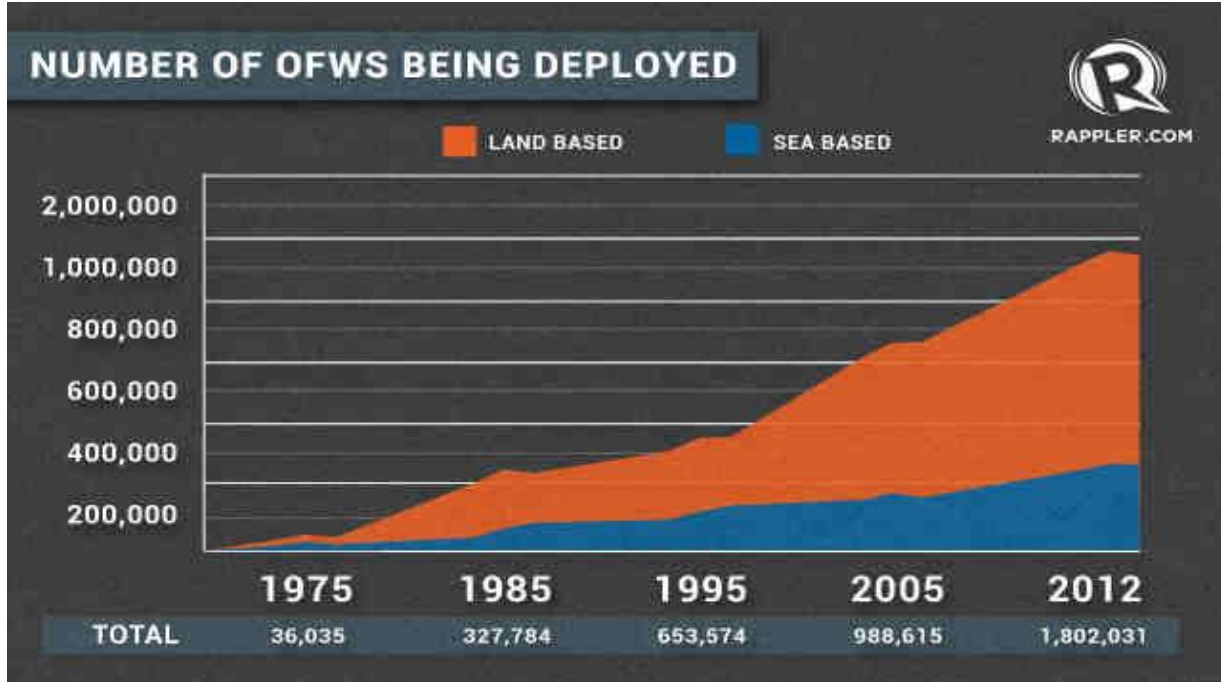
Source: POEA Planning Division

https://www.google.com.ph/search?biw=1008&bih=542&source=Inms&tbn=isch&sa=X&ei=3SaEVKXKB4_I8AXW6oKgBg&ved=0CAYQ_AUoATgK&q=Dahilan%20ng%20pagkakaroon%20ng%20iba%27t-ibang%20suliranin%20sa%20paggawa%20dulot%20ng%20globalisasyon#tbn=isch&q=OFWs+&facrc=&imgdii=QZC_3LihMvV02M%3A%3BncH_h2eerZepTM%3BQZC_3LihMvV02M%3A&imgrc=QZC_3LihMvV02M%253A%3BSshCxpW8DVTbM%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.moneymax.ph%252Fblog%252Fwp-content%252Fuploads%252F2013%252F12%252FMoneyMax-OFW-remittance-high.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.moneymax.ph%252Fblog%252Fremittances-from-overseas-filipinos-reach-all-time-high-to-2-3-billion-in-october-2013%252F%3B730%3B330

Deployment Trend

Ano ang implikasyon nito sa uri ng pamamahala ng iba't-ibang pangulo ng bansa?

Datos 2

https://www.google.com.ph/search?biw=1008&bih=542&source=Inms&tbm=isch&sa=X&ei=3SaEVKXKB4_18AXW6oKgBg&ved=0CAYQ_AUoATgK&q=Dahilan%20ng%20pagkakaroon%20ng%20iba%27t-ibang%20suliranin%20sa%20paggawa%20dulot%20ng%20globalisasyon#tbn=isch&q=OFWs+&facrc=&imgdii=&imgrc=kCxHiDJDlarFTM%253A%3BTcLkWtnuV5sm7M%3Bhttp%253A%252F%252Fstatic.rappler.com%252Fimages%252FPH-Migration-Report-20130628-graphics.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.rappler.com%252Fnation%252F32361-ph-migration-report-ofws%3B640%3B388

Ang pagpapadala ng manggagawang Pinoy sa abroad.
Ito ay nakaaapekto sa ating ekonomiya sa pamamagitan ng _____

Paano naman ang mga suliraning dulot ng mga pangyayaring ito?

Punan ang kabilang kahon ng mga Pamaraan na maaaring gawin upang maibsan ang mga pasanin ng mga OFWs.

May Magagawa Naman Siguro Ako

Ilang Sitwasyon	Maaari kong Gawin
<p style="text-align: center;">Umuunlad na bansa bilang tagasuplay ng lakas - paggawa</p> <ul style="list-style-type: none"> □ Nagiging mabenta rin ang Call Center dahil sa murang halaga ng lakas – paggawa rito. □ Ngunit may mga hindi mabuting dulot ang mga Call Center dahil sa oras ng pag-uwi nito, uri ng pagtatrabaho na lagi na lamang nakaupo pati na rin ang pagkakaroon ng “diabetesity” o ang kombinasyon ng Diabetes at Obesity. <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> </div>	

Gawain No. 13: Ano ang Sabi ng Datos?

Basahin ang mahalagang datos sa seleksyon na ito.

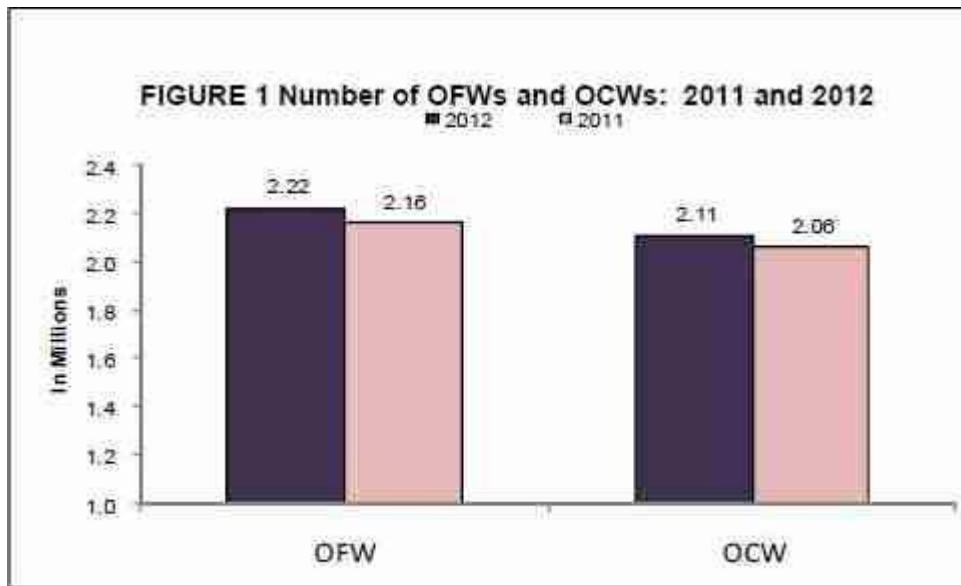
Teksto 8 2012 Survey on Overseas Filipinos

Reference Number: 2013-067

Release Date: Wednesday, September 4, 2013

Overseas Filipino Workers is estimated at 2.2 million

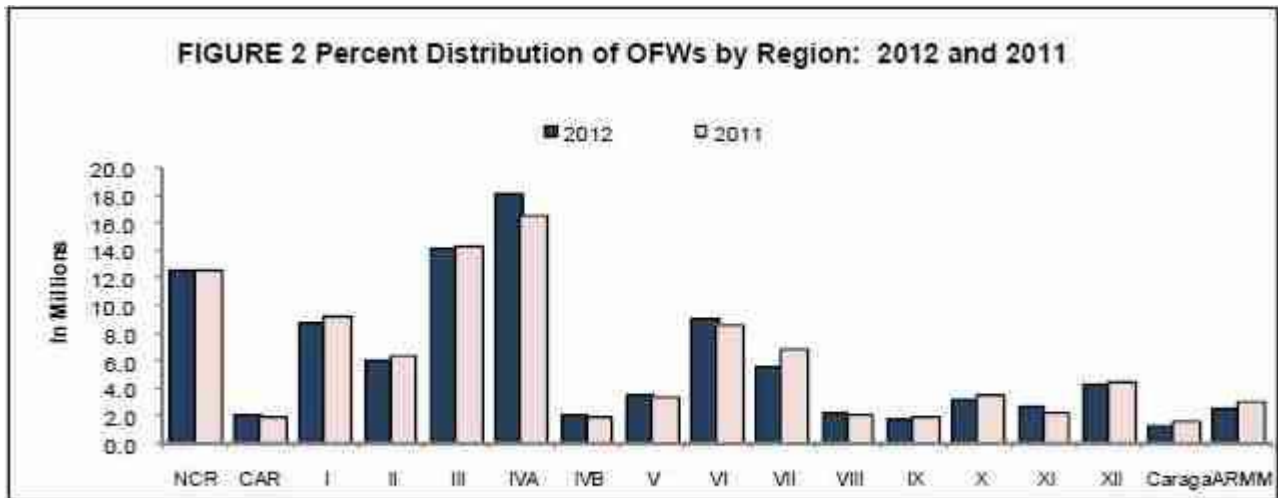
The total number of overseas Filipino workers (OFWs) who worked abroad at anytime during the period April to September 2012 was estimated at 2.220 million. The estimate for the same period of 2011 was 2.158 million. The Overseas Contract Workers (OCWs) or those with existing work contract abroad comprised 95.0 percent of the total OFWs in 2012 as well as in 2011 (Table 1 and Figure 1).

Source: National Statistics Office, 2011 and 2012 Survey on Overseas Filipinos
Note: Reference period is six months prior to survey.

CALABARZON has the largest proportion of OFWs

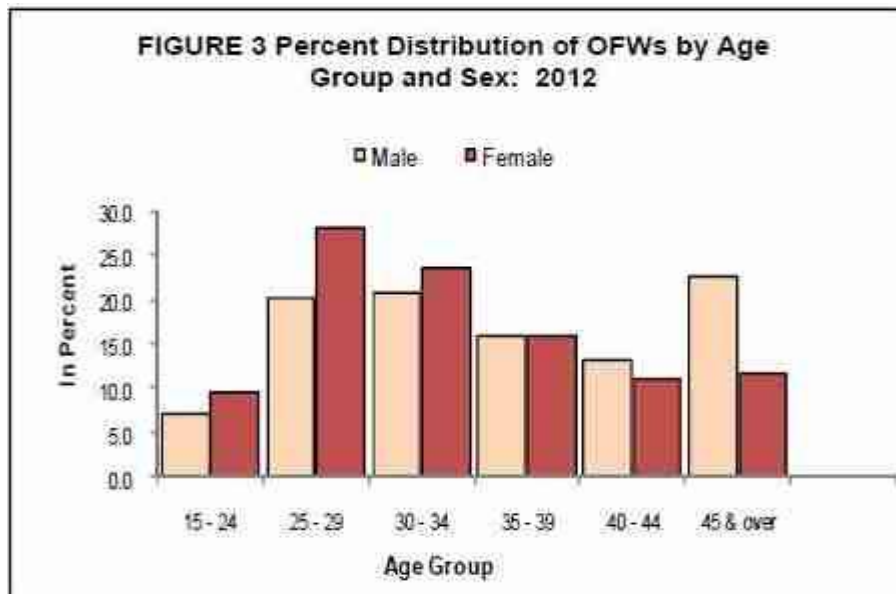
CALABARZON had sent the largest number of OFWs, with 18.1 percent of the total OFWs in the country, followed by Central Luzon with 14.1 percent and the National Capital Region with 12.6 percent. Forty-five percent of the total OFWs came from these three regions. The smallest number of OFWs came from Caraga, with 1.2 percent. In 2011, the three biggest regions, namely CALABARZON, Central Luzon and the National Capital Region were also the leading origin of OFWs with 16.5 percent, 14.3 percent and 12.5 percent, respectively, of all OFWs coming from these regions (Table 2 and Figure 2).

Source: National Statistics Office, 2011 and 2012 Survey on Overseas Filipinos
 Note: Reference period is six months prior to survey.

There are more male OFWs than female OFWs

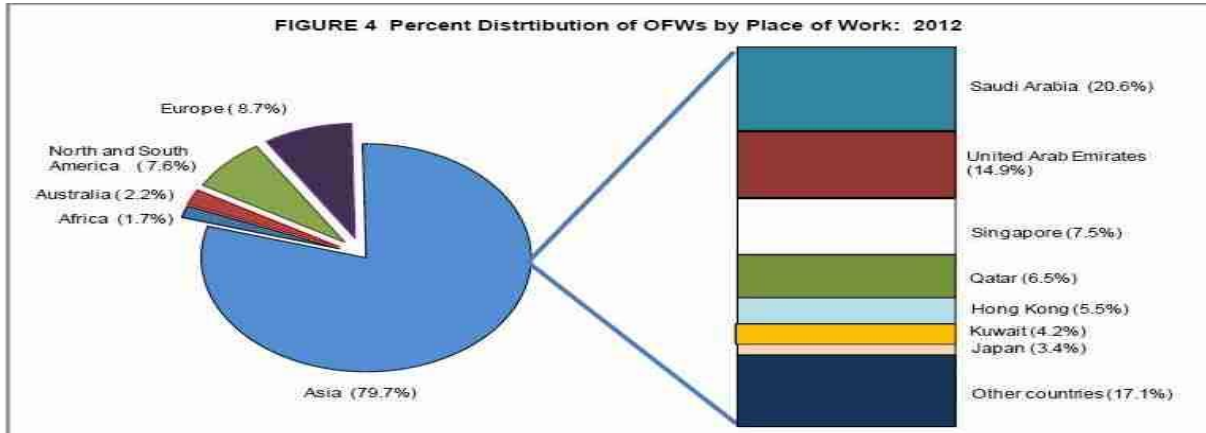
There were more male OFWs (51.7% of all OFWs) than female OFWs (48.3%). The OFWs in age group 25 to 29 years comprised the largest group with 24.1 percent of the total OFWs, followed by those aged 30 to 34 years with 22.3 percent. Female OFWs were younger compared to male OFWs. More than half (51.8%) of the male OFWs were aged 35 years and over. By comparison, a smaller percentage, that is, 38.6 percent of total female OFWs, were in this age group. Almost three in every ten female OFWs (28.2%) were aged 25 to 29 years. By comparison, one in every five (20.3%) male OFWs were in this age group (Table 3 and Figure 3).

Source: National Statistics Office, 2012 Survey on Overseas Filipinos
 Note: Reference period is six months prior to survey.

Saudi Arabia is the leading destination of OFWs

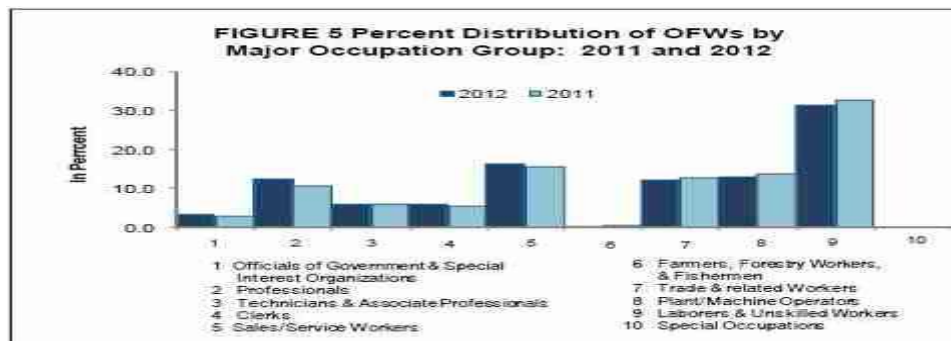
Saudi Arabia continued to be the most preferred destination of OFWs with 20.6 percent of the 2.22 million OFWs who worked abroad at any time from April to September of 2012 reporting it as their place of work. The other countries in Asia which were popular destinations of OFWs were United Arab Emirates (14.9%), Singapore (7.5%), Qatar (6.5%), and Hong Kong (5.5%). Those who worked in Europe accounted for 8.7 percent, while those in North and South America accounted for 7.6 percent (Table 4 and Figure 4).

Source: National Statistics Office, 2012 Survey on Overseas Filipinos
 Note: Reference period is six months prior to survey.

One in every three OFWs is a laborer or unskilled worker

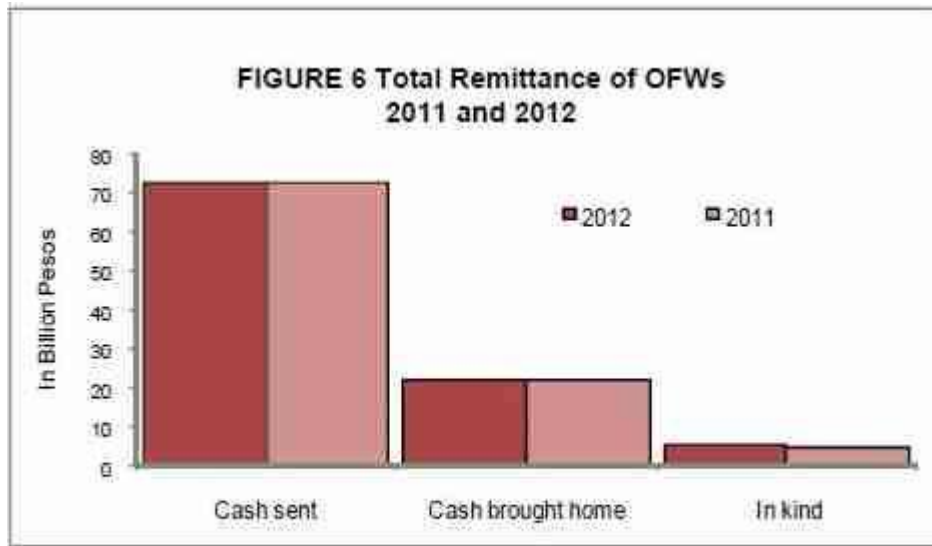
Among occupation groups, laborers and unskilled workers (31.3%) was the biggest group of OFWs. One in every three OFWs was a laborer or unskilled worker. The other large occupation groups of OFWs were the service workers and shop and market sales workers (16.2%), plant and machine operators and assemblers (12.9%), professionals (12.4%), and trade and related workers (12.2%). More than half of the female OFWs were laborers and unskilled workers (55.0%). Among the male OFWs, the largest groups were the trade and related workers and plant and machine operators and assemblers, each group making up 23.2 percent of all OFWs (Table 5 and Figure 5).

Source: National Statistics Office, 2011 and 2012 Survey on Overseas Filipinos
 Note: Reference period is six months prior to survey.

Total remittances reach 120.1 billion pesos

The total remittances sent by OFWs during the period April to September 2012 was estimated at 165.6 billion pesos. This amount is higher compared to the previous year's reported remittances of 156.3 billion pesos. The total remittances of the OFWs in April to September 2012 covered cash sent home (120.1 billion pesos or 72.5%), cash brought home (36.5 billion pesos or 22.0%), and remittances in kind (9.0 billion pesos or 5.4%). For both reference period (that is, April to September of 2011 and 2012), remittances in cash sent home comprised three-fourths of the total remittances. The amount of remittances sent by male OFWs (112.2 billion pesos) was more than twice that of female OFWs (53.4 billion pesos) (Table 6 and Figure 6).

Source: National Statistics Office, 2011 and 2012 Survey on Overseas Filipinos
 Note: Reference period is six months prior to survey.

OFWs from Asia remitted the highest cash remittances amounting to 84.5 billion pesos or an average of 57 thousand per OFW. OFWs from Europe, remitted an amount of 15.3 billion pesos or an average of 94 thousand pesos per OFW, while OFW from North and South America remitted 12.7 billion pesos or an average of 89 thousand pesos per OFW (Table 7).

Among occupation groups, the remittance sent by professionals comprised the largest remittance amounting to 24.8 billion pesos or an average remittance of 109 thousand pesos per OFW. Laborers and unskilled workers, and plant and machine operators and assemblers remitted an amount of 19.6 billion pesos and 19.0 billion pesos, respectively. The male OFWs remitted a total amount of 81.21 billion pesos while the female OFWs, 38.94 billion pesos (Table 8).

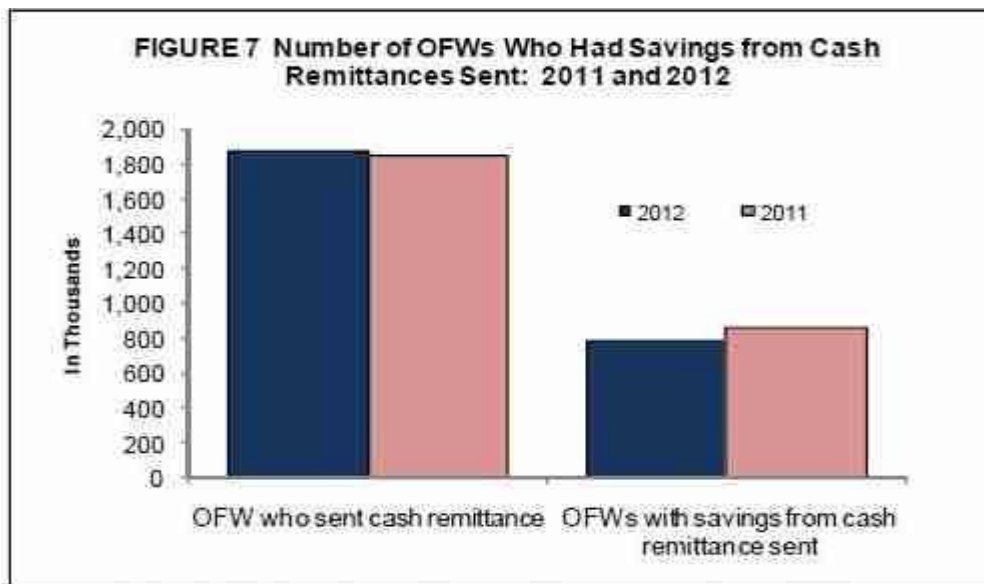
The majority of the OFWs sent their remittances through banks, amounting to 85.1 billion pesos. The total amount of cash remitted thru door-to-door delivery was estimated at 4.4 billion pesos. About 3.0 billion pesos were remitted thru agencies

and/or local offices, 486 million pesos thru friends and/or co-workers, and 27.1 billion pesos thru other means (Table 9). The remittances sent by OFWs to their respective families may just be a part of the total salary received by the OFWs.

Data on remittances in this report are based on the answers given by the survey respondents to the questions on how much cash remittance was received by the family during the period April to September 2012 from its member who is an OFW, how much cash did this member bring home during the reference period, if any. Further, if the family received during the reference period goods and products sent by this OFW, the imputed value of such goods was included in his/her total remittance.

Two in every five OFWs are able to save from their cash remittances

The total number of OFWs who sent cash remittances to their families from April to September 2012 was 1.9 million OFWs. Of this, 42.2 percent were able to set aside savings from their cash remittances. In 2011, about 46.4 percent OFWs had savings from cash remittances sent to their families (Table 10 and Figure 7).

Source: National Statistics Office, 2011 and 2012 Survey on Overseas Filipinos.
 Note: Reference period is six months prior to survey.

Regardless of the amount of the cash remittances sent, for every ten OFWs, six (56.9%) were able to save less than 25 percent of the total amount received, about two (23.5%) were able to save from 25 percent to 49 percent of it, and two (19.6%) saved 50 percent or more (Table 10).

TECHNICAL NOTES

The data presented in this press release were taken from the 2012 Survey on Overseas Filipinos (SOF). The SOF aims to derive national estimates on the number of Overseas Filipino Workers, their socio-economic characteristics and the amount and mode of remittances, in cash and in kind, received by their families.

The OFWs covered in this report were those aged 15 years old and over and working abroad during the period April 1, 2012 to September 30, 2012.

OFWs include overseas contract workers (OCWs) who were presently and temporarily out of the country during the reference period to fulfill an overseas contract for a specific length of time or who were presently at home on vacation during the reference period but still had an existing contract to work abroad, and other Filipino workers abroad with valid working visa or work permits. Those who had no working visa or work permits (tourist, visitor, student, medical, and other types of non-immigrant visas) but were presently employed and working full time in other countries were also included.

The SOF did not ask for the total salary received by the OFWs. Hence, the remittances presented in the results may just be a part of the total salary received by the OFWs.

Data on remittances in this report are based on the answers given by the survey respondents to the questions on how much cash remittance was received by the family during the period April to September 2012 from its member who is an OFW, how much cash did this member bring home during the reference period, if any. Further, if the family received during the reference period goods and products sent by this OFW, the imputed value of such goods was included in his/her total remittance.

Starting July 2003 round of the Labor Force Survey (LFS), the 2003 Master Sample (MS) Design has been adopted. Using this master sample design, the number of samples increased from 42,000 to around 50,000 sample households. The SOF, being a rider of the LFS, has also adopted the new master sample design starting October 2003. Careful evaluation must be made in comparing the results of the 2012 SOF with other SOF results prior to the implementation of the new MS design.

Hango mula sa: <http://census.gov.ph/content/2012-survey-overseas-filipinos>

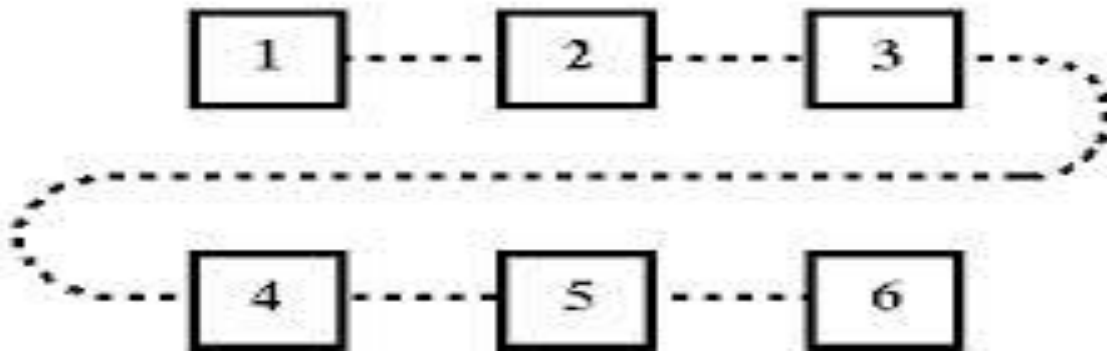
Pamprosesong Tanong:

1. Ano ang pagkakaiba ng OFW at OCW?
2. Anong rehiyon ang may pinakamalaking bilang ng OFWs?
3. Ano ang maaaring dahilan ng malaking bilang ng OFWs na nanggagaling sa rehiyong ito?
4. Bakit Saudi Arabia ang pangunahing destinasyon ng manggagawang Pilipino?

5. Ano ang implikasyon ng mas malaking bilang ng lalaking OFWs kay sa mga babaeng OFWs?
6. Ano ang naidudulot ng malaking remittances ng mga OFWs sa mga pamilyang naiwan at sa ekonomiya ng ating bansa?
7. Paanom matutugunan ang mga problemang kinakaharap ng ating mga OFWs lalo na sa isyu ng kanilang workers's rights, diskriminasyon, mababang sweldo at iba pa?
8. **Paano nakakamit ang isang matatag at nakikipagsabayang maunlad na bansa sa gitna ng mga isyu at hamon ng migrasyon na dulot ng globalisasyon?**

Pagkatapos basahin ang teksto, punan ang graphic organizer ng anim na mahalagang punto o key ideas na magbuod ng nilalaman ng nabasang teksto.

Bridging Snapshots

Maraming implikasyon ang mga suliranin ng ating lakas paggawa. Masdan mo sa susunod na video ang mga karagdagang epekto.

Gawain No.14: At Ano Pa?

Panoorin ang video at mga powerpoint presentations sa mga websites na ito :

1. <https://www.youtube.com/watch?v=CnwrsQnOkqU> ito ay nagpapakita ng epekto ng globalisasyon sa paggawa
2. <http://www.slideshare.net/anielyndorongon/group-6-lily-mga-kasalukuyang-isyu-at-suliranin-bunga-ng-globalisasyon> -mga kasalukuyang isyu at suliranin bunga ng globalisasyon
3. http://www.slideshare.net/Rs3/mga-isyu-at-problema-sa-pilipinas-bunga-ng-mga-pagbabago-sa-asya?next_slideshow=1 - Mga isyu at problema sa pilipinas bunga ng mga pagbabago sa asya

4. <http://www.slideshare.net/ApHUB2013/globalisasyon-report-4th-grading-3rd-year?related=2> mga kasalukuyang isyu at suliranin bunga ng globalisasyon pamumuhay, banta sa bansa, depinisyon, globalisasyon sa larangan ng ekonomika, pulitika, at kultura

Pamprosesong Tanong:

1. Ano ang mga pangunahing epekto ng suliranin sa paggawa ang pinapakita ng bawat video o materyales na iyong nakita?
2. Paano ang mga suliraning ito naka aapekto sa bawat pamilya, ekonomiya ng bansa at maging sa rehiyon ng Asya?
3. Paano ang mas malaki at malawak na pamayanan naaapektohan, tulad ng kultura, seguridad, pamamahala, pulitika at iba pa ng mga suliraning ito?
4. Paano naman matutugunan ang mga suliraning ito? May magagawa ka ba?
5. Anong mga hakbang ang maaaring gawin upang mapawi ang mga suliraning ito?
6. **Paano nakakamit ang isang matatag at nakikipagsabayang maunlad na bansa sa gitna ng mga isyu at hamon ng migrasyon na dulot ng globalisasyon?**

Maaari ring basahin sa mga batayang aklat ang Mga Epekto ng Globalisasyon: (World Civilization: History and Culture) Mateo, Balonso, et.al.)

Developing Countries as Suppliers of Labor Force

Poor countries which do not have the capacity to launch national industrialization as a result of insufficiency in capital and inadequacy of their education and technological know-how are left with huge supply of labor force as its competitive advantage and source of economic redemption. Some are employed as migrant workers while others remain in the country to work in big factories commonly owned also by foreigners.

Foreign capitalists benefit from this system because of the cheaper cost of labor in the developing countries. Since labor wages are low, this translates to a higher rate of profit. It mirrors the “internationalization of the division of labor” or the division of work according to the different stages of production to be undertaken by the workers from Asia, Latin America or Africa. For example, a raw material may come from an agricultural country, its manufacture may be done in another country, while the sale of its finished product may be in an industrialized country. Thus system facilitates a faster and more cost-efficient production process which serves the best interest of capitalist countries.

Suriin naman ang isang artikulo mula sa website na ito:

http://www.iza.org/conference_files/worldb2006/cabegin_e2476.pdf -The Effect of Filipino Overseas Migration on the Non-Migrant Spouse's Labor Supply Behavior by Emily Christi A. Cabegin

Pag-aralan naman ang mga piling seleksyon sa isang pdf file ng isang materyales mula sa DepEd (Migrasyon-8EsP_LM U4-M16)

1. Ang Pag-usbong ng Migrasyon
2. Ang Dahilan ng Migrasyon
3. Mga Epekto ng Migrasyon sa Pamilyang Pilipino
4. Pagharap sa Hamon ng Migrasyon

Ang Migrasyon at ang mga Epekto Nito sa Pamilyang Pilipino

“*Babalik Ka Rin.*” Pamilyar ka ba sa awitin na ito ni Gary Valenciano? Tungkol ito sa mga Pilipinong nangibang bansa at pagkalipas ng ilang taon ay nagbalik sa sinilangang lupa. Sa makabagong panahon ito ay tinukoy na migrasyon.

Ano nga ba ang kahulugan ng migrasyon? Ano ang pinag-ugatan nito? Ano-ano ang mga epekto nito sa pamilyang Pilipino? Ang *migrasyon ay ang paglipat ng isang tao patungo sa isang lugar para humanap ng mga kalakal. Ang migrasyon ay ang pagiging dayuhan ng mga tao sa isang bansa.* Ang mga pinag-ugatan nito ay naaayon sa mga pangangailangan ng bawat indibidwal at ng pamilyang kinabibilangan. May mabuti at masamang epekto ang migrasyon sa kabuuan at sa pamilyang Pilipino.

Ang Pag-usbong ng Migrasyon

Ang migrasyon sa Pilipinas ay makasaysayan, ang pangangalakal ng Tsina sa ating bansa na pinamunuan ni Zulu Royalty Padua Bazaar, ang naitala na pinakaunang migrasyon sa ating bansa, 1417 (Ang, See 2006). Noong *Hispanic period* (1763), ang isa sa mga Pilipinong mandaragat ay tumalon buhat sa isa sa mga *Galleons* (katawagan sa mga sasakyang pangkaragatan noong panahon ng mga espanyol) na patungo sa Manila - Acapulco at namuhay na sa Louisiana, isa sa mga siyudad ng Hilagang America. (Bautista, 2002).

Ang migrasyon sa kulturang Pilipino ay nagsimula sa paglipat o pagdayo ng mga mamamayang taga baryo patungong lungsod. Ang mga anak ay dumadayo sa lungsod upang makapag-aral sa mas mataas na paaralan o maging sa mga kolehiyo, hanggang sa doon na rin makapagtrabaho. Gayundin ang ilan sa mga magulang na lalaki ay nangingibang bayan upang makahanap ng trabaho na may mas mataas na suweldo. Ang ganitong mga sitwasyon ay nagpatuloy at nagpasaling-lahi. Sa pag-usad ng makabagong panahon, naging mas malawak ang saklaw ng pagdayo at paglalakbay ng

mga Pilipino sa iba't ibang lugar at bansa. Maging ang kanilang mga dahilan sa paglakbay ay lumawig din ang saklaw.

Ang migrasyon sa makabagong panahon ay nagkaroon ng bagong mukha, na kung saan malimit noon ay mga anak ang nangingibang bayan upang makapag-aral at makapagtrabaho, at ang mga magulang na lalaki ang karaniwang dumadayo sa ibang lugar o pook upang makapaghanapbuhay para sa kanilang mga pamilya. Sa kasalukuyan, karamihan ay mga magulang na ang dumadayo sa mas malalayong lugar o bansa, gayundin ang mga kababaihang ina, na sila na ang napapalayo sa piling ng mga anak at sa asawa na hindi likas sa kulturang Pilipino. Ang mga di mabilang na ganitong sitwasyon ang nagiging daan sa unti-unting pag-usbong ng bagong pananaw sa migrasyon sa ating bansa.

Ang Dahilan Ng Migrasyon

Ano nga ba ang dahilan ng paglawak ng migrasyon sa Pilipinas? Ang mga aspekto na nagtutulak sa kagustuhang makapagtrabaho sa ibang bansa ng mga Pilipino ay may iba't ibang dahilan, ayon sa Overseas Workers Welfare Administration (OWWA), 1991. Ang mga karaniwang dahilan ay mataas na antas ng pamumuhay, kakulangan ng oportunidad na makapagtrabaho, at kagustuhang mapagtapos sa pag-aaral ang mga anak. Ayon naman sa Soroptimist International (1994), isang pandaigdigang pribadong organisasyon ang nagpahayag na ang pinakapangunahing dahilan ng mga *Overseas Contract Workers* (OCWs) ay ang edukasyon ng mga anak (80.7%). Ang mga iba pang kadahilanan ay may kinalaman sa panghanapbuhay na aspekto, mas mataas na sahod (63.3%), makabili ng bahay at lupa (50.0%), pambayad ng mga utang (31.3%), para sa pangkapital sa negosyo (29.3%), makabili at makapagpandar ng mga ari-arian (17.3%), at iba pang pang-ekonomikal na pangangailangan (22.0%). Ang mga kadahilanang ito ang patuloy na nagiging matibay na dahilan upang ang migrasyon sa bansa ay lumawig at maging isang panlipunang pangyayari o ganapin. Ito ang katotohanan sa lahat ng mga mahihirap na bansa at papaunlad pa lang na mga bansa. Ang walang humpay na pagyabong ng *Filipino diaspora* (*Overseas Filipinos*) sa buong mundo ay kapansin-pansin at nagdudulot ng iba't ibang epekto sa pamilyang Pilipino.

Mga Epekto ng Migrasyon sa Pamilyang Pilipino

Ang migrasyon ay may malaking impluwensiya sa mga kabataan. Ang linyang “*Paglaki ko, Mag-aabroad ako!*” ay nagsasaad ng masidhing pagkagusto at pagnanais ng mga anak na mangibang bansa para makapagtrabaho tulad ng kanilang mga magulang (Augustus T. Anonuevo at Joicel C. Sopena). Ano-ano nga ba ang mga epekto ng migrasyon sa pamilyang Pilipino? May mga kabutihan at kaaya-ayang resulta ang pagtatrabaho at pangingibang bansa sa pamumuhay, na senyales ng pag-unlad ayon kay Jimenez, 1988. Ayon sa kaniya, ang sumusunod ay ang mga naidudulot na kabutihan nito: pagpapagawa ng mga bagong bahay, ang pagkakaroon ng kalidad na edukasyon ng mga anak, ang mga patunay ng umaasensong negosyo na naipundar, at ang kakayahang matugunan ang mga pangunahing pangangailangan ng pamilya.

Ang migrasyon ay patuloy na lumalawak dahil na rin sa mga positibo nitong epekto. Narito pa ang ilan sa mga naidudulot na kabutihan nito: *Ang perang padala ng mga OFWs sa kanilang mga pamilya ay nakatutulong nang malaki sa pag-aangat ng kalagayang pangkabuhayan ng bansa, naipapamalas ang kulturang Pilipino sa ibang lahi, nagagamit at tumitingkad ang mga talino at kagalingan ng mga Pilipino sa ibang bansa.* Ang mga epekto ng migrasyon ay masasalamain sa iba’t ibang kuwento ng totoong buhay sa likod ng pangingibang bansa ng ilang mga Pilipino.

Ang kuwento ni Claire, siya ay sampung taong gulang ng umalis ang kaniyang mga magulang patungong Rome. “Ako ay napakabata pa nang umalis ang aking mga magulang,” kuwento pa niya. “Syempre naaalala ko sila palagi at nangungulila ako sa kanilang pangangalaga at atensiyon. Mas lalo ko silang naaalala sa tuwing pinapapunta ang aking buong pamilya sa paaralan. Mabuti na lang at nariyan palagi ang aking tiyahin at lola para samahan ako. Minsan nalulungkot ako, kaya lang wala akong magawa dahil sabi nila, para sa akin ang kanilang pagtatrabaho sa ibang bansa. Nasa akin na lang na matugunan ko sa aking sarili ang mga pangangailangan na hindi maibigay ng mga magulang ko tulad ng presensiya nila. Kailangan ko na lang mag-aral nang mabuti at gawin ko silang inspirasyon.” Sa kasalukuyan si Claire ay kumukuha ng kurso na nursing sa isa sa mga unibersidad sa Maynila. Tulad ni Claire, may mga anak na nakakayanang labanan ang mga pagsubok ng kalungkutan at pangungulila sa mga magulang na nagtatrabaho sa ibang bansa at pilit na pinagbubutihan ang pag-aaral upang magkaroon ng magandang buhay at magkaroon ng malaking kabuluhan ang pagsasakripisyo ng mga magulang sa ibang bansa. Hango sa totoong buhay, (The Plight of Children of OFWs, Gina Melgar at Rene Borromeo, 2008).

Sa kabila ng mga nabanggit, hindi lingid sa ating kaalaman na hindi lahat ng mga OFWs at ng kanilang pamilya ay naging matagumpay sa kanilang pangiging bansa at paglayo sa pamilya.

Si Leonil, 20 anyos ay drop-out sa high school noong siya ay nag-aaral. Naghihintay lang siya ng padalang pera ng kaniyang ina na nasa Italy. Ginagastos niya ang perang padala sa sugal, alak, at babae. Naging pabaya siya sa pag-aaral at sa buhay niya. Sa kasalukuyan ay inaayos niya ang kaniyang buhay at nag-aaral sa isa sa unibersidad sa Batangas. Subalit, nasayang na niya ang napakaraming lumipas na taon at perang nilustay, nasayang sa kabila ng pagsasakripisyo ng kaniyang mga magulang. Hango sa totoong buhay, (The Plight of Children of OFWs', Gina Melgar at Rene Borromeo, 2008).

Hindi maikakaila ang mga nagiging epekto ng migrasyon sa katatagan at pangkultural na pananaw natin sa pamilyang Pilipino. At ito ay dulot ng kahirapan, mababang sweldo, at kakulangan ng trabaho na siyang patuloy na dahilan upang mangibang bansa ang mga Pilipino. Sa ating kultura, ang pamilya ang siyang institusyon na naghuhubog sa mga mamamayan ng lipunan, ang dapat mangalaga at magbigay ng proteksiyon sa kaniyang mga miyembro. Ito ay pinagtibay ng *The New Family Code (Executive Order No. 209 as amended by Executive Order no. 227)* "The Family, being the Foundation of the nation, is a basic social institution which public policy cherishes and protect." At ito ay dapat matugunan ng lipunan sa bawat pamilyang Pilipino. Sa kasalukuyang makabagong panahon, unti-unting nagbabago ang pananaw ng mga Pilipino sa ganitong konsepto ng pagpapamilya dahil na rin sa mga ibang epekto na dulot ng migrasyon.

Narito ang mga epekto ng migrasyon na dapat harapin:
(Anonuevo, Augustus T., et al, 2008)

1. *Ang pagbabago sa mga pagpapahalaga at pamamaraan sa pamumuhay.* Sa kabila ng patuloy na pagtugon sa mga gastusing pampamilya, ang mga anak na naiwan ay masyadong nahihikayat sa mga materyal na bagay dala ng mas maluwag na pagtatamasa sa mga naipapadala ng magulang. Ang mga kabataan ay nagkakaroon ng masidhing pagtangkilik sa produktong dayuhan kaya nakakaligtaan ang ating mga sariling produkto. At ang patuloy na pagbabalik at paghahangad na makapagtrabaho sa ibang lugar ay dahilan at hindi makapagserbisyo sa kapwa mamamayan at sa sariling bayan ang ilan sa mga Pilipino. Ang mga ito ay ilan sa mga pagbabago ng kamalayan sa pagpapahalaga at pamamaraan sa pamumuhay ng pamilyang Pilipino.

2. *Ang mabagal na pag-unlad sa pangkaisipan at panlipunan na aspekto ng mga anak.* Isang kritikal na yugto ang panahon ng pagdadalaga at pagbibinata, ito ang yugto na nahuhubog ang kanilang kabutihan, kaganapan ng kanilang sarili, at ang pagpapaunlad buhat sa kabataan tungo sa mas mapanagutang pagkatao (Erikson, 1968). Mahalaga ang presensiya at mabuting halimbawa ng magulang sa mga anak sa panahong ito. Ang kawalan ng presensiya at tuwirang pagkalinga ng isa sa mga magulang ay may epekto sa moral na pagpapahalaga ng kabataan. Maaaring maging dahilan ito ng mga maling pagpapasiya ng kabataan, pagkakaroon ng maling kamalayan sa mga bagay-bagay at sitwasyong kakaharapin niya sa pamayanan.
3. *Maaaring maging dahilan ng paghihiwalay ng mag-asawa at panghihina ng katatagan ng pamilya.* Hindi natin maitatangi na nagiging dahilan din ng paghihiwalay ng ilang mag-asawa ang matagalang pagkalayo sa isa't isa, na nagiging daan sa pagkasira ng kanilang ugnayang mag-asawa. Isa ring nakalulungkot na katotohanan ay ang pagkalayo ng loob ng mga anak sa magulang na napalayo sa kanila sa matagal na panahon dahil sa migrasyon, taliwas sa kung parehong nakalakihan ng anak ang mga magulang, at nakapaghubog ng matatag na pakikipag-ugnayan sa isa't isa.
4. *Ang nagbabagong konsepto ukol sa tradisyonal na pamilya sa transnasyunal na pamilya.* Sa kulturang Pilipino, ang ama ang pangunahing tumutugon sa mga pangangailangang pampamilya. Ang ina ang nagtataguyod ng kaayusan at pangangalaga sa mga anak at nakadepende sa asawa sa mga pangangailangang pinansiyal. Ang ama naman ang pangunahing tagapagpasiya sa pamilya. Dahil sa ganitong sistema, kumpleto ang pamilya.

Sa transnasyunal na pamilya, ang mga babae ay tumutulong na sa pagtustos ng kinapangunahing gastusin, nagkakaroon ng pagkakataong magpasiya para sa pamilya subalit nawawalan ng pagkakataong gabayan ang mga anak, dahil sa malayo sila sa mga ito. Ito ang ilan lang sa mga pagbabago sa nakagisnang sistema at kultura ng pamilyang Pilipino.

5. *Ang pagkakaroon ng puwang at kakulangan ng makabuluhang komunikasyon at atensiyon ng magulang sa anak at ng anak sa magulang.* Ang komunikasyon at paglalaan ng atensiyon sa pamilya ang nagpapatatag ng pagkakaugnay ng bawat miyembro sa isa't isa. Ang hamon ng globalisasyon ang dahilan ng mga makabagong pamamaraan sa pakikipagtalastasan o ang tinatawag na *virtual* na komunikasyon, na madalas nagagamit ng mga anak at magulang dahil na rin sa makabagong panahon at ang tanging paraan para sa kanilang pakikipag-ugnayan. Ang dating harapang pag-uusap na mas nakapagpapadama ng iba't ibang positibong damdamin at malayang pagpapahayag ng saloobin ay unti-unting nagkaroon ng harang dahil sa mga sitwasyong tulad ng pagtatrabaho sa ibang bansa.

Ang *cellphone, computer, video calling* at ang mga *internet connection* ang tanging nag-uugnay sa mga miyembro ng pamilya. At madalas, pinansiyal na aspekto ang mga napag-uusapan lamang, dahil sa limitadong oras at panahon, ayaw mabigyan ng alalahanin ang mga magulang na malayo sa kanilang piling, ayaw maipaalam ng magulang ang tunay na sitwasyon sa ibang bansa. Dahil sa mga ito, ang tunay na pagkakalapit at pagpapalitan ng mga saloobin ay hindi na napaglalaanan ng atensiyon.

Ilan lang ang mga ito sa mga pangunahing epekto ng migrasyon sa pamilyang Pilipino. Sa kabila ng ganitong sitwasyon, hindi maiiwasan sa pamilyang Pilipino ang harapin ang ganitong kalagayan, dahil na rin sa kahirapan. Sa ganitong mga pagkakataon, dapat mangibabaw ang mga pagpapahalagang Pilipino tulad ng “katatagan ng pamilya at pag-uugnayan,” na mga likas na katangian ng mga Pilipino (Shahani, Leticia 1984). Ayon naman kay Esther J. Esteban (1989), “sa pamilya nahuhubog ang mga magiging mapanagutang mamamayan ng lipunan,” kaya dapat hubugin at patatagin ang pagmamahalan at ugnayan ng mga sumisibol na miyembro sa pamilya. Dahil dito mahuhubog ang mga kabataan upang maging handa sa anumang mga pagsubok na kanilang kakaharapin sa makabagong panahon ng globalisasyon at migrasyon.

Pagharap sa Hamon ng Migrasyon

Ang pagharap sa mga epekto ng migrasyon sa pamilyang Pilipino ay nangangailangan ng mga konkretong hakbang upang maging handa ang mga anak at mga magulang at upang mapagtagumpayan ang mga negatibong epekto ng pangigingbang bansa.

Sa ganitong sitwasyon nagsisimula ang pagmamahalan ng mag-asawa. Ayon kay St. Thomas Aquinas, “*itinuturing na ang pag-aasawa at ang buhay pagpapamilya ay nauugnay sa kalikasan ng pagkatao.*” Kaya nararapat ang pagpapatatag ng pagmamahalan ng mag-asawa. Tulad ng natutuhan mo sa Modyul 1, ang pagmamahalan ng mag-asawa ang batayan ng katatagan ng pamilya. Sa katatagang ito nahuhubog ang pagkatao ng bawat miyembro na handang humarap sa mga hamon ng makabagong panahon.

Ang sumusunod ay mga hakbang upang maging handa sa mga epekto ng migrasyon sa pamilyang Pilipino: (Marie E. Aganon, 1995)

1. Pag-oorganisa at pagbuo ng mga *counseling centers*
2. Patuloy na paghubog ng mga pagpapahalaga at birtud sa mga anak
3. Pag-oorganisa at pagbibigay ng mga programang pangkabuhayan
4. Pagbibigay ng mga programang pang OCWs tulad ng makabuluhang pamumuhunan sa negosyo at pagsasakatuparan ng R.A. 8042

Narito pa ang mga karagdagang hakbang upang maging handa sa epekto ng migrasyon:

1. *Pagpapanatili at pagpapatatag ng bukas na komunikasyon sa pagitan ng mga miyembro ng pamilya.* Mahalaga na magkaroon ng mga pagkakataong makipag-usap at makipag-ugnayan nang may pagmamahalan sa bawat miyembro ng pamilya araw araw.
2. *Ang pagkakaroon ng regular na pang-isperitwal na counseling sa mag-asawa.* Ang regular na pagsasangguni ng mag-asawa sa ispiritwal na *counseling* ay makapagpapatatag ng ugnayan at pagmamahalan ng magulang na mahuhubog din nila sa kanilang mga anak.
3. *Ang pagpapaunlad at pagpapatatag sa kultura ng pamilyang Pilipino.* Ang pagpapatatag at pagpapalalim sa positibong kamalayan ng kabataan ukol sa kultura ay makapagpapayabong at makapagpapanaliti sa kahalagahan ng kultura at ng mga pagpapahalagang Pilipino.
4. *Mapanatili ang matatag na pagmamahalan, pagtitiwala, at paggalang sa bawat miyembro ng pamilya.* Napakahalaga na mahubog nang may katatagan ang iba't ibang pagpapahalaga at pag-uugali ng kabataan upang mahubog ang pagkatao at harapin ang hamon ng migrasyon.
5. *Pagpapalawak sa kamalayan ng mga kabataan ukol sa pagiging mapanagutan sa mga gampaning pampamilya.* Ang paggawa ng mga tungkuling pampamilya ay hindi lamang nababatay sa kasarian ng bawat isa. Ito ay nababatay sa pagiging mapanagutan sa pagganap ng tungkulin – babae man o lalaki upang maging handa sa banta ng migrasyon at para sa katatagan ng ugnayan sa pamilya at paghubog sa mabuting pagkatao ng bawat miyembro nito.

Ang migrasyon ay may malalim na pinag-ugatan. Ang hamon nito ay ang pag-agapay ng mga pamilyang Pilipino sa patuloy na pag-usad ng globalisasyon nang may katatagan. Ayon kay Dr. Manuel Dy, *“ang moral na paghusga sa globalisasyon ay hindi madali, dahil sa katotohanang ito ay kasalukuyan pa lang nagaganap at patuloy na pinagdedebatihan.”*

Mahirap buwagin ng isang ordinaryong pamilya ang ganitong sitwasyon. Subalit, hindi dapat maging balakid ito sa patuloy na pagpapatatag ng pamilyang Pilipino, sa paghubog sa pagkatao ng mga miyembro nito at ang pagpapanatili sa ating kulturang pagkakakilanlan. Sa halip harapin ito at tugunan ng may katatagan.

(Mula sa : <http://www.slideshare.net/marcomed/grade-8-learning-module-values-education-edukasyon-sa-pagpapakatao>)

Mahalaga na maisabuhay ang mga angkop at konkretong paraan ng pagiging handa sa mga epekto ng migrasyon sa pamilyang Pilipino.

Ating busisiin ang tekstong ito sa pamamagitan ng Close Reading.

A. Read the Text-related questions

Ating aalamin sa tekstong ito kung paano nagsimula ang migrasyon, ano ang dahilan at epekto nito sa mamamayan at mga pamilya.

1. Tungkol saan ang tekstong ito?Ano ang epekto ng migrasyon na dapat harapin ng mga OFW?
2. Paano umusbong ang migrasyon? Ano ang mga aspektong nagtulak sa kagustuhang makapagtrabaho sa ibang bansa ang mga Pilipino? Ano ang mga mabuti at masamang epekto ng migrasyon sa kabataan ng pamilya, katatagan at pang kultural na pananaw?
3. Kaninong pananaw ang ipinahihiwatig ng tekstong ito? Bakit kailangang ipaabot ang impormasyong ito?
4. Sa kabila ng hamon ng migrasyon, ano ang mahihinuha natin sa kasabihan ni st. Thomas Aquinas, “ Itinuturing na ang pag-aasawa at ang buhay pagpapamilya ay nauugnay sa kalikaasan ng pagkatao”
5. Kung paghambingin ang tekstong ito sa Paggawa at Lakas Paggawa, bilang anak ng isang OFW, ano pa ang maaari mong gawing hakbang ayon sa iyong kinatatayuan?
6. Maliban sa mga hakbang upang maging handa ang mga pamilya sa epekto ng migrasyon, bilang pangasiwaan at pamahalaan, magkapareha baa ng kanilang pananaw tungkol sa mga hakbangin upang matugunan ang hamon ng migrasyon at globalisasyon? Aling panunulat ang mas makatotohanan at iyong pinapanigan?

B. Make a Claim

Ang pumapasok sa isipan ko
ay.....
.....

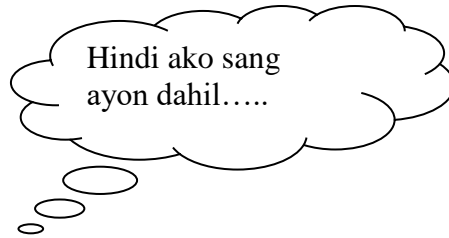
C. Mark the text that is evidence for the claim.

Gamit ang makulay na lapis, markahan ang pangungusap na nagpapatibay ng iyong pinaninindigan.

D. Explain why/how marked text supports claim.

Ayon sa teksto.....

- E. Get feedback on text evidence and reason.
Maaaring imbitahin ang kaklase na pumuna ng iyong mga opinion sa pamamagitan ng pagsagot..

Maraming dahilan kung bakit nangingibang bansa ang mga manggagawang Pilipino. Ito ay may mabuti at di mabuting dulot sa pamilyang Pilipino at maging sa isang ekonomiya ng bansa. Kung ikaw ay anak ng isang manggagawa, alin ang pipiliin mo? Manatili sa bansa o mangibang bansa ang mga propesyonal mong mga magulang?

Ang inyong pangkat ay hahatiin sa dalawang panig at magpahiwatig ng inyong saloobin, paniniwala o pananaw tungkol sa isyu sa pamamagitan ng isang debate on – line.

Pumunta sa website sa ibaba at sundin ang panuto.

www.CreateDebate.com

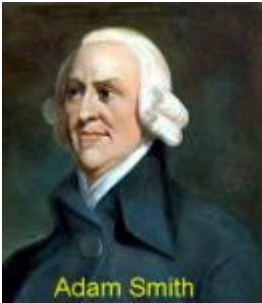
1. Mag log-in o magpa miyembro sa [www.createdebate .com](http://www.createdebate.com)
2. Hintayin na ang ipinasok na title at positions ng guro ay maging Public na.
3. Kapag miyembro na ay maaaring mag post ng mga arguments o saloobin tungkol sa panig na napili ayon sa pagkakahati ng grupo.
3. Inaasahan na ang sumasali ay nag-oobserba ng tamang ettekita sa paglalagay ng mga post sa debate forum.
4. Gumamit lamang ng tamang pagkakakilanlan sa debate forum upang mabigyan ng pansin ang mga mag-aaral na sumali sa online-debate.

Anong mahalagang bagay ang iyong natutunan mula sa pakikipag debate sa mga kaklase?

May mga pagbabago ba sa iyong pananaw sa isyu?

Paano kung walang lakas-pag gawa?

Ano ang masasabi mo sa salawikain ni Adam Smith ?

Adam Smith

“ labor was the first price, the original purchase-money that we paid for all things. It was not by gold or by silver, but by labor, that all wealth of the world, was originally purchased”

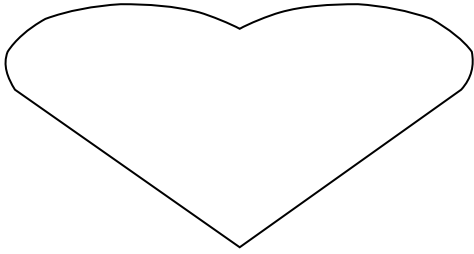
Suriin naman ang ang salawikain ni Sophocles.

“Without labor nothing prosper”

Gawin ang isang Think Pad ang iyong pag –aanalisa o repleksyon tungkol sa kasabihan ng dalawang tanyag na mga pilosopo tungkol sa lakas-paggawa.

<p>SALITA</p> <p>2</p> <p>Pangungusap na nangunguhulugan sa teksto</p> <hr/> <hr/>	<p>LARAWAN</p> <p>2</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="border: 1px solid black; border-radius: 10px; width: 100px; height: 50px;"></div> <div style="border: 1px solid black; border-radius: 10px; width: 100px; height: 50px;"></div> </div> <p>Nagpapakita ng konsepto ayon sa teksto</p>
---	---

<p>1</p> <p>Koneksyon sa buhay sa panahon ngayon</p>	<p>4</p> <p>Simbolo na umuugnay sa tema ng teksto</p>
--	---

Ngayong meron na kayong malinaw na pag-unawa sa paksa, ating bigyang pansin ang suliranin sa paggawa sa pamamagian ng pagpapalalim sa mga isyu at magbuo ng mga mungkahi ayon na rin sa ating mga makakalap na mga pamaraan, kondisyon o suhestiyon.

Tayo ay magpapatuloy sa gawaing ito.

Gawain No. 15: Hanapan ng Paraan

Dahil ang lakas paggawa ay binabagabag ng iba't-ibang suliranin at pumapasan ng ng masamang epekto dulot ng globalisasyon, nararapat lamang na mahanapan ng tamang paraan at wastong solusyon ang mga suliraning ito. Kung ating balikan ang mga nilalaman ng Teksto 2 at teksto 4 (muling balikan ang mga tekstong ito), ating mahihinuha mula sa mga nilalaman nito ang ilang rekomendasyon at mungkahi upang malutas ang iba't-ibang suliranin sa paggawa.

A. Una nating suriin ang artikulo na binihagi ng isang website.

Teksto 9

Paggawa at lakas-paggawa, pangasiwaan at ang pamahalaan

- ang *tripartite consensus* ng mga elementong ito ang nararapat maisaalang-alang sa pagrerebisa ng Kodigo ng Paggawa sa Pilipinas. Maaari itong tanawin bilang isang magarang estratehiya para sa panlipunang katwiran at kaunlaran. Ito ay may pitong prinsipyo ayon kay Ka Blas Ople.

“In the first year of operation of Labor Code, we have demonstrated that labor justice can be made expeditious without sacrificing due process.”

Inilalahad ng unang prinsipyo na ang relasyon sa paggawa o *labor relations* ay nararapat maging pala-tugon o *responsive* at responsable sa konteksto ng pag-unlad.

Ikalawa, ang mga batas paggawa at relasyon sa paggawa sa piling yugto ng pambansang kagipitan o *national emergency* ang siyang dapat humalili sa tunggalian sa sektor paggawa. Samakatuwid, ang mga *strike* at *lockouts* ay magbibigay daan para sa isang makatwirang proseso – ang arbitrasyon o ang aregluhan gamit ang diplomasya.

Ikatlo, ang depektibong hustisya sa sektor paggawa ay hindi nakabubuti sa manggagawa, pinamamasukan (*employer*) at publiko. Hanggang dalawang taon at dapat nang maihain ang desisyon -- ito na dapat ang pinakamahabang itatagal ng paglilitis sa pinakakomplikadong kaso. Samantala, *manpower development and employment* bilang mahalagang dimensyon sa mga polisiya sa paggawa -- ito naman ang isinasaad ng ikaapat na prinsipyo. Ito ay umaayon sa paniniwala ni Ferdinand Marcos, *“unemployment is the greatest exploiter of labor.”*

May pandaigdigang merkadong nakalaan para sa mga kwalipikadong Pinoy, ito ang ikalimang prinsipyo ayon kay Ka Blas. Dagdag nito, *“We no longer apologize for the outflow of Filipino labor abroad under such labels as brain drain. We have decided it in such a manner that it will rebound to the national interest.”*

Inihahayag ng ikaanim na prinsipyo na ang mga batas paggawa ay nararapat sumusog sa wasto, likas-kaya at epektibong paggamit ng mga rekurso upang maiwasan ang kabiguan sa bahagi ng manggagawa at pinamamasukan. Ito ang *principle of enforceability* -- *adequate resources through adequate organization*.

Ang ikahuling prinsipyo ay tumutugon sa pangangailangang magkaroon ng malawakang partisipasyon sa pambansang paggawa ng polisiya, partikular sa mga may nakatayang interes na dapat pangalagaan, kabilang ang nabanggit na *tripartite structure*.

Ang mga prinsipyong ito ang magiging katuwang ng lehislayon para sa matatag at makatwirang lipunan. Ayon kay Ka Blas, ***“What is unbearable is not poverty but injustice. The revision of the Labor Code will be helping to forge a stronger armor for social justice and national unity that will make our new society invulnerable to its enemies.”***

http://theporsche02.blogspot.com/2009/10/ka-blas-and-labor-code_1830.html

B. Basahin naman ang isa pang artikulo

Teksto 10

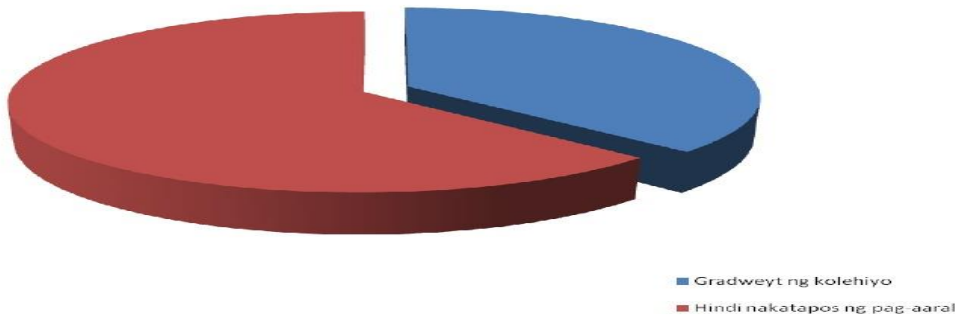
Mga solusyon sa unemployed

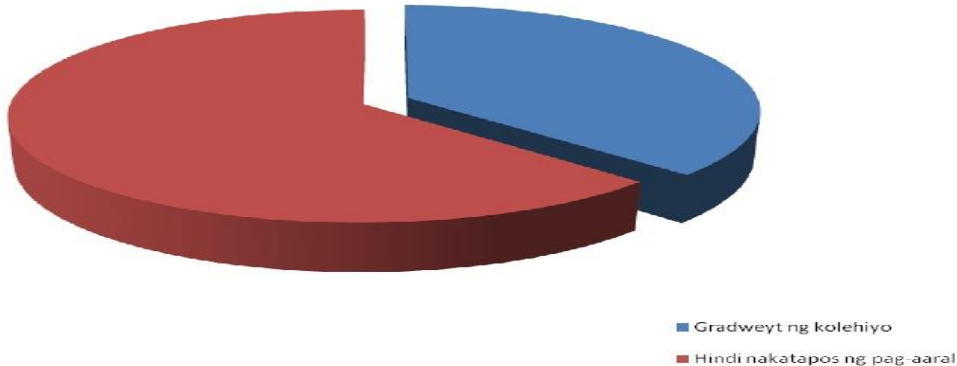
TESDA

Ito ay unang naitatag bilang batas ng dating Pangulo na si Ginoong Fidel V. Ramos ng ika-Agosto 25, 1994. Ang pagsasama-sama ng National Youth Council (NMYC), Department of Labor and Development (DOLE), The Bureau of Technical and Vocational Education (BTVE) Department of Education, Culture and Sports (DECS), Bureau of Local Employment (BLE) ang nagbigay daan upang mabuo ang TESDA. Ang batas na ito ay may layunin na paigtingin ang partisipasyon at pagtutulungan ng pamahalaan, industriya, teknikal, bokasyonal at pribadong sektor para iangat ang antas ng mga kakayahan at bigyang kaalaman ang bawat manggagawang Pilipino.

Alternative Learning System

Sa Pilipinas, ang mga batang walang kakayahan na makapasok sa paaralan ay binibigyan ng pagkakataon ng Department of Education. Ikaway magsasanay sa loob ng 10 buwan o maaring higit pa at pagkatapos nito ay bibigyan ka ng ³Accreditation & Equivalency Test. Dito malalamang ang iyong natutunan ay katumbas ba ng diploma sa mababa o mataas na paaralan. Sa mga edad na 12 pababa, ito ay katumbas ng diploma para sa elementarya at sa edad 15-16 naman, ito ay katumbas ng diploma para sa hayskul. Ang pagkuha ng *Alternative Learning System* ay may dalawang paraan. Sa pamamagitan ng modules o sa pamamagitan ng internet. Isasa kilalang personalidad na nakinabang ditto ay ang tanyag naboksingerong si Manny Pacquiao. Siya ay nakatapos lamang ng unang antas ng hayskul at kumuha ng ALS at nakamit ang diploma para sa hayskul na nagbigay daan sakanya upang ipagpatuloy ang pag-aaral sakolehiyo. 60% sa mga walang trabaho na aking na sarbey ay nagsabi na ang di nila pagtatapos ng pag-aaral naging dahilan kung kayat wala silang mahanap na maayos na trabaho. 40% naman ang nagsabi na hindi angkop ang kurso nila sa mga trabahong maaari nilang pasukan.

Hango mula sa :

<http://www.scribd.com/doc/46202560/Suliraning-Kinakaharap-ng-ating-Bansa-Unemployment-Dapat-Bigyang-Pansin> - isang pananaliksik

C. Panoorin naman ang videos sa sumusunod na websites:

1. http://www.slideshare.net/Rs3/paggawa-at-manggagawa?next_slideshow=1 paghahanapbuhay sa ibang bansa, dahilan, epekto, solusyon
2. <https://www.youtube.com/watch?v=hXMqA118j4Y> "Kagyat at Pangmatagalang Solusyon sa Krisis sa Trabaho"

D. Puntahan naman ang website na ito upang makita ang artikulo na nasa pdf format:

1. http://www.ilo.org/wcmstp5/groups/public/---asia/---ro-bangkok/documents/publication/wcms_098252.pdf -Isang sulyap sa ILO

E. Suriin naman ang website na ito upang mapalalim ang kaalaman tungkol sa salot ng Globalisasyon

1. <http://www.geocities.ws/bukluran/globakurso.html> -Depensahan ang Paggawa sa Salot na Globalisasyon
Palakasin ang Kilusang Manggagawa sa Bagong Milenyo

Mula sa mga datos at impormasyon na nagmula sa iba't-ibang pinagkunan, iyong timbangin ang PLUSSES, MINUSES at IMPLIKASYON ng mga desisyon mungkahi ng ating pamahalaan o organisasyon na may kakayahan na magbigay solusyon sa suliranin sa paggawa.

PMI Chart

Mungkahi	PLUS	MINUS	IMPLIKASYON
Pagrerebisa ng Kodigo ng Paggawa ng Pilipinas			
Alternative Learning System ng DEpEd			
Pagtatag ng TESDA			
Pamamaraan ng ILO			
Pamamaraan ng Mga Kilusang Manggagawa			

Basahin ang mga artikulong ito:

<http://www.bls.gov/opub/mlr/1982/09/art3full.pdf>

Helping labor and management see and solve problems: A mediator can help improve an unhealthy labor-management relationship by recognizing the symptoms, making an accurate diagnosis, and carefully prescribing appropriate remedies

JOHN R. STEPP, ROBERT P. BAKER,
AND JEROME T. BARRETT

http://hesperian.org/wpcontent/uploads/pdf/fil_wwhnd_2010/fil_wwhnd_2010_26.pdf

Pagkilos para sa Pagbabago

Sa South Africa, may unyon ang mga katulong sa bahay—ang Domestic Workers’ Union—para tulungan silang magdemanda ng mga batas para protektahan ang sarili. Nagsimula sila sa pagbabahay-bahay at pagtuturo sa mga tao gamit ang mga babasahin at pahayag sa radyo. Ngayon isa na silang pambansang unyon. Kumikilos sila kasama ang ibang unyon ng mga katulong sa ibang bansa para makakuha ng makatarungang oras ng pagtatrabaho, tamang sahod, social security na benepisyo, at iba pang batayang roteksyon.

Ang mga unyon tulad ng South African Domestic Workers’ Union ay napakagandang paraan para mag-organisa at protektahan ang mga karapatan ng manggagawa. Pero madalas mahirap magsimula ng lokal na unyon dahil walang mas malaking unyon na susuporta, o dahil ayaw ng kompanya. Sa ganitong sitwasyon, may iba pang paraan na kumilos at tulungan ng kababaihan ang bawat isa.

Sa simula ng sama-samang pagkilos ng kababaihan para sa mas mahusay na kalagayan, minsa'y natatakot silang mawalan ng trabaho o tratuhin nang masama kung malaman ng employer. Sa mga kasong ito, mahalagang may tiwala ang mga babae sa mga kasamahan nila sa pag-oorganisa. Kung hindi makapag-usap sa trabaho, baka pina-kamahusay na magpulong nang sikreto sa bahay o sa komunidad.

Para magsimulang mag-organisa sa inyong pinagtatrabahuhan:

- Makipag-usap sa mga katrabaho mo para makatukoy ng magkakaparehong problema at posibleng paraan ng paglutas sa mga ito.
- Magpulong nang regular bilang grupo para mabuo ang tiwala at masuportahan ang isa't isa. Tiyaking maisama ang mga babaeng bago sa trabaho at ipadama ang pagtanggap sa kanila. Tandaan, may lakas sa pagkakaisa ng marami.

Kapag organisado na kayo bilang isang grupo o asosasyon ng manggagawa, baka makadama na kayo ng sapat na lakas para sumapi sa isang unyon o magbuo ng sariling unyon. Mas malamang na hindi kayo hahadlangan ng kompanya kung organisado na kayo.

ANO ANG PUWEDENG GAWIN NG INYONG ORGANISASYON

Kapag natukoy na ang magkakaparehong problema at mga posibleng solusyon, magpasya kayo kung aling problema ang kayang baguhin at ano ang kailangang gawin para mabago ito. Kahit na ayaw ng kompanya ng anumang pagbabago, puwede kayong makagawa ng maraming bagay para sa inyong sarili. May ilang halimbawa sa susunod na pahina.

Ngayon, ikaw ay pagbibigyan ng pagkakataon na makapaglathala ng mahalagang mungkahi upang malutas ang suliranin sa paggawa, gamit ang POW + TREE.

Panuto:

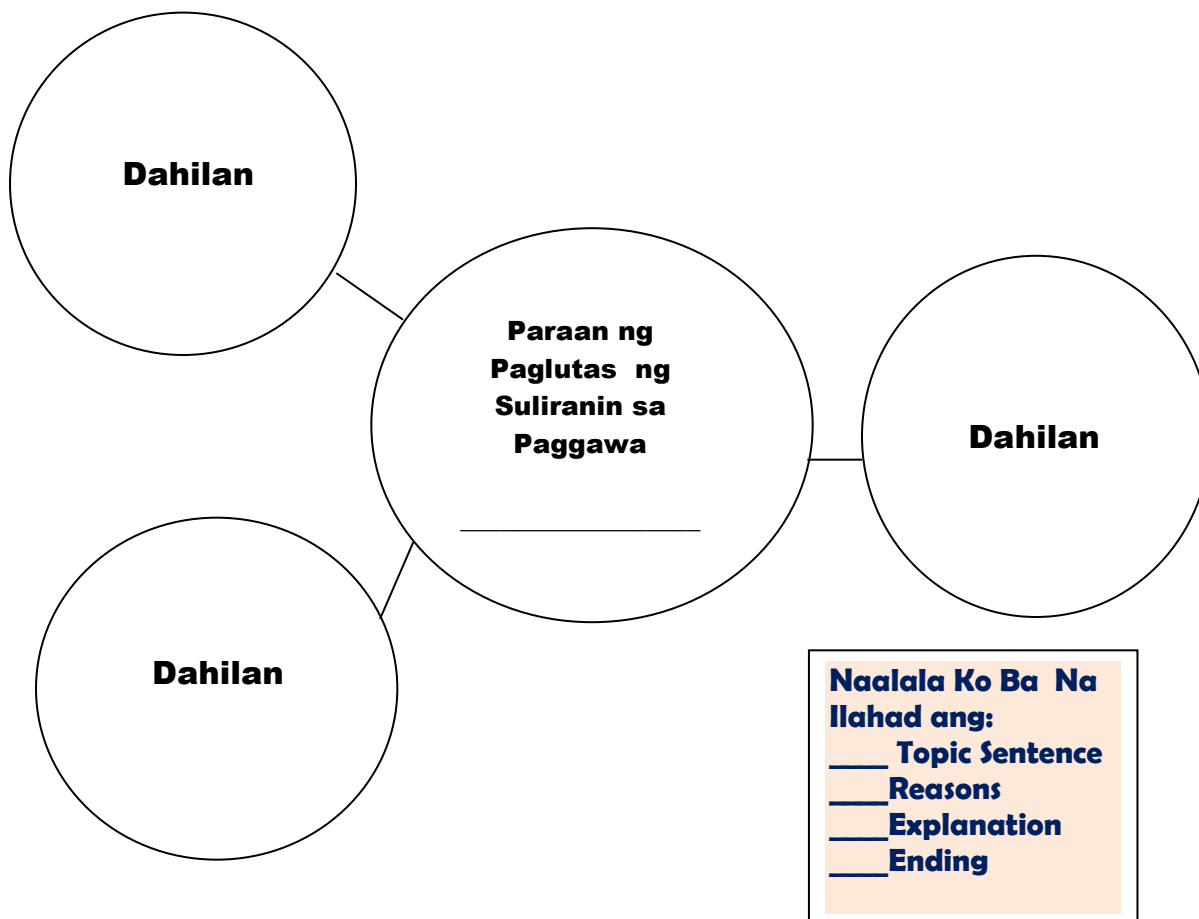
- P**umili ng mungkahi na makatutulong upang malutas ang suliranin sa paggawa.
Isulat ito bng malinaw.
- I- **O**rganisa at bumuo ng mga notes at ideya para sa bawat bahagi ng TREE.

Buain ang TREE.

- T** a. Bumuo ng Topic sentence na naka pokus sa mga mungkahi para malutas ang suliranin sa paggawa.
- R** b. Magbigay ng 3 dahilan na sumusuporta sa iyong topic sentence.
- E** c. Ipaliwanag ang iyong mga dahilan.
- E** d. Bumuo ng pangungusap na bubuod ng iyong topic sentence.

Wakasan ng isang kumpletong talata.

TREE STRATEGY

Wakas:
Siguro... _____

Ikaw ba ay nasiyahan sa iyong paggawa ng POW + TREE mo ?

Bago pa man tayo magtapos sa paksang ito, ating gawin ang isang pagbubuo sa pamamagitan ng susunod na Gawain.

Gawain No. 16: Muli nating balikan ang iba't-ibang teksto at video na inyong unang nakita sa mga nagdaang gawain. Pagsama-samahin natin ang mga kasagutan sa Essential Question na una nang itinanong sa bawat teksto at video.

	TEXT/SITUATION/ PROBLEM/VIDEO 1	TEXT/SITUATION/ PROBLEM/ VIDEO 2	TEXT/SITUATION/ PROBLEM/ VIDEO 3
<p>ESSENTIAL QUESTION:</p> <p>Paano nakakamit ang isang matatag at nakikipagsabayang maunlad na bansa sa gitna ng mga isyu sa Paggawa dulot ng Globalisasyon?</p>	<p>TEXT 1</p> <p>http://theporsche02.blogspot.com/2009/10/ka-blas-and-labor-code_1830.html</p> <p>Ka Blas and the Labor Code</p> <p>Ang artikulong ito ay nagsasaad na...</p>	<p>VIDEO 2</p> <p>http://www.youtube.com/watch?v=DLs3_CpWjQ8</p> <p>Panayam kay Roy Seneres- OFW partylist</p> <p>Pinapakita sa Video na ito na ...</p>	<p>TEXT 3</p> <p>http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---asia/---ro-bangkok/document/publication/wcms_098252.pdf</p> <p>Isang sulyap sa ILO</p> <p>Ang seleksyon na ito ay nagsasabi na...</p>

Pamprosesong Tanong:

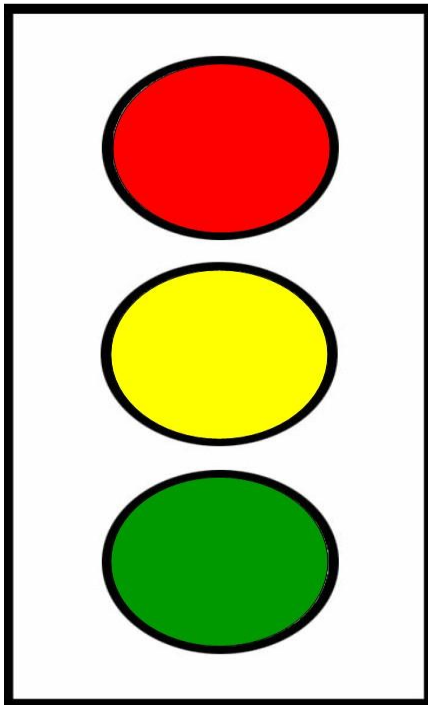
1. Ano ang iyong kasagutan sa tatlong tanong? Subukan mong paghambingin ang iyong mga kasagutan sa iba't-ibang katanungan.
2. May nakita ka bang pagkakaiba sa iyong mga sagot? Bakit iba-iba ang iyong mga kasagutan sa mga ito? Ano ang basehan ng pagkakaiba ng iyong mga kasagutan?
3. Paano mo ngayon mahinuha ang ipinahihiwatig ng mga material na iyong nakasalamuha? Anong pagbubuod ang maaari mong magawa ayon sa lumilitaw na ideya sa magkakaibang kasagutan? Ipaliwanag ang iyong kasagutan.

Ang... isang matatag at nakikipagsabayang ekonomiya ng maunlad na bansa ay

Mga karagdagang suportang basehan at mga halimbawa:

Kumusta na ang iyong pag unawa sa ating paksa?
Anong kulay kay ang iyong pag-unawa?

KULAY NG PAG-UNAWA

**I don't get it!
I need some
help
understanding.**

**I think I
understand
but I need a
little support.**

**I understand
and can try
this on my
own.**

Mula sa pagsusuri o pagbubuo ng hinuha o sariling pananaw, at bago pa man tayo magtatapos, punan ang iyong Exit Card at ibigay ito sa inyong guro bago lumabas ng silid a-aralan

*Ang Pinakamahalagang bagay na aking Natutunan ngayong araw ay _____
at ang mga halimbawa nito ay _____*

At sa ating panghuling gawain ay babalikan natin ang iyong Generalization Table. Tiyak na marami ka nang maisasagot dito. Tayo Na!

GAWAIN No.17: Pagsagot ng Map of Conceptual Change

Ngayon, iyong kumpletuhin nag Table sa pamamagitan ng pagsulat ng Buod sa huling kolum.

Pansamantalang Kaisipan Tungkol sa Paggawa	Aking natuklasan at Pagwawasto ng Kaisipan	Ebidensya na Nagsusupporta	Mga Kondisyon	Ang Aking pagbubuod.
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				

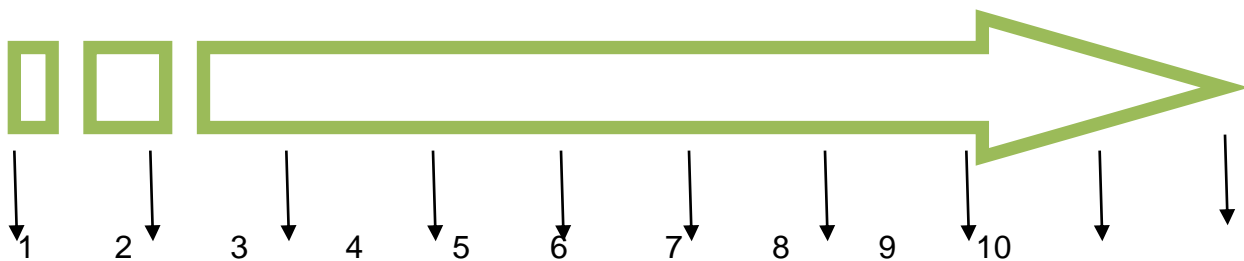
Submit

Kung kayo ay tapos na ay pindutin ang Submit Button.

Ngayon halos ikaw ay magtatapos na sa bahaging ito, Paano mo nasusukat ang iyong kaalaman at kasanayan sa mga paksa na sakop ng kabuuang aralin tungkol sa Pangangailangan at Kagustuhan? Aling antas ka sa husay sa pagbibigay ng angkop na solusyon o mungkahi sa mga suliranin sa paggawa dulot ng globalisasyon?

Lagyan ng bilog ang Likert Scale sa ibaba, basehan ang bilang 1 na mahina at 10 pinakamahusay.

Interpretasyon:

- 1-3 - estudyante
- 4-6 – apprentice
- 7-8 - artisan
- 9-10 -masters

Ano ang iyong iskor? _____

Pagtatapos ng Pagpapalalim:

Sa araling ito, ang talakayan ay nagbigay ng bagong papanaw tungkol sa paksa maging sa personal na pag aninag tungkol dito. Dahil kayo ay may malalim nang kaalaman, kayo ay handa na sa isang mahalagang gawain.

Masusi mong pinag-aralan at naunawaan ang mga isyu sa paggawa dulot ng globalisasyon. Natupad mo na rin ang pangunahing proyekto, ang paggawa ng Case Study na siyang magpapatunay ng lawak at lalim ng iyong kaalaman sa paksa. Ano ang pakiramdam mo habang ginagawa ito? Anong pansariling pagkatuto o pagkatanto ang iyong naranasan? Nawa ay nakatulong ito upang lalo mong isabuhay ang pagiging isang mapagmatyag, responsible at may malasakit na kasapi ng isang pamilya o pamayanan. Maligayang pagbati sa matagumpay mong pagtapos ng araling ito! Bago ka pumunta sa susunod na aralin ay sagutan mo muna ang mga sumusunod na post-assessment.

PAGLILIPAT:

Ang inyong layunin sa bahaging ito ay isalin mo sa makatotohanang sitwasyon ang iyong mga natutunan. Ikaw ay bibigyan ng tungkuling magpapakita ng iyong buong kaalaman at katalinuhan hinggil sa paksa. Ikaw magkakaroon ng karagdagang gawain sa pamamagitan ng konkretong paraan upang maging mapanagutang mamamayan, na may maibahagi upang maging isang matatag at maunlad na ekonomiya n gating bansa. Ito ay ang paggawa ng Case Study.

Gawain No: 18.Pag-aralan Mo!

Paggawa ng Report o Programa ukol sa Problema sa Paggawa

Panuto: Mayroong isasagawang National Labor Congress sa inyong Kapitolyong Probinsyal. Inaanyayahan kang maging isang expert na maglalahad ng iyong kagalingan tungkol sa mga suliranin ng ating mga manggagawa. Sa bahaging ito, ikaw magsasagawa ng isang case study o Job Fair Program o isang Investigative Report tungkol sa mga balikbayan na Overseas Filipino Workers. Sa Case Study na ito, ikaw ay magtatala at bubuo ng mahalagang impormasyon tungkol sa karanasan at buhay ng OFW o gagawa ka ng isang Job Fair Program para sa mga skilled workers na nakatira sa inyong bayan o isang ulat na nagpapakita ng isang malalimang

imbestigasyon tungkol sa sistema ng pag re recruit ng OFW. Inaasahang isaalang-alang mo ang mga kadahilanan ng isang manggagawang migrante bakit siya lumisan o lilisan ng bansa upang mag trabaho, mga paraan o proseso na kanilang pinagdaanan upang matanggap sa trabaho, mga ahensya o sangay ng pamahalaan at programa nito na kanilang nakamit o na “avail”, mga problema sa paggawa na naranasan, uri ng proteksyon mula sa gobyerno at mga programang pampamilya na ibinigay pamahalaan at pangkabuhayan na inialok sa kanilang pagbalik sa Pilipinas. Tiyakin na nagawa mo ang kailangang pahintulot sa pagsagawa ng case study o investigative report. Maaari kang sumangguni sa mga nakaranas nang mag case study, job fair program o isang investigative report at malaya kang gumawa ng mga paraan upang ito ay matapos. Maaaring hingan ng tulong ang mga kasapi ng pamilya tulad ng iyong mga magulang at nakakatanda upang makalap ang mga kakailanganing datos. Maaari ring ibahin o pagyamanin ang mga pamamaraan sa paggawa nito.

Kailangan ring nakasaad sa Case Study ang mga rekomendasyon o hakbang na nais mong imungkahi sa ahensya ng gobyerno, non-government organizations at mga grupo ng mga manggagawa tulad ng unyon o samahan.

Ang iyong Case Study ay tatasahin ayon sa rubric sa ibaba.

Case Study Rubric
Mga Pamantayan sa Paggawa ng Case Study

KATEGORYA	Katangi-tangi (4 pts.)	Magaling (3 pts.)	Nalilinig (2 pts.)	Nagsisimula (1 pt.)	Rating
Nilalaman	Kapansin pansin na hindi lang kumpleto, mayroon ding karagdang impormasyon at pananaw ang natatalakay na kakikitaan ito ng mahusay na pananaliksik	Kumpleto ang impormasyon at maraming paksa ang natatalakay at kinakikitaan ito ng sapat na pananaliksik.	May iilang impormasyon at paksa ang natatalakay at nabigyan ng diin ngunit may ilang maling detalye at nagpapakita ito ng ebidensya ng pananaliksik.	Konti lang ang impormasyon at limitado ang paksa na natatalakay at mapapansin na nagkulang sa pananaliksik.	

Organi-sasyon	Katangitangi, malinaw at nauunawaan ang pagkalahad ng mga datos at mensahe na nakalahad sa case study	Malinaw at nauunawaan ang pagkalahad ng mga datos at mensahe na nakalahad sa case study	May mga bahagi sa case study na hindi maayos ang pagkalahad ng mga datos at mensahe.	Malabo at hindi maunawaan ang pagkalahad ng mga datos at mensahe.	
Lawak ng Sakop ng Isyu	May mas malawak na pananaw at kakaibang pagtatalakay at paglalahad ng isyu.	Sapat at mahusay ang pagtatalakay ng isyu.	Hindi masyadong malawak ang pagtatalakay ng isyu	Walang tulong na naibigay ang pagtatalakay ng isyu, tao sa lugar.	
Estratehi-kong Pamamaraan	Napakadetalyado, kakaiba at sistematiko ang mga pamamaraang inilahad ng case study at nagpapakita ng matalinong pagpapasya upang tugunan ang isyung pang-ekonomiya.	Sapat at sistematiko ang mga pamamaraang inilahad ng case study at nagpapakita ng matalinong pagpapasya upang tugunan ang isyung pang-ekonomiya.	Detalyado ngunit Mababaw ang mga pamamaraang inilahad ng case study ngunit nagpapakita naman ng matalinong pagpapasya upang tugunan ang isyung pang-ekonomiya.	Hindi detalyado, pahapyaw at walang sistema ang mga pamamaraan ang inilahad ng case study at hindi nagpapakita ng matalinong pagpapasya upang tugunan ang isyung pang-ekonomiya.	

Puntahan ang website sa ibaba at maaaring isangguni ang maaaring gawing mungkahi ayon sa pamamaraan ng ILO

http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---asia/---ro-bangkok/documents/publication/wcms_098252.pdf

-Isang sulyap sa ILO

Basahin rin ang Paper na ito mula sa isang website na makatutulong sa iyong paghanda para sa Case Study.

<http://www.ilo.org/dyn/infoecon/docs/691/F820745914/migration%20asia%20globalization.pdf> – artikulo tungkol sa Migrasyon sa Asya

Gawain No. 19: Pangako sa Iyo...

Ikaw ay gagawa ng isang Liham ng Pangako sa Iyong Magulang sa abroad (maaari ring kapatid o kamag-anak na nasa abroad ang bibigyan ng sulat)

LIHAM NG PANGAKO

Mahal kong _____,

Nagmamahal,

Gawain No. 20: Pagsagot ng Synthesis Journal

Sagutin ang bawat kahon ng Synthesis Journal.

Synthesis Journal		
Ano Ang Aking Ginawa?	Ano ang Aking Mga Natutunan?	Paano ko Ito Magagamit?

Pagtatapos ng Paglilipat:

Masusi mong pinag-aralan at naunawaan ang mga isyu sa paggawa dulot ng globalisasyon. Natupad mo na rin ang pangunahing proyekto, ang paggawa ng Case Study na siyang magpapatunay ng lawak at lalim ng iyong kaalaman sa paksa. Ano ang pakiramdam mo habang ginagawa ito? Anong pansariling pagkatuto o pagkatanto ang iyong naranasan? Nawa ay nakatulong ito upang lalo mong isabuhay ang pagiging isang mapagmatyag, responsible at may malasakit na kasapi ng isang pamilya o pamayanan.

Maligayang pagbati sa matagumpay mong pagtapos ng araling ito! Bago ka pumunta sa susunod na aralin ay sagutan mo muna ang mga sumusunod na post-assessment.

POST ASSESSMENT:

Binabati kita! Narating mo na ang bahagi kung saan ay tatayain ang iyong nalalaman sa araling ito. Pindutin ang letra ng iyong napiling sagot. Makikita mo lamang ang kabuuan ng iyong nakuha pagkatapos mong masagutan ang lahat ng aytem. Kung mataas ang iyong makukuha at makakapasa, maaari ka nang magpapatuloy sa susunod na modyul. Subalit kung ang iyong nakuha ay mababa sa hinahangad na lebel, ikaw ay kinakailangang bumalik at kunin ulit ang modyul na ito.

A

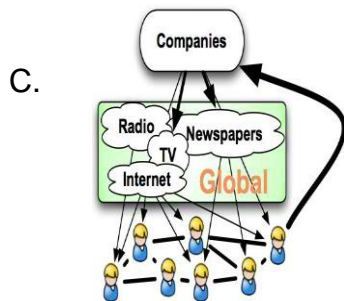
1. Ang globalisasyon ay may mabuti at di mabuting epekto sa pamumuhay ng mga tao. Alin sa mga sumusunod na larawan ang nagpapakita ng mabuting dulot ng globalisasyon?

<http://tncandglobalisation.weebly.com/uploads/9/3/9/6/9396005/954661026.jpg?445>

http://bp0.blogger.com/_vEU5i2gWbjI/R1BRmAaqeGI/AAAAAAAAAFM/ISnmzDZLnaU/s320/ethical_investor.jpg

<http://cdn.techipedia.com/wp-content/uploads/2008/02/pierre-global-feedback1.jpg>

https://encrypted-tbn0.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcS_U-RrwG1NdoWjlQ5yhcgacIPxg27yClZD3ok13eP7vGRYeblv

2. Ano ang tawag sa mga taong walang mapasukang trabaho kahit may kakayahan at sapat na edukasyon?
 - A. Underemployed
 - B. Unemployed
 - C. Employed
 - D. Employment

3. Saan karaniwang nagmumula ang mga nandarayuhan?
 - A. Sila ay mula sa mas mahirap na bansa patungo sa mas mayamang bansa.
 - B. Sila ay mula sa mas mayamang bansa patungo sa mas mahirap na bansa.
 - C. Sila ay mula sa mayamang bansa patungo mayaman ding bansa.
 - D. Sila ay mula sa mahirap na bansa patungo sa mahirap ding bansa.

4. Ang globalisasyon ay laganap na sa kasalukuyang panahon. Panoorin ang nilalaman ng bidyo sa URL link na nasa ibaba. Ano nga ba ang konsepto ng globalisasyon? https://www.youtube.com/watch?v=As3pWXoq_as
 - A. Ang globalisasyon ay daigdig na walang pagitan o hadlang sa mga bansa sa daigdig.
 - B. Ang globalisasyon ay isang suliraning panlipunan na pumipigil sa kaunlaran ng mga bansa sa daigdig.
 - C. Ang globalisasyon ay isang isyung panlipunan na tumatalakay sa pamahalaan, ekonomiya, relihiyon, teknolohiya, kapaligiran, komunikasyon at kultura ng mga bansa sa daigdig.
 - D. Ang globalisasyon ay bagong anyo ng malayang kalakalan, pagpapalitan ng produkto, impormasyon at tao dahil sa pag-unlad ng teknolohiya sa komunikasyon at transportasyon.

5. Mula sa larawan, ano ang positibong ipinapahiwatig nito sa ekonomiya ng bansa?

<http://ts1.mm.bing.net/th?id=HN.607988097568476000&pid=15.1&H=117&W=160>

- A. Maraming produktong banyaga ang nakararating sa iba't ibang sulok ng mundo.
- B. Maraming krimen ang maaaring maganap mula sa iba't ibang bansa.
- C. Maraming pamilya ang nawawalay sa isa't isa.
- D. Maraming klaseng polusyon ang nangyayari sa iba't ibang sulok ng mundo.

6. Bakit marami sa mga Pilipino ang umaalis ng bansa bilang OFW?

Pinagkunan: http://1.bp.blogspot.com/-hsOWTrAviMM/UbASePKGKyl/AAAAAAAAAAmA/2tku19r8Ui0/s1600/969392_576317072388519_154434229_n.jpg

- A. Dahil nais nilang makarating sa ibang bansa para magliwaliw.
- B. Dahil nais nilang maiangat ang katayuan nila sa buhay.*
- C. Dahil nais nilang mabisita ang kanilang mga kamag-anak sa ibang bansa.
- D. Dahil nais nilang makakita ng dayuhang magaganda at gwapo.

7. Mula sa talahanayan, saang rehiyon ang may pinakamaraming OFW?

Table 2. Regional Distribution of Land-based Overseas Filipino Workers, 2004*

Region	Numbers	Percent
Asia	266,609	37.84
Middle East	352,314	50.00
Europe	55,116	7.82
Americas	11,692	1.66
Africa	8,485	1.20
Trust Territories	7,177	1.02
Oceania	3,023	0.43
Others	170	0.02
Total	704,586	100.00

*Based on combined data for new hires and rehires.
Source: [Available online](#), accessed 12 September 2005.

Pinagkunan: <http://www.migrationpolicy.org/article/philippines-culture-migration>

- A. Africa
- B. Asia
- C. Middle East
- D. Oceania

8. Pinapakita sa larawan ang mg bansang pinagmumulan ng refugees. Isa na dito ang Afghanistan kung saan may digmaang sibil , paano ka makatutulong sa isyu?

Pinagkunan:

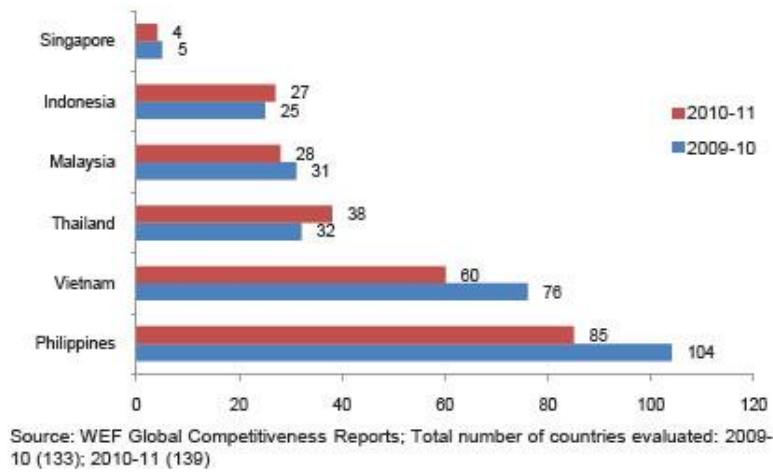
https://www.google.com.ph/search?q=causes+and+effects+of+migration&espv=2&source=lnms&tbn=isch&sa=X&ei=ZpD4U5vHlcq78qX2Zg&ved=0CAYQ_AUoAQ&biw=1024&bih=499#q=patterns+of+migration&tbn=isch larawan ng mapa

- A. Pumunta doon at makipagdigma.
- B. Magpadala ng donasyon sa ahensiya ng United Nations.
- C. Ipagwalang bahala ang nangyayari.
- D. Kutuyain ang mga tao sa Afghanistan.

M

9. Ang globalisasyon ay isang malaking hamon sa kaunlaran ng ating bansa. Tignan ang mga datos sa ibaba. Suriin ang mga datos sa ibaba. Paano kaya makakasabay ang Pilipinas sa mga hamon ng globalisasyon? Alin sa mga sumusunod na pamamaraan ang higit na makakatulong sa Pilipinas upang makasabay sa mga hamon ng globalisasyon?

DATOS 1:

<http://image.slidesharecdn.com/pnfsplandgrabbing-140605033040-phpapp01/95/public-participatory-process-in-response-to-landgrabbing-cases-the-philippine-context-4-638.jpg?cb=1401957156>

DATOS 2:

Major Agricultural Crops in the Philippines (NSCB data)

Crops	Hectares (Million) of Agricultural Lands
1. Coconut	3,066,700
2. Rice	3,651,015
3. Corn	3,005,800
4. Sugarcane	395,700
5. Mango	58,000
6. Other Crops	2,910,877

<http://image.slidesharecdn.com/pnfsplandgrabbing-140605033040-phpapp01/95/public-participatory-process-in-response-to-landgrabbing-cases-the-philippine-context-4-638.jpg?cb=1401957156>

DATOS 3:

http://farm9.staticflickr.com/8027/7180169348_8ce805ceb4.jpg

- A. Kailangang pasimulan ang rebelyon sa imperyalistang globalisasyon at mga dikta ng IMF-WB/WTO dahil sa kapag nanatili sunud-sunuran, lulubog at lulubog din sa krisis ang bansa.
- B. Kailangan ng patakaran sa industriyalisasyon ng ekonomiya upang mabawasan ang brain drain ng mga Pilipino at magkaroon modernisasyon ng agrikultura upang matugunan ang mga pangangailangan ng mga Pilipino at makapagluwas ito ng mga kalakal sa ibang bansa.
- C. Pigilan ang pagpasok ng mga dayuhan sa Pilipinas upang walang maging kaagawang mga Pilipino sa mga oportunidad sa ating bansa.
- D. Kailangang isulong ang patriotismo at nasyonalismo ng mga Pilipino upang mapigilan ang brain drain ng mga Pilipino.

10. Suriing mabuti ang mga larawan sa ibaba.

Larawan 1

<http://ts2.mm.bing.net/th?id=HN.608052891446804861&pid=15.1&H=120&W=160>

Larawan 2

<http://ts1.mm.bing.net/th?id=HN.608055051822104616&pid=15.1&H=83&W=160>

Larawan 3

<http://ts4.mm.bing.net/th?id=HN.608024475945863439&pid=15.1&H=93&W=160>

Paano makikita ang maayos na kalagayan ng mga manggagawa?

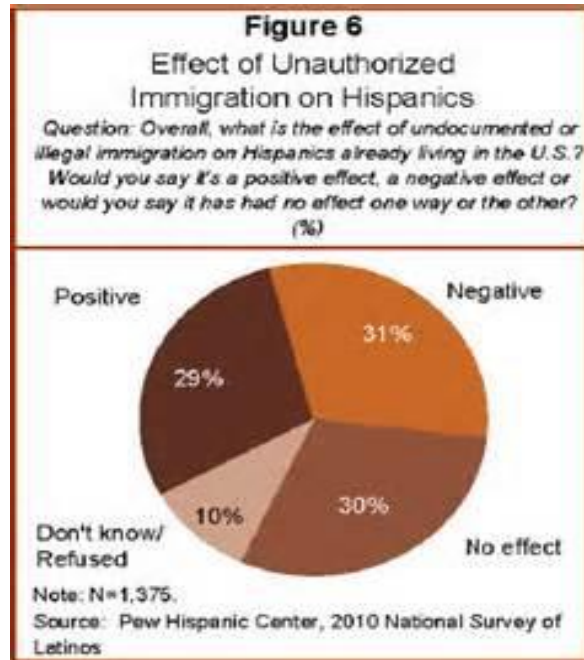
- A. May marumi at walang seguridad na pagawaan kung saan sila nagtratarabaho.
- B. May malinis na workplace, seguridad at proteksiyon.
- C. Hindi pinapasweldo ng amo at inaabuso.
- D. Hindi binibigyan ng araw na pahinga o day-off.

11. Suriing mabuti ang mga larawan sa ibaba.
Larawan 1:

<https://sp.yimg.com/ib/th?id=HN.607999724052418471&pid=15.1&P=0>

Larawan 2:

<https://sp.yimg.com/ib/th?id=HN.608002975334204187&pid=15.1&P=0>

Larawan 3:

<https://sp.yimg.com/ib/th?id=HN.608022796604933588&pid=15.1&P=0>

Paano nakatutulong ang globalisasyon sanhi ng migrasyon sa pag-unlad ng bansa?

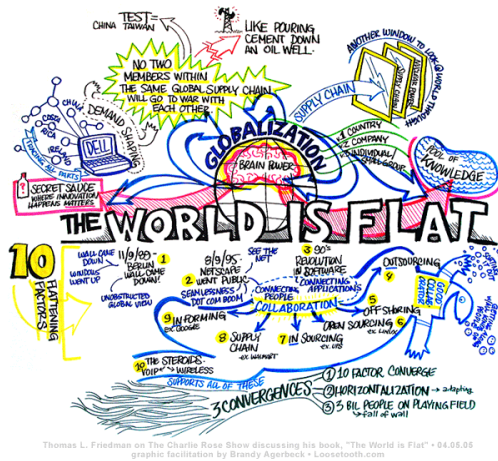
- A. Sa pamamagitan ng migrasyon ay nakatutulong sila sa ekonomiya ng bansa dahil sa remittances na kanilang pinapadala.
 - B. Sa pamamagitan ng migrasyon ay nagkakaroon ng brain drain sa pinagmulang bansa.
 - C. Sa pamamagitan ng migrasyon ay nagkakaroon ng brawn drain sa pinagmulang bansa
 - D. Sa pamamagitan ng migrasyon ay nangyayari ang transnational crime.
12. Ang globalisasyon ay nagdala ng mahalagang pagbabago sa mundo. Suriin ang mga datos sa ibaba. Bakit naging mahalaga ang pagbabagong dala ng globalisasyon?

DATOS 1:

http://theafricanamericanclarioncall.com/wp-content/uploads/2011/07/image_thumb2.png

DATOS 2

<https://asteriaforberry.files.wordpress.com/2011/10/theworldisflat2.gif>

DATOS 3:

<https://www.youtube.com/watch?v=vtcHF0XTzCM>

1. Ito ay bidyo na nagpapakita ng mga implikasyon ng globalisasyon
 - A. Nalulugi ang mga tradisyunal na negosyo ng mga katutubo.
 - B. Mataas ang taripa ng mga produktong kinakalakal sa ibang bansa.
 - C. Naging malaya ang pagdaloy ng capital, salapi, kalakal at kultura mula at papunta sa ibat-ibang destinasyon.
 - D. Nahikayat na isara ng mga mahihirap na bansa ang kanilang negosyo sa mga dayuhan.

13. Malimit hindi nababanggit ang epekto ng migrasyon paggawa sa tatanggap o nagpapadala ng lakas paggawa. Alin sa mga pahayag na ito ang nagsasaad na nakakabenepisyo ang papapadala at pagtanggap ng migranteng manggagawa?
 - A. Ito ay isang one-way flow na pabor sa bansang nagpapadala.
 - B. Ang migranteng manggagawa ay isang asset sa nagpapadala at tumatanggap na bansa kahit saan man sa mundo.
 - C. Ang mga migranteng manggagawa ay pasanin ng tumatanggap na bansa.
 - D. Napeperahan ng mga bansa ang kanilang ipinapadalang migranteng manggagawa.

14. Lahat ba ng ilegal na nakapasok sa isang bansa ay kriminal?
 - A. Oo, dahil sila ay may masamang motibo sa pagpunta ng walang tamang papeles.
 - B. Oo, dahil nagtatago sila sa may kapangyarihan.
 - C. Hindi, dahil kahit sila ay ilegal na nakapasok hindi ito krimen.
 - D. Hindi, dahil wala silang alam sa batas ng bansa.

T

15. Ang ating bansa ay apektado ng globalisasyon at ito ay may hindi mabuting epekto sa mga babansang papaunlad pa lamang tulad ng Pilipinas. Dahil dito ang pamahalaan ay nagnanais na makamit ang pambansang pangkaunlaran sa panahon ng globalisasyon. Bilang tagapayo ng pangulo, anong programa ang dapat pagtuunan ng pansin ng pamahalaan?
 - A. Programang Pang-agraryo
 - B. Programa sa Pagbuwis
 - C. *Programang Pang-ekonomiya*
 - D. Programang Pangkalikasan

16. Marami sa mga OFW na nasa Middle East ang napagalamang nakakaranas ng mga pang-aabuso mula sa kanilang mga amo tulad sa Saudi Arabia. Bilang ambassador ng Pilipinas sa Saudi, ano ang pinakamabisang para matulungan at maprotektahan sila?
 - A. Maglunsad ng rally sa Saudi Arabian Embassy sa Pilipinas.
 - B. Maglunsad ng pagwewelga ng mga manggagawa sa Saudi.
 - C. Maglikom ng mga ebidensiya ng mga pang-aabuso at ihabla ang mga amo sa hukuman.
 - D. Maglikom ng pera at pauwiin na ang lahat ng mga manggagawa sa Saudi.

17. Malaki ang porsyento ng mga manggagawa na bumubuo sa lakas paggawa ay mga kababaihan. Bilang kalihim ng Department of Labor at Employment, paano ka makatutulong sa pagtataguyod ng mga karapatan ng mga kababaihan?
 - A. Gumawa ng isang action plan na magtatampok ng mga proramang protekta at mag-aalaga sa mga kababaihan.
 - B. Gumawa ng isang panayam sa mga kababaihang manggagawa sa iba't ibang sektor ng lipunan.
 - C. Ibilin ang mga kababaihan sa mga kalalakehang manggagawa upang maalagaan sila ng mabuti
 - D. Makisali sa mga rally na nagtataguyod sa mga karapatan ng mga kababaihan.

18. Dahil globalisasyon, marami ang nagiging kakompetensiya ng mga karaniwang kalakal ng mga maliliit na negosyante. Bilang economic adviser ng Pangulo, ano ang maimumungkahi para matulungan sila?
 - A. Hayaan silang magbenta kahit saan nila gusto.
 - B. Huwag silang magbayad ng buwis upang lumaki ang kita sa negosyo.
 - C. Gumawa ng programang maglalaan ng karagdagang pondo upang makipagsabayan sa mga dayuhan.
 - D. Gumawa ng anunsiyo na hayaan na lamang magnegosyo ang mga dayuhan sa kanilang lugar.

19. Ang Syria sa pangkasalukuyan ay nagkakaroon ng digmaang sibil na siyang dahilan kung bakit umaalis ang mga mamamayan at naiipit sila doon lalo na ang

mga nandarayuhan doon. Nagkakaroon ng forced evacuation ang mga dayuhang nagtrabaho sa mga lugar kung saan mainit ang labanan. Kung ikaw ang kinatawan ng United Nations, paano ka makatutulong sa mga sibilyan at mga taong nandarayuhan?

- A. Hayaan lamang ang mga bansa ng mga mamayang ito na mag-ayos ng kanilang problema.
 - B. Makipag-ugnayan sa mga bansang kasangkot at gumawa ng plano tulad ng pagpapadala ng peacekeepers.
 - C. Magpadala ng mga mandirigma upang pababain sa pwesto si Pres. Assad.
 - D. Awayin ang mga sibilyan sa kanilang kapabayaang.
20. Sa Pilipinas ay marami ang nangangarap na mangibang bansa dulot ng kahirapan sa buhay. Nangangamba ang mga ekonomista na maapektuhan ang ekonomiya dulot ng brain drain at brawn drain na epekto ng migrasyon. Bilang ekonomista, ano ang maari mong gawin upang masolusyunan ang isyung ito?
- A. Gumawa ng isang developmental plan na tutugon sa mga isyu ng migrasyon.
 - B. Gumawa ng comic strip na nagtataguyon sa Pilipinas.
 - C. Gumawa ng isang poster-slogan upang huwag ng umalis ang mga Pilipino.
 - D. Gumawa ng role play na nagpapakita sa epekto ng migrasyon.

GLOSSARY OF TERMS USED IN THIS LESSON:

Globalisasyon -ay ang integrasyon ng mga pambansang ekonomiya sa iisang pandaigdigang ekonomiya. Tinutukoy nito ang proseso ng internasyunalisasyon ng produksyon at distribusyon ng mga produkto at serbisyo na kailangan ng lipunan.

Migrasyon - ang paglipat ng isang tao patungo sa isang lugar para humanap ng mga kalakal. Ang migrasyon ay ang pagiging dayuhan ng mga tao sa isang bansa.

Unemployment- Kawalan ng mapapasukang trabaho

Underemployment- kakulanagn ng kinikita sa pinapasukang trabaho

Under-utilization- hindi angkop ang trabaho sa pinag-aralan o pagsasanay

Brain Drain- Pagka-ubos ng lakas paggawa sa isang bansa

REFERENCES AND WEBSITE LINKS USED IN THIS LESSON:

Books:

Mallari, Jan Phillip D. Chua, Johannes L. Panahon, Kasaysayan, at Lipuna: Ekonomiks. Diwa Scholastic Press Inc., Makati City, Philippines. 2006

Mateo, Grace Estela C. , Boncan, Celestina P. et. al. World Civilization History and Culture. Vibal Publishing House. Quezon City, Philippines. 2007

Salazar, Zeus A. Navarro, Atoy M. et.al. Asya: Kasaysayan at Kabihasan. Abiva Publishing House. Quezon City, Philippines. 2010

Websites:

<http://www.ey.com/GL/en/Issues/Business-environment/The-Globalization-Index-2011-interactive-time-line> - This website shows the extent to which the world's largest countries by GDP are connecting to the global economy. These indicators fall into five broad categories:

http://www.ibon.org/ibon_articles.php?id=4 - On Human Rights Day: 25 Million Filipinos Denied Right To Work

http://www.ibon.org/ibon_features.php?id=86 – artikulo tungkol sa Mga pagkakamali sa patakaran

<http://pinoyweekly.org/new/2011/10/migrasyon-sa-gitna-ng-krisis-pandaigdig/> artikulo tungkol sa migrasyon sa gitna ng krisis pandaigdig

<https://www.imf.org/external/np/exr/ib/2008/053008.htm> - Globalization: A Brief Overview

<https://www.youtube.com/watch?v=3oTLyPPrZE4> – video clip tungkol sa globalization

<https://www.google.com.ph/search?biw=1008&bih=542&source=lnms&tbn=isch&> depinisyon ng globalisasyon

<http://popoylabansagloba.blogspot.com/2008/06/paninindigan-laban-sa-globalisasyon-ni.html> [Paninindigan Laban sa Globalisasyon - ni Ka Popoy Lagman](#) – artikulo na naglalaman ng depinisyon ng globalisasyon

http://www.youtube.com/watch?v=DLs3_CpWjQ8 – isang Panayam kay Roy Seneres-OFW partylist

<http://4dagohoyonline.tripod.com/dagohoystudentsnotebook/suliraninsapaqqawa.html> - naglalaman ng artikulo tungkol sa suliranin sa paggawa

<https://www.youtube.com/watch?v=YXo6v9jVDZY> -" Maikling Paliwanag sa Krisis sa Trabaho"

<https://www.youtube.com/watch?v=rPY52GnJOGA-> Maikling Paliwanag sa Epekto ng Pandaigdigang Krisis sa mga Manggagawang Pilipino" Panayam kay Anna Leah Colina

http://www.ibon.org/ibon_birdtalk.php?page=&id=17 artokulo tungkol sa Economic shocks

<https://www.google.com.ph/search?biw=1008&bih=542&source=lnms&tbn> slide on suliranin sa lakas paggawa

https://www.google.com.ph/search?biw=1008&bih=542&source=lnms&tbn=isch&sa=X&ei=3SaEVKXKB4_I8AXW6oKgBq&ved=0CAYQ_AUoATgK&q=Dahilan%20ng%20pagkakaroon%20ng%20iba%27t-ibang%20suliranin%20sa%20paggawa%20dulot%20ng%20globalisasyon#tbn=isch&q=OFWs+&facrc= &imgdii= &imgrc=oyhxbL_yprnKDM%253A%3B6bIMgu429wK9DM%3Bhttp%253A%252F%252Fassets.rappler.com%252F612F469A6EA84F6BAE882D2B94A4B421%252Fimg%252F4E4CA159C1124468BB11054B69FCF890%252Fofw-20140521-rappler.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.rappler.com%252Fmove-ph%252Fispeak%252F58513-ofw-life%3B640%3B360 - ito ay naglalaman ng larawan ng OFW survival manual

<https://www.google.com.ph/search?biw=1008&bih=542&source=lnms&tbn=isch&> - ito ay naglalaman ng slide tungkol sa taga suplay ng lakas paggawa

https://www.google.com.ph/search?q=https://www.google.com.ph/webhp%3Fbiw%3D1008%26bih%3D542%26source%3Dlnms%26tbn%3D&biw=1002&bih=511&tbn=isch&source=lnms&sa=X&ei=2kKWVPX8AsKzuQT3i4DICQ&ved=0CAkQ_AUoAg&dpr=1#tbn=isch&q=mga+larawan+tungkol+sa+mga+suliranin+sa+paggawa&facrc= &imgdii=l-QOgrt1OxYYBM%3A%3BiZkU9tLKSMwGaM%3A%3BI-QOgrt1OxYYBM%3A&imgrc=l-QOgrt1OxYYBM%253A%3BXXS_na3CqwLIKm%3Bhttp%253A%252F%252Ficchef.bbc.co.uk%252Fwwtravel%252F464_259%252Fimages%252Flive%252Fp0%252F13%252Ffilm%252Fp013lm58.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.bbc.com.tl.iv.gd%252Ftravel%252F203%3B464%3B259 larawan ng maghapon paggawa

https://www.google.com.ph/search?q=https://www.google.com.ph/search%3Fbiw%3D1008%26bih%3D542%26source%3Dlnms%26tbm%3Disch&sa=X&ei=zEGWVM2GAci1uQTawYC4CQ&ved=0CAYQ_AUoAQ#tbm=isch&q=brain+drain&facrc=&imgdii=&imgrc=rRbo3_u9_ARDcM%253A%3BWBNFDQGC9xHqjM%3Bhttp%253A%252F%252Fupload.wikimedia.org%252Fwikipedia%252Fcommons%252F7%252F70%252FDiagram_showing_the_process_of_brain_drain.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fcommons.wikimedia.org%252Fwiki%252Ffile%253ADiagram_showing_the_process_of_brain_drain.jpg%3B553%3B413in ilustrasyon ng brain drain at braing gain

https://www.google.com.ph/search?biw=1008&bih=542&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=3SaEVKXKB4_I8AXW6oKgBq&ved=0CAYQ_AUoATgK&q=Dahilan%20ng%20pagkakaroon%20ng%20iba%27t-ibang%20suliranin%20sa%20paggawa%20dulot%20ng%20globalisasyon#tbm=isch&q=OFWs+&facrc=&imgdii=O3QQ8Ha2jVjRaM%3A%3BPKgbLG1y comic strip ng usapang OFW

https://www.google.com.ph/search?biw=1008&bih=542&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=3SaEVKXKB4_I8AXW6oKgBg&ved=0CAYQ_AUoATgK&q=Dahilan%20ng%20pagkakaroon%20ng%20iba%27t-ibang%20suliranin%20sa%20paggawa%20dulot%20ng%20globalisasyon#tbm=isch&q=OFWs+&facrc=&imgdii=V0uLOIFx94uriM%3A%3BXqk-6jdHBE1SSM%3BV0uLOIFx94uriM%3A&imgrc=V0uLOIFx94uriM%253A%3BIRFna84jvGOBOM%3Bhttp%253A%252F%252F4.bp.blogspot.com%252F-qHxFl3fvjSU%252FT1ac0i6BEII%252FAAAAAAAAAAAQ8%252FD4TuMZcMB90%252Fs1600%252FOFW%252BRemittances%252B2011%252B%252525%252BPie%252BChart.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fsystemisbroken.blogspot.com%252F2012%252F03%252Fofw-remittances-boon-or-bane.html%3B739%3B441 –ilustrasyon ng OFW remittances

https://www.google.com.ph/search?biw=1008&bih=542&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=3SaEVKXKB4_I8AXW6oKgBg&ved=0CAYQ_AUoATgK&q=Dahilan%20ng%20pagkakaroon%20ng%20iba%27t-ibang%20suliranin%20sa%20paggawa%20dulot%20ng%20globalisasyon#tbm=isch&q=globalisasyonsyon&facrc=&imgdii=&imgrc=eRyHjWtXaD_8-M%253A%3BArY1eNGXieFuuM%3Bhttp%253A%252F%252Fimage.slidesharecdn.com%252Fglobalisasyon-140328070828-phpapp02%252F95%252Fglobalisasyon-report-4th-grading-3rd-year-7-638.jpg%253Fcb%253D1396008577%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.slideshare.net%252FApHUB2013%252Fglobalisasyon-report-4th-grading-3rd-year%3B638%3B479 slide tungkol sa epekto ng globalisasyon

https://www.google.com.ph/search?biw=1008&bih=542&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=3SaEVKXKB4_I8AXW6oKgBg&ved=0CAYQ_AUoATgK&q=Dahilan%20ng%20pagkakaroon%20ng%20iba%27t-ibang%20suliranin%20sa%20paggawa%20dulot%20ng%20globalisasyon#tbm=isch&q=OFWs+&facrc=&imgdii=QZC_3LlhMvV02M%3A%3BncH_h2eerZepTM%3BQZC_3LlhMvV02M%3A&imgrc=QZC_3LlhMvV02M%253A%3BSshCxpW8DVTbM%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.moneymax.ph%252Fblog%252Fwp-content%252Fuploads%252F2013%252F12%252FMoneyMax-OFW-remittance - slide tungkol sa OFW deployment

https://www.google.com.ph/search?biw=1008&bih=542&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=3SaEVKXKB4_I8AXW6oKgBg&ved=0CAYQ_AUoATgK&q=Dahilan%20ng%20pagkakaroon%20ng%20iba%27t-ibang%20suliranin%20sa%20paggawa%20dulot%20ng%20globalisasyon#tbm=isch&q=OFWs+&facrc=&imgdii=&imgrc=kCxHiDJDlarFTM%253A%3BTcLkWtnuV5sm7M%3Bhttp%253A%252F%252Fstatic.rappler.com%252Fimages%252FPH-Migration-Report-20130628-graphics.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.rappler.com%252Fnation%252F32361-ph-migration-report-ofws%3B640%3B388 slide tungkol sa OFWs being deployed

<http://census.gov.ph/content/2012-survey-overseas-filipinos> 2012 Survey on Overseas Filipinos

<https://www.youtube.com/watch?v=CnwrSqnOkqU> – video tungkol sa effects of globalization to labor

<http://www.slideshare.net/anielyndorongon/group-6-lily-mga-kasalukuyang-isyu-at-suliranin-bunga-ng-globalisasyon> -mga kasalukuyang isyu at suliranin bunga ng globalisasyon

http://www.slideshare.net/Rs3/mga-isyu-at-problema-sa-pilipinas-bunga-ng-mga-pagbabago-sa-asya?next_slideshow=1 - Mga isyu at problema sa pilipinas bunga ng mga pagbabago sa asya

<http://www.slideshare.net/ApHUB2013/globalisasyon-report-4th-grading-3rd-year?related=2> mga kasalukuyang isyu at suliranin bunga ng globalisasyon pamumuhay, banta sa bansa, depinisyon, globalisasyon sa larangan ng ekonomika, pulitika, at kultura

http://www.iza.org/conference_files/worldb2006/cabegin_e2476.pdf - artikulo na pinamamagatang: The Effect of Filipino Overseas Migration on the Non-Migrant Spouse's Labor Supply Behavior by Emily Christi A. Cabegin

www.CreateDebate.com – website para sa isang debate on line

http://theporsche02.blogspot.com/2009/10/ka-blas-and-labor-code_1830.html artikulo tungkol kay Ka Blas Ople at Isyu sa Labor Code

<http://www.scribd.com/doc/46202560/Suliraning-Kinakaharap-ng-ating-Bansa-Unemployment-Dapat-Bigyang-Pansin> - isang pananaliksik tungkol sa suliraning kinakaharap ng ating bansa

http://www.slideshare.net/Rs3/paggawa-at-manggagawa?next_slideshow=1 paghahanapbuhay sa ibang bansa, dahilan, epekto, solusyon

<https://www.youtube.com/watch?v=hXMgA1I8j4Y> " Kagyat at Pangmatagalang Solusyon sa Krisis sa Trabaho"

http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---asia/---ro-bangkok/documents/publication/wcms_098252.pdf -Isang sulyap sa ILO

<http://www.geocities.ws/bukluran/globakurso.html> - artikulo tungkol sa : Depensahan ang Paggawa sa Salot na Globalisasyon- Palakasin ang Kilusang Manggagawa sa Bagong Milenyo

<http://www.bls.gov/opub/mlr/1982/09/art3full.pdf> -artikulo tungkol sa Helping labor and management

see and solve problems

<http://www.ilo.org/dyn/infoecon/docs/691/F820745914/migration%20asia%20globalization.pdf> –pdf tungkol sa migration asia globalization

http://hesperian.org/wp-content/uploads/pdf/fil_wwhnd_2010/fil_wwhnd_2010_26.pdf- artikulo tungkol sa Kilos sa Pagbabago

<http://www.slideshare.net/marcomed/grade-8-learning-module-values-education-edukasyon-sa-pagpapakatao> - modyul sa Edukasyon sa Pagpapakatao

<https://www.youtube.com/watch?v=ePtP787pe4c> – ito ay diskusyon ng mga eksperto tungkol sa legal na karapatan at mga benepisyo ng mga manggagawa.

<https://www.youtube.com/watch?v=tpGh4ZfzEm0> –ito ay naglalaman ng pagtalakay na isyu na: Mabuti ba o masama sa bansa ang pagdami ng OFW?